
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

YANSITICI DÜŞÜNME BECERİSİ BAĞLAMINDA YERLİ ÇOCUK ROMANLARININ İNCELENMESİ

Ali Çoban

DOKTORA TEZİ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMMUZ, 2025

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ali

Soyadı : ÇOBAN

Bölümü : Türkçe Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Yansıtıcı Düşünme Becerisi Bağlamında Yerli Çocuk Romanlarının İncelenmesi

İngilizce Adı : Analysis of Turkish Children's Novels in the context of Reflective Thinking Skill

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Ali ÇOBAN

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ali ÇOBAN tarafından hazırlanan "Yansıtıcı Düşünme Becerisi Bağlamında Yerli Çocuk Romanlarının İncelemesi" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalında doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Fatma AÇIK

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi) .....

Başkan: Prof. Dr. Sefa YÜCE

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi) .....

Üye: Prof. Dr. Gülnur AYDIN

(Lisansüstü Eğitim Enstitüsü , Ankara Hacı Bayramı Veli Üniversitesi) .....

Üye: Prof. Dr. Yusuf UYAR

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi) .....

Üye: Doç. Dr. Nuray KAYADİBİ

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kırıkkale Üniversitesi) .....

Tez Savunma Tarihi: 23/06/2025

Bu tezin Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalında doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Osman ÇİMEN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü .....

YANSITICI DÜŞÜNME BECERİSİ BAĞLAMINDA YERLİ ÇOCUK ROMANLARININ İNCELENMESİ

(Doktora Tezi)

Ali Çoban

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMMUZ 2025

ÖZET

Yansıtıcı düşünme, üst düzey düşünme becerileri içerisinde değerlendirilmektedir. Sosyal ve akademik hayatta, bireyin sürekli kullandığı bir düşünme becerisi olmasına rağmen bu konuda yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmaması öneminin fark edilmesi sürecini yavaşlatmaktadır. Oysa çağımız sorgulayan, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olan, deneyimlerini değerlendirip bilgilerini yapılandırabilen, problem çözmeye yönelik düşünüp uygulayabilen başka bir deyişle yansıtıcı düşünen bireylerin başarıya ulaşabildiği bir çağdır. Bu araştırmanın temelinde yansıtıcı düşünme becerisi nasıl kazandırılabilir sorusundan yola çıkılarak üst düzey düşünme becerileri içerisinden yansıtıcı düşünme becerisi bağlamında yerli çocuk romanlarının incelenmesi yatmaktadır. Bu analiz sonucunda elde edilen bulgulardan faydalanılarak Türkçe öğretmenlerinin, derslerde ve ders dışında okuma faaliyeti için öğrencilere tavsiye edebilecekleri yansıtıcı düşünmeyi kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik materyaller, örnekleriyle sunularak artırılmak istenmektedir.

Araştırmada, 2022 yılında çok satan ve MEB'de görev yapan Türkçe öğretmenlerinin okuma listelerinde yer alan 40 yerli çocuk romanı yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerine göre incelenmiştir. Araştırmada, temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmadaki kategoriler, araştırmacı tarafından uzman görüşleriyle desteklenerek oluşturulmuştur. Görüş alınan uzmanların tümünün doktora tezlerinde yansıtıcı düşünme hususunda çalışmış olmalarına özellikle dikkat edilmiştir. Aynı zamanda, çocuk edebiyatı metinleri üzerinde çalışan uzmanların görüşlerinden de faydalanılmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan çözümleme kategorileri, literatür taramasının ardından konuyla ilgili teorik çalışmaların okunması, geliştirilen ölçeklerin incelenmesi, kategori havuzunun oluşturulması ve araştırmanın amacına uygun olarak seçilmeleri sonucu ortaya konmuştur.

Çalışmada verilerin analiz edilmesinde tümdengelimci içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerinin en yoğun bulunduğu roman, Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar'dır. Bahsi geçen romanda, 343 veriye ulaşılmıştır. Yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerini en az sayıda barındıran roman ise Yankılı Kayalar olmuştur. Yankılı Kayalar'da sadece 53 bulgu tespit edilmiştir. Yansıtıcı düşünmenin alt kategorileri bağlamında çalışmanın sonuçlarına bakıldığında ise sorgulama kategorisine toplamda 1626 defa rastlanıldığı görülmektedir. Sorgulama, net bir şekilde diğer tüm kategorilerin önünde yer almaktadır. Araştırmada incelenen 40 romanda, en sık karşılaşılan ikinci kategori planlı hareket olmuştur. Planlı hareket kategorisi ile 1041 defa karşılaşılmıştır. Çalışmada en az rastlanan kategori ise günlük tutma olmuştur. Günlük tutmaya dair 6 romanda toplamda 7 bulgu tespit edilmiştir. Sonuçlar, Türk çocuk romanlarının yansıtıcı düşünme becerisini kazandırma bağlamında kullanılabileceğine ilişkin veriler sunmaktadır. Bu tez çalışmasında oluşturulan kategoriler ile ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin yansıtıcı düşünme bağlamında incelendiği araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Üst düzey düşünme becerileri, yansıtıcı düşünme, çocuk edebiyatı

Sayfa Adedi : xviii + 177
Danışman : Prof. Dr. Fatma AÇIK

ANALYSIS OF TURKISH CHILDREN'S NOVELS IN THE CONTEXT OF REFLECTIVE THINKING SKILL

(Ph.D Thesis)

Ali Çoban

GAZI UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2025

ABSTRACT

Reflective thinking is considered one of the higher-order thinking skills. Although it is a thinking skill that individuals constantly use in social and academic life, the lack of sufficient studies on this topic slows down the process of realizing its importance. However, in the current age, there is an increasing need for individuals who question, are aware of their strengths and weaknesses, can evaluate their experiences and structure their knowledge, and are capable of thinking and applying problem-solving strategies—in other words, reflective thinkers. Therefore, this research is based on the question of how reflective thinking skill can be developed, and in this context, it aims to analyze local children's novels to foster reflective thinking as part of higher-order thinking skills. Based on the findings obtained from this analysis, materials and examples that can help Turkish language teachers recommend ways to develop and enhance reflective thinking through reading activities both inside and outside the classroom will be presented.

In the study, 40 popular local children's novels from 2022 that were included in the reading lists of Turkish language teachers working at the Ministry of National Education (MEB) were analyzed according to the subcategories of reflective thinking. A basic qualitative research design was employed. The categories in the study were developed with the support of expert opinions. Special attention was paid to the fact that all the experts consulted had worked on reflective thinking in their doctoral theses. Additionally, the views of experts who work on children's literature texts were also utilized. The analysis categories created by the researcher emerged after an extensive literature review, reading theoretical studies

related to the subject, examining developed scales, and selecting categories according to the research's goals. Deductive content analysis was used to analyze the data in the study.

According to the findings obtained from the study, the novel *Rüzgara Fısıldayan Kadınlar* contained the most subcategories of reflective thinking, with a total of 343 findings. The novel *Yankılı Kayalar* contained the least, with only 53 findings. In terms of the subcategories of reflective thinking, the "questioning" category was encountered a total of 1626 times, clearly ranking higher than all other categories. In the 40 novels examined in the study, the second most frequently encountered category was planned action. The category "planned action" was encountered 1041 times. The least encountered category was "keeping a diary," with a total of 7 findings across 6 novels. The results suggest that Turkish children's novels can be used in the context of gaining reflective thinking skills. It is recommended to conduct research on the reflection of texts in middle school Turkish textbooks within the context of reflective thinking, using the categories created in this thesis study.

Key Words : Higher-order thinking skills, reflective thinking, children's literature

Page Number : xviii + 177
Supervisor : Prof. Dr. Fatma AÇIK

TEŞEKKÜR

Danışmanlığı boyunca ve tez çalışmasının her aşamasında büyük desteği olan, öğrencisi olmaktan gurur duyduğum saygıdeğer hocam Prof. Dr. Fatma AÇIK'a, tez izleme komitesinde bulunan, her zaman olumlu yorumları ile desteğini esirgemeyen, çalışma boyunca yol gösteren sayın hocalarım Prof. Dr. Sefa YÜCE, Prof. Dr. Gülnur AYDIN ve yetişmemde emeği olan adını sayamadığım tüm hocalarıma saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak yapmak istediğim şeyi yaparken benden sonsuz desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan anne ve babama, dualarını eksik etmeyen yakınlarıma ve sevgisi ile beni daha iyi bir insan yapan Kader'e sonsuz teşekkürler.

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU ..... **i**
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**
JÜRİ ONAY SAYFASI ..... **iii**
ÖZ ..... **iv**
ABSTRACT ..... **vi**
TEŞEKKÜR ..... **viii**
İÇİNDEKİLER ..... **iiix**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xii**
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xviiii**
BÖLÜM I. **1**
GİRİŞ **1**
1.1. Problem Durumu **1**
1.2. Araştırmanın Amacı **4**
1.3. Araştırmanın Önemi **5**
1.4. Araştırmanın Sayıltıları **8**
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları **8**
1.6. Tanımlar **8**
BÖLÜM II. **10**
KURAMSAL ÇERÇEVE **10**

2.1. Çocuk Edebiyatı ve Türkiye'de Gelişimi 10

2.2. Çocuk Edebiyatı ve Roman Türü 13

2.3. Beceri ve Düşünme Kavramları 15

2.4. Üst Düzey Düşünme Becerileri 16

2.5. Yansıtıcı Düşünme 17

2.6. Yansıtıcı Düşünme ve Eğitim 19

2.7. Yansıtıcı Düşünme ve Öğretmen – Öğrenci Rolleri 20

2.8. İlgili Araştırmalar 22

2.8.1. İlgili Yurt Dışı Araştırmalar 22

2.8.2. İlgili Yurt İçi Araştırmalar 25

BÖLÜM III. 27

YÖNTEM 27

3.1. Araştırma Modeli 27

3.2. Veri Kaynağı 28

3.3. Verilerin Toplanması 37

3.4. Verilerin Analizi 38

BÖLÜM IV 43

BULGULAR VE YORUM 43

4.1. Araştırmanın Temel Sorusu Olan 'Yerli Çocuk Romanları, Yansıtıcı Düşünme Unsurlarına Sahip midir?'' Sorusuna İlişkin Bulgular 43

4.2. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Problem Çözmeye Yönelik Düşünmekte midir?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 83

4.3. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Sorgulayıcı mıdır?" Alt

Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 91

4.4. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünmekte midir?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 99

4.5. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Öğrendiklerini Uygulamakta veya Paylaşmakta mıdır?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 107

4.6. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Planlı Hareket Etmekte midir?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 115

4.7. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Açık Fikirlilik Göstermekte midir?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 122

4.8. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Hatasını Fark Etmekte midir?'' Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 128

4.9. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etmekte midir"? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular..... 133

4.10. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Öngörülü müdür?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular 139

4.11. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Günlük Tutmakta mıdır?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular..... 143

4.12. Yerli Çocuk Romanlarında Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Toplam Bulgular 145

BÖLÜM V 148

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER..... 148

5.1. Tartışma ve Sonuç..... 148

5.2. Öneriler..... 153

KAYNAKLAR..... 155

EKLER **170**

Ek 1. Çalışmada İncelenen Kitapların Kapak Resimleri **171**

Ek 2. Çalışmada İncelenen Kitapların Kaynakçası **174**

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *Araştırmanın Veri Kaynağını Oluşturan Kitapların Listesi*……**Error! Bookmark not defined.**

Tablo 2. *Düş Hırsızının Çırağı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….……43

Tablo 3. *Yankılı Kayalar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….....…44

Tablo 4. *Kadim Şehrin Şifreleri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….……45

Tablo 5. *Başarısızlar Kulübü Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…46

Tablo 6. *Büyük Tuzak Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…..……47

Tablo 7. *Yarım Yamalaklar Adası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..……..48

Tablo 8. *İztanbul 1 – Madalyonun Laneti Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…….49

Tablo 9. *Evlere Sığmayan Macera Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…50

Tablo 10. *Postayla Gelen Deniz Kabuğu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….……..51

Tablo 11. *Zaman Bisikleti Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…52

Tablo 12. *Bir Acayip Kehanet Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..……53

Tablo 13. *Gümüş Kanat Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…..…..54

Tablo 14. *Kum Saati Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…..55

Tablo 15. *Valizdeki Kedi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…..55

Tablo 16. *Suna'nın Serçeleri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…56

Tablo 17. *Kumsal'ın Çizgili Dünyası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……....57

Tablo 18. *Bir Küçük Osmancık Vardı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……....58

Tablo 19. *Yeşil Adanın Çocukları Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……59

Tablo 20. *Mor Odanın Gizi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..60

Tablo 21. *Eksik Dünya Baltı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..61

Tablo 22. *Hafıza Koleksiyoncusu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….……62

Tablo 23. *Dolunay Dedektifleri İz Peşinde Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……63

Tablo 24. *Arzavul Tepesi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….....64

Tablo 25. *İstanbulla Saklambaç Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….…....65

Tablo 26. *Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..…..66

Tablo 27. *Bir Canavar Yarattık Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….…..…..67

Tablo 28. *Kara Panter Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….....….68

Tablo 29. *Eyvah! Sorular Kayboldu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……69

Tablo 30. *Yeryüzünün Kalbi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..70

Tablo 31. *Kapadokya Perileri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..71

Tablo 32. *Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……72

Tablo 33. *Halime Kaptan Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……....….74

Tablo 34. *Vanilya Kokulu Mektuplar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……..……..75

Tablo 35. *Akşamsefaları Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…..…76

Tablo 36. *Dedemin Bakkalı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…...77

Tablo 37. *Ütopyaya Yolculuk Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…78

Tablo 38. *Duvarın Ardı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……...…...79

Tablo 39. *Zerdali – Dedemle Bir Yıl Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….…..80

Tablo 40. *Kimse Beni Görmüyor Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*…….….81

Tablo 41. *Ballı Çörek Kafeteryası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler*……82

Tablo 42. *Yerli çocuk romanlarında "problem çözmeye yönelik düşünmeye" ilişkin veriler*…….….83

Tablo 43. *Yerli Çocuk Romanlarında "Sorgulamaya" İlişkin Veriler*…….……....91

Tablo 44. *Yerli Çocuk Romanlarında "Yaşadıkları Veya Öğrendikleri Üzerine Düşünmeye" İlişkin Veriler*…….…….....99

Tablo 45. *Yerli Çocuk Romanlarında "Öğrendiklerini Uygulama / Paylaşmaya" İlişkin Veriler*……...107

Tablo 46. *Yerli Çocuk Romanlarında "Planlı Hareket Etmeye" İlişkin Veriler*……..…….....115

Tablo 47. *Yerli Çocuk Romanlarında "Açık Fikirli Olmaya" İlişkin Veriler*……..….122

Tablo 48. *Yerli Çocuk Romanlarında "Hatasını Fark Etmeye" İlişkin Veriler*……..…….128

Tablo 49. *Yerli Çocuk Romanlarında "Güçlü Veya Zayıf Yönlerini Analiz Etmeye" İlişkin Veriler*……..….133

Tablo 50. *Yerli Çocuk Romanlarında "Öngörülü Olmaya" İlişkin Veriler*……..….139

Tablo 51. *Yerli Çocuk Romanlarında "Günlük Tutmaya" İlişkin Veriler*……..….143

Tablo 52. *Çocuk Romanlarında Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Veriler* …….....…145

Tablo 53. *Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Toplam Veriler*……..147

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

akt.	Aktaran
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
s.	sayfa
TDÖP	Türkçe Dersi Öğretim Programı
vd.	ve diğerleri

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özelliği düşünebilme yeteneğine sahip olmalarıdır. Düşünme becerisi sayesinde hem meydana gelen her şeyin etkisini fark eder hem de bazı kontrollü alıştırmaları ve anlamlı zihinsel aktiviteleri gerçekleştirebilir. Güneş (2012), düşünmeyi bilgi edinme, anlama ve öğrenme sürecinin önemli bir bileşeni olarak değerlendirir. Dolayısıyla düşünme sürecinin çok yönlü ve geniş bir süreç olması sebebiyle düşünmenin çeşitli türleri mevcuttur. Yansıtıcı, analitik, eleştirel, yaratıcı, derinlemesine, tümevarım, tümdengelim, analojik, yanal düşünme şeklinde türlere ayrılmaktadır.

Zihinsel süreçler yardımı ile fikir üretmekle sonuçlanan düşünme eylemi genel olarak pratik ve bilimsel düşünme şeklinde ikiye ayrılır. Pratik hayatta kullanılan gündelik düşünmenin de çeşitli konularda belli bir sistematiğe dayalı bilimsel düşünmenin de öğrenilmesi gereken bir beceri olduğu söylenebilir. Bu becerinin kazanılması bireyin sorgulama, yaratma ve düşünceden düşünceye geçişini sağlar. Üst düzey düşünme becerileri, "*bireyin yeteneğini sergilerken kullandığı bilişsel, duyuşsal ve devimsel özelliklerin bir bütünü* (Ada, 2020, s.3)" olarak tanımlanmaktadır. Tıpkı yansıtıcı düşünme

gibi eleştirel, yaratıcı, analitik, üst bilişsel ve yanal düşünme biçimleri üst düzey düşünme becerileri olarak değerlendirilmektedir. Eğitim yolu ile bireyden, üst düzey düşünme becerilerini geliştirmesi beklenmektedir.

Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın temel yaklaşımı ve özel amaçları, programın uygulanmasına ilişkin esasları arasında düşünme becerisinin geliştirilmesi de yer almaktadır. Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, ''*Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programlarının genel yaklaşımına uygun olarak her bir öğrencinin ana dilini iyi ve etkili kullanan, üst düzey düşünme becerileri gelişmiş, kimlik ve karakteri olgun fertler olarak yetişmesine katkı sağlayacak bir yaklaşım ortaya konulmuştur.* (TDÖP, 2024, s.5)'' Geniş anlamda düşünme, tüm zihinsel etkinlikleri kuşatıcı bir özelliğe sahiptir. Dolayısıyla düşünme çok sayıda becerinin birlikte ve iç içe kullanımını gerektirir. Hayat boyunca bireysel veya toplu hâlde karşılaştığımız pek çok sorunu çözmek için kavrama, anlama, sınıflandırma, bölme, çözümleme, sorgulama, yargıda bulunma, sentezleme, akıl yürütme, çıkarım yapma, tahmin etme, yorumlama, karar verme ve çeşitli olgu ya da durumlara ilişkin açıklamalar üretmek zorunda kalırız. İşte bu süreçlerde sözü edilen düşünme becerilerini başarılı biçimde kullanmak hayati önem taşımaktadır. Ortaokul dönemi, öğrencilerin somut dönemden soyut döneme geçmeleri sebebiyle üst düzey düşünme becerilerini edinmelerinde önemlidir (Olukçu ve Enis, 2022). Düşünmenin öneminin farkına varan, düşünmek için gerekli yetkinliklere sahip olan bireyler iyi bir vatandaş olma yolunda ilk adımları atmış olur. Zira düşünme; toplumun iyiye, doğruya, güzele ulaşmanın temel aracıdır.

Ülkemizde, eğitim faaliyetleri içerisinde yapılandırmacı yaklaşımın benimsenmesi ile birlikte yansıtıcı düşünme kavramına ilişkin çalışmalarda belirgin bir artış görülmüştür. Yansıtıcı düşünme hususunda genellikle öğretmenler ve öğretmen adayları üzerinde (Dolapçıoğlu, 2007; Duban ve Yelken, 2010; Durdukoca ve Demir, 2012; Fırat, 2022; Güney, 2008; Hasırcı ve Sadık, 2011; Semerci, 2007; Şahin, 2011; Tican, 2013; Tok, 2010), araştırmaların gerçekleştirildiği görülmektedir.

Çarkıt ve İplik'in (2021) çalışmasında, Türkçe öğretmenlerinin yarısının yansıtıcı düşünme becerisinin kazandırılıp geliştirilmesine yönelik herhangi bir yöntem ya da teknik kullanmadığı saptanmıştır. İlaveten, Türkçe ders kitaplarında yansıtıcı düşünme becerisini geliştiren oldukça sınırlı sayıda hikâye edici metin bulunduğu (Başbayrak ve Sağlam, 2024) tespit edilmiştir. Yansıtıcı düşünme becerisi hususunda hikâye, roman gibi kurgusal metinlerden yeterince yararlanılmamaktadır. Bu durum güncel bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır.

Canlı'nın (2023) tespit ettiği üzere yansıtıcı düşünme ile ilişkili tezlerin %40.16'sında örneklemi öğretmen ve öğretmen adayları oluştururken tezlerin %33.07'sinde örneklem ortaokul öğrencileridir. Bu verilerin ışığında, yansıtıcı düşünme becerisinin kazandırılıp geliştirilmesi hususunda ortaokul öğrencilerine yönelik çalışmaların eksikliği dikkat çekmektedir. Bu noktada, çocuk edebiyatının ve özellikle Türkçe dersinin ana materyali olan metinlerin işlevselliği akıllara gelmektedir. Aslan (2013) da, çocuk ve gençlik edebiyatı ürünlerinin, birçok işlevinin yanı sıra hedef kitlesinin üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye ciddi bir katkısının olduğunu bildirmektedir ancak alanyazında çocuk edebiyatı ve yansıtıcı düşünme ilişkisi henüz kurulmamıştır. Bu çalışmada, yansıtıcı düşünme becerisinin kazandırılıp geliştirilmesi hedefi doğrultusunda çocuk edebiyatı eserlerinin fayda sağlayacağı hipotezi üzerine yoğunlaşılmıştır.

Çalışmada araştırma sorusu, ''Yerli çocuk romanları, yansıtıcı düşünme unsurlarına sahip midir?'' şeklinde oluşturulmuştur. Araştırmanın alt soruları ise şu şekildedir:

Yerli çocuk romanlarında karakterler;

1. Problem çözmeye yönelik düşünmekte midir?
2. Sorgulayıcı mıdır?
3. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmekte midir?
4. Öğrendiklerini paylaşmakta veya uygulamakta mıdır?
5. Planlı hareket etmekte midir?

6. Açık fikirlilik göstermekte midir?
7. Hatasını fark etmekte midir?
8. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmekte midir?
9. Öngörülü müdür?
10. Günlük tutmakta mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Ülkemizde, yansıtıcı düşünme hususunda yapılan uygulamalı çalışmaların, kuramsal çalışmalara göre fazla olduğu görülmektedir. Eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi öğretim programında üzerinde durulması gereken bir üst düzey düşünme becerisi olmasına rağmen yansıtıcı düşünme hususunda gerçekleştirilen kuramsal çalışmaların yetersiz olması bir anlamda uygulamalı çalışmaları da olumsuz yönde etkilemektedir. Çağdaş eğitimin hedefi sorgulayan, deneyimlerini ve güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirebilen, bilgilerini yapılandırabilen, problem çözmeye yönelik düşünüp uygulayabilen başka bir deyişle yansıtıcı düşünen bireyler yetiştirmektir. Bu da ancak düşünme becerilerinin geliştirilmesi ile sağlanabilir.

Türkçe dersi öğretim programında (MEB, 2024) ilk defa öz yansıtma kavramına vurgu yapıldığı görülmektedir. ‘’*Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda, Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programlarının genel yaklaşımına uygun olarak her bir öğrencinin ana dilini iyi ve etkili kullanan, üst düzey düşünme becerileri gelişmiş, kimlik ve karakteri olgun fertler olarak yetişmesine katkı sağlayacak bir yaklaşım ortaya konulmuştur* (MEB, 2024, s.5).’’ ifadesi ile de öğretim programının yaklaşımında üst düzey düşünme becerilerine önem atfedildiği görülmektedir.

Üst düzey düşünme becerilerinin yaşam ile entegre edilerek çocuğa kazandırılması, aynı zamanda dil becerilerinin geliştirilmesine hizmet etmesi bağlamında çocuk edebiyatı

ürünleri önemli bir yer tutmaktadır (Özcan, 2023). Edebî metinlerden, bir eğitim hedefi olarak düşünme becerilerinin kazandırılmasında da faydalanılmalıdır.

Bu araştırmada, üst düzey düşünme becerileri içerisinden yansıtıcı düşünme becerisi bağlamında yerli çocuk romanlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Türkçe öğretmenlerinin, derslerde ve ders dışında okuma ve anlama becerilerini geliştirmek adına öğrencilere tavsiye edebilecekleri ve derslerinde kullanabilecekleri yansıtıcı düşünmeyi kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik materyaller, örnekleriyle sunularak artırılmak istenmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Son yüzyılda hemen hemen her alanda yapılan keşifler hayallerimizi zorlamaktadır; yapay zekâ ile çok daha hızlı ve yoğun bir şekilde ulaşılabilmektedir. Böyle bir ortamda eğitimcilerin cevaplanması gereken; değişen, dönüşen çağımızda dünya ile başa çıkabilmek için bireyleri nasıl yetiştirmeliyiz sorusu en önemli soru haline gelmiştir. Eğitimin kalitesinin değerlendirilmesi ve öğrencilerin alacakları eğitimin toplumun bugün ve gelecekte ihtiyaç duyduğu becerileri içerdiğinden emin olmak son derece önemli hale gelmektedir. Günümüz dünyasında başarılı olmak hatta hayatta kalmak için bile kişilerin belli üst düzey düşünme becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Dolayısıyla eğitim kurumlarının modern çağın gereksinimlerine cevap verebilecek düzeyde bireyler yetiştirebilmek için üst düzey düşünme becerilerine önem vermeleri gerekmektedir. Üst düzey beceriler insanların gerek toplum içindeki rollerini tam olarak yerine getirebilmede, hak ve sorumluluklarını bilmelerinde gerekse iş dünyasında başarılı olmalarında vazgeçilmez becerilerdir.

Reid ve Paradis (1989), öğrencilerin düşünme becerilerinin temel eğitim süresince kendi kendine doğal olarak gelişmediğini, eğitimin mutlaka gerekli olduğunu ileri sürmüştür. Araştırmacılar bilgi edinme sürecinin önemli bir bileşeni olan düşünme becerilerinin, okullarda kendiliğinden doğal olarak gelişmediğini ortaya koymuştur. O halde bu

becerileri geliştirmek için eğitim kurumlarında düşünme becerilerini geliştirebilecek çocuk edebiyatı eserlerine yer vermenin gerekliliği dolayısıyla bu alandaki eserlerin incelenmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Eğitim öğretim yolu ile bireyler temel bilimler, vatandaşlık görevleri, ahlaki değerlerin kazanımı ile meslek edinmenin ilk adımlarını atarlar. Geleceğe ve topluma yön verecek bireyler olan çocukların, eğitim öğretim sürecinde hayata hazır hâle gelmesinde çocuk edebiyatına ait ürünlerin yadsınamaz bir rolü vardır. Çocuk edebiyatı, eğitim sistemimiz için önemini sürekli koruyan, kendini yenileyen ve geliştiren bir alandır (Kolaç, Demir ve Karadağ, 2012). Çocuk edebiyatı ürünleri, çocukların temel dil becerilerini geliştirir, hayal dünyalarını zenginleştirir ve daha birçok olumlu özelliğin kazanılmasını veya pekişmesini sağlar. Kayadibi ve Açık (2021), edebî ürünlerin ortaya çıktığı sosyal çevrenin kültürel ve toplumsal izlerini taşıdığını ve iletiler yoluyla okuyucuya aktardığını söyler. Çocuklar, kurgusal metinlerin içerisinden kültüre ve toplumsal yaşama dair bilgiler de edinir.

Edebî eserler, her bir okuyucusu tarafından yeniden yorumlanan ve değerlendirilen metinler (Yüce, 2016) olarak görülmektedir. Dolayısıyla çocuğun edebiyatla olan ilişkisinin, çocuğa yeni ufuklar açması beklenmektedir. Ayrıca Polat ve Babaoğlu (2021), çocuk kitapları satışlarının 2014 yılından 2019 yılına dek düzenli bir şekilde artış gösterdiği tespit etmişlerdir. Bu veri her ne kadar sadece satış bazında bilgi sağlasa da teknoloji çağında kitaplara olan ilginin devam ediyor ve hatta artıyor olması çocuk kitaplarıyla ilişkili araştırmaların gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu zorunluluğun nedenleri arasında çocuklara yönelik eserlerle estetik zevkin kazandırılması, dil becerilerinin geliştirilmesi, duygu ve hayal dünyalarının zenginleştirilmesinin yanında üst düzey düşünme becerilerinin de kazandırılmasında kullanılabilecek en etkili ve değerli eserlerin tespiti gelmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı (MEB, 2019), öğrencilerin zihinsel becerileri kazanmaları doğrultusunda yapılandırılmıştır ve kazanımların da yapısı ve hiyerarşisi üst düzey bilişsel becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Yeni öğretim

programı (MEB, 2024) ile birlikte öğrencilerin kavramsal bir beceri olarak öz yansıtmayı kazanmaları amaçlanmaktadır ancak öz yansıtma, kendini uyarlayabilme olarak açıklanmıştır. Nitekim, güncel öğretim programında yansıtıcı düşünmeye herhangi bir vurgu yapılmamaktadır.

Türkiye'de yapılandırmacı yaklaşımın benimsenmesiyle özellikle yansıtıcı düşünme ve buna bağlı olarak yansıtıcı öğretim uygulamaları adına çalışmalar hız kazanmıştır. Türkçe dersi özelinde düşünüldüğünde dersin ana materyali olan metinlerin, eğitim hedeflerine yardımcı olmada temel kaynak olmasından yola çıkarak çocuk romanları, hikâyeleri vb. üzerine yapılacak çalışmalar önem kazanmaktadır.

Gerçekleştirilen literatür taraması sonucunda çocuklara yönelik kaleme alınmış edebî metinler üzerinde eğitsel iletileri (Erdi, 2008; Özçelik, 2007; Özden, 2021) eleştirel düşünmeyi (Kanmaz, 2019), empati becerisini (Kaya, 2019), değerleri (Gökçe, 2008; Kumbasar, 2011; Macun, 2020; Tavuş, 2015) inceleyen çalışmalara rastlanırken yansıtıcı düşünmeyi araştıran bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Yansıtıcı düşünme becerisinin öğrencilere kazandırılmasının önemi dikkate alındığında çalışmanın sonuçlarının üst düzey düşünme becerilerinin eğitimini geliştirecek katkılar sağlanması beklendiği için, bu çalışma önemli görülmektedir. Bu anlamda yerli romanlarda yansıtıcı düşünme becerilerinin değerlendirilmesine yönelik ilk çalışma olacağı için de önem taşımaktadır. Ayrıca sonuçların bu becerilerin geliştirilmesine ve değerlendirilmesine ilgi çekmesi ve bu alanda ileride yapılacak çalışmalara da yol göstermesi beklenmektedir.

1.4. Araştırmanın Sayıltıları

Bu araştırmanın sayıltıları şu şekildedir:

1. Araştırmada, yansıtıcı düşünme becerisinin kazandırılmasında yerli çocuk romanlarından yararlanılabileceği varsayılmaktadır.

2. Araştırmada, yerli çocuk romanlarının yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerini içerdiği varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları şu şekilde sıralanabilir:

1. Araştırma, çocuk edebiyatına ait romanlarla,

2. Yerli yazarlara ait çocuk romanlarıyla,

3. Yansıtıcı düşünmenin, çocukların soyut düşünme evresine geçtikten sonra çok daha iyi bir şekilde kavrayabilecekleri bir üst düzey düşünme becerisi olması sebebiyle 10 yaş üstü çocuklar için uygun romanlarla,

4. Yerli çocuk romanlarının oldukça geniş bir evrene sahip olmasından dolayı 2022 yılında çok satanlar listesi bulunan kitap satışı yapan sitelerde ve MEB öğretmenlerinin okuma listelerinde yer almış olan çocuk romanlarıyla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Çocuk Edebiyatı: "Erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren ürünlerin genel adıdır (Sever, 2007, s.8).''

Üst Düzey Düşünme Becerileri: ''Karmaşık durumlarda problemleri sınıflandırmak, çıkarım yapmak, genellemek ve çözmek için verilen bilginin ötesine geçme bilişsel kapasiteleridir (Lewis & Smith, 1993, s.132).''

Yansıtıcı Düşünme: ''Bireyin davranışları, tecrübeleri, çevresinden duydukları ve gözlemledikleri üzerinde farkındalık kazanıp, onları analiz ederek şu anki ve gelecekteki

eylemlerini anlamlandırma ve iyileştirme amaçlı derin düşünme sürecidir (Dalgıç, 2011, s.8).’’

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Çocuk Edebiyatı ve Türkiye'de Gelişimi

Çocuk edebiyatı, ''*çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacıyla geliştirilen bir edebiyat''* (Şirin, 2000, s.9) şeklinde tanımlanmaktadır. Zengin ve Zengin çocuk edebiyatını, ''*çocuğun kabuller dünyasında benzeştiğine veya benzeşmesi gerektiğine hükmederek, duygu, düşünce ve hayal bakımından okumaya layık saydığı metinler dünyası*'' (2003, s.40) olarak açıklanmaktadır. Çocuklara yönelik bir sanat türü olması gerekliliğini Gökşen (1960), çocuğa abur cubur; değersiz yazıları vermenin değil, çocuğun sanat duygusu ve zevk üstünlüğü uyandıracak metinlerle karşılaşmasının sağlanmasının aslolan olduğu şeklinde ortaya koymaktadır.

Yaşamının belirli bir evresinde bulunan bireylere hitap eden bu edebiyatın elbette işlevleri ve amaçları bulunmaktadır. Demiray'a göre (1973) çocuk edebiyatı, çocuğun ruhsal gelişimini sağlamak, okuduklarını kolayca anlaması ve çocuğa edebiyat zevkini tattırmak gibi amaçlara sahiptir. Ayrıca çocuk edebiyatının, çocuğun ana diliyle etkileşimini oluşturmada önemli bir rol üstlendiği (Şirin, 2016) belirtilmektedir. Bu bağlamda çocuk edebiyatının, temel dil becerileriyle olan yakından ilişkisi de ortaya çıkmaktadır. Nitekim çocuk edebiyatı ürünleri, öğrencilerin zihinsel ve duygusal gelişimlerine katkı sağlayan ve

okuma sürecinde edindikleri becerileri yaşam boyu kullanmalarına fırsat sağlayan önemli edebi ürünlerdir (Kolaç vd., 2012).

Çocuk edebiyatı kitaplarının, sınıf veya okul kitaplıklarında kıymetli bir yere sahip olduğu (Mathis ve Panaou, 2020) söyleminden hareketle eğitim ortamlarında çocuk edebiyatı yapıtlarının varlığının, eğitim hedeflerine ulaşmada başat rol oynayacağı açıktır. Kavcar ve Samur (2014), çocuk edebiyatı öğretiminin temel amacının, okuma kültürü edinmiş bireyler yetiştirmek olduğunu söyler. Okuma kültürüne sahip bireyler, karşılaşacakları yeni düşünme türlerine daha kolay uyum sağlayabileceklerdir. Öğretmenlerin ve ailelerin okuma konusunda yaptıkları yönlendirmenin, öğrencilerin okumanın önemini kavraması ve daha yüksek oranda olumlu tutum gelişirmesine yol açtığı (Balcı, Uyar ve Büyükikiz, 2012) vurgulanmaktadır. Bu noktada çocuk edebiyatı eserlerinin, öğretmenler ve aileler tarafından teşvik edilmesinin önemi daha net anlaşılmaktadır.

Çocuğun edebiyat sayesinde hikâyenin konusunun farkına varması, bilinçsizce sorunları çözmesi, özgüvenini artırması ve kişilik gelişimi için olumlu sonuçlar doğurur. Çocuklar hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirerek yeni fikirler keşfedebilir ve hedeflerine ulaşmak için kişisel motivasyonlarını artırabilirler. Ayrıca, edebiyatın bireysel eylemi teşvik etme, halihazırda edinilmiş bilgiyi uygulama ve dünyayı insan ihtiyaçlarına daha uygun hale getirme katkısı olarak da düşünülebilir (Bandura, 1999).

Çocuk edebiyatı kavramı yakın tarihlerde ortaya çıkmıştır. Batıda matbaanın yayılması okuryazar oranının yükselmesini sağladığı gibi çocuk edebiyatı kavramının ortaya çıkmasını da hızlanmıştır. 1637'de Johann Amos Comenius'un hazırladığı Orbis Piclus'un (Resimlerle Dünya) ilk resimli çocuk kitabı olarak kabul edilmektedir. Ayrıca bu yüzyılda Ali Baba ve Kırk Haramiler, Alaaddin'in Sihirli Lambası, Gemici Simbad gibi binbir gece masalları çocuklar için basılmaya başlanmıştır (Şirin, 2000). 18.yüzyılda Ezop Masalları, Charles Perrault'a ait Kırmızı Başlıklı Kız, Çizmeli Kedi Külkedisi gibi yapıtlar basılmıştır. Bu eserlerle birlikte çocukların okuma ihtiyaçlarının karşılanması için başka eserler de basılmıştır (Yalçın ve Aytaş, 2005).

Türkiye'de çocuk edebiyatının temeli Osmanlı döneminde atılmıştır. Sınar (2006), 1859 yılında Kayserili Doktor Rüştü tarafından hazırlanan Nuhbetü'l-Etfal adlı eserin doğrudan çocuklara yönelik hazırlandığını dile getirmektedir. Bahsedilen eserde çocuklar için yazılmış hikâyelerle birlikte fabl çevirileri de yer almaktadır. Bu tarihten öncesine bakıldığında ise nasîhatnâme türünde yazılan eserlerde şairlerin kendi çocuklarından hareketle tüm çocuklara hitap ettikleri görülür. Nâbî'nin Hayriyye ve Sünbülzade Vehbî'nin Lûtfiyye adlı nasîhatnâmeleri örnek olarak gösterilebilir. Bu bilgilere ek olarak Sınar (2006), bahsi geçen eserlerin yazıldığı dönemde çocuklar için kitap yazma kaygısının söz konusu olmadığını ayrıca bu eserlerin dil ve içerik bağlamında çocukların okuyup anlayacakları nitelikte olmadıklarını vurgulamaktadır. Banarlı (1983, s.792) da, Vehbi'nin Lûtfiyye adlı eserinin içeriğini "gençlere yüksek bir gaye, enerjik bir kalkınma yolu ve bir hamle ufku gösterilmez." şeklinde eleştirmektedir.

Balcı (2008), Tanzimat Fermanı ve devamında oluşan süreçten, her alan gibi edebiyatın da etkilendiğini ve çocuk edebiyatının böyle bir ortamda filizlendiğini belirtmektedir. ''*İlk dönemde eğitici nitelikleri ağır basan bu ürünler zamanla kendi mecralarında gelişimlerini sürdürmüşlerdir*'' (Balcı, 2008, s.187). Nitekim çocuk dergilerinin ilk örnekleri de bu süreçte verilmiştir. Meşrutiyet döneminde ise ilk çocuk romanı olarak kabul edilen Küçük Paşa (Yılar ve Turan, 2007), Ebubekir Hâzım tarafından kaleme alınıp çocuklarla buluşmuştur. Aynı dönemde, Satı Bey, edebiyatımızda çocuklara yönelik eserlerin nasıl oluşturulacağı üzerine bir konferans verir. Konuşmasında, müzikaliteye dayanan vezinli cümlelerin daha çabuk akılda kaldığını savunur ve çocuklara yönelik eserlerde bu hususta yararlanılabileceğini vurgular. ''*İbrahim Alaettin Gövsa da bu çağrıya kayıtsız kalmayarak 1911'de Çocuk Şiirleri adlı kitabını yayımlar*'' (Şimşek, 2016, s.29).

Cumhuriyetin ilk yıllarında şiirde Faruk Nafiz Çamlıbel, Orhan Seyfi Orhon, düz yazıda Halide Edip Adıvar, Yakup Kadri Karaosmanoğlu gibi isimler çocuklara yönelik eserler kaleme almışlardır. 1979 yılının tüm dünyada ''Çocuk Yılı'' ilan edilmesinin ardından da Türkiye'de 1980'li yıllardan günümüze doğru çocuk edebiyatıyla uğraşan alanında eserler

veren sanatçı sayısında artış görülür (Yılar ve Turan, 2007). Dolayısıyla çocuklara yönelik farklı edebî türlerde eserler dünya edebiyatından eserlerin yanında yerlerini alırlar.

2.2. Çocuk Edebiyatı ve Roman Türü

Tekin (2001) tarafından roman, modern zamanın güçlü ve etkili bir anlatım biçimi olarak tanımlanmaktadır. Oğuzkan, ‘’*hikâye ve roman arasında öz ve yapı bakımından çok hacim bakımından bir ayrım*’’ (1997, s.92) olduğunu, Aktaş (1991, hikâye ve romanda belirli bir süre içerisinde birbirine bağlanmış olaylar zincirinin aktarıldığını belirtmektedir. Sazyek (2013) de romanın, bir yaşantı dizisinin bir öyküleme sistemi aracılığıyla anlatılmasından oluştuğunu aktarır.

Lukens (2003), çocuk edebiyatı türlerinin yetişkin edebiyatından farklı olmadığını, biçim olarak değil sadece derece olarak farklılığa sahip olduğu açıklar. Yine Lukens’e (2003) göre roman, bir veya daha fazla cildi dolduracak kadar uzun, düzyazı halinde bir hikâyedir, hayalî veya tarihi kişiler hakkındadır. Roman mekan, karakterler, olay örgüsü, dil ve tema gibi unsurlara sahiptir.

Romanlar, pek çok özelliği dikkate alınarak sınıflandırılmaktadır. Romanda işlenilen tema, romanın hitap ettiği kitle, kaleme alındığı dönem, yazarın anlatım tarzı gibi unsurlar bu sınıflandırmalarda belirleyici rol almaktadır. Romanın türüne göre de romanın içeriğine dair bir beklenti oluşmaktadır. Sazyek (2013), polisiye romanda aksiyona gerilim eklendiğini, fantastik romanın olağanüstülüğü barındığını, belgesel romanın belgeye dolayısıyla gerçekliğe önem verdiğini söyler. Çocuklar da tıpkı yetişkinler gibi ilgisini çeken romanları okumaya eğilim göstermektedir. Gültekin ve Şahin (2022), Z kuşağının en çok macera, komedi ve bilim kurgu-fantastik türünde kitaplara yöneldiğini en az ise cinayet, şiir ve aşk-romantik kitapları tercih ettikleri belirlemiştir.

Literatürde, çocuk edebiyatı üzerine hazırlanmış kitaplara bakıldığında, (Demiray, 1973; Oğuzkan, 1997; Zengin ve Zengin, 2003; Yalçın ve Aktaş, 2005; Çavuşoğlu, 2006; Çılgın,

2007; Gürel, Temizyürek ve Şahbaz, 2007; Demirel, Çeçen, Seven, Tozlu ve Uludağ, 2010; Nas, 2014) hikâye ve roman türlerinin Batıdaki yaklaşımın aksine tek bir başlık altında ele alındığı görülmektedir. Bahsi geçen iki türün çocuk edebiyatı adına yadsınamaz bir öneme sahip olması ve diğer türlerden ayrı bir şekilde genellikle ikisinin birlikte değerlendiriliyor olması dikkat çeken bir husustur.

Türkçe Dersi Öğretim Programında (2019) roman türünün 4. sınıftan itibaren kullanılabilir bir tür olduğu belirtilmektedir. Orakçı ve Arhan (2019) çalışmalarında, Türkçe ders kitaplarında kullanılan roman türünde metinlerin; bazı ders kitaplarında bir, bazı ders kitaplarında iki okuma-anlama metni olarak, bazı ders kitaplarında bir dinleme/izleme, bir okuma-anlamametni olarak, bazı ders kitaplarında ise bir dinleme/izleme, bir serbest okuma metni olarak alındığını saptamıştır. Dil becerilerinin gelişimine de katkı sağlayacak bir tür olarak romana, Türkçe ders kitaplarında yer verilme oranının çok düşük olduğu söylenebilir.

Masal, efsane gibi türlerle büyüyen çocuklar, örgün eğitim sürecinde hikâye, roman türleriyle karşılaşmaktadır. Çocuk, zihinsel anlamda geliştikçe romanları okumaya hazır bir hâle gelmektedir. Yılar ve Turan'ın (2007) da vurguladığı üzere çocuklar, masallardan uzaklaşırken olayların gerçeklik boyutuyla karşılaşmaktadırlar. Belirli bir süreden sonra daha sistematik düşünmelerine, sebep - sonuç ilişkisi kurmalarına olanak sağlayan ve ilgi alanlarına göre konu seçimi yapabildikleri romanlara yönelmektedirler. İkinci çocukluk döneminin sonları ve son çocukluk dönemlerinde çocuklar, romanlara eğilim göstermektedir.

Çocuklar romanları okuduklarında, engelleri aşmak ve hedeflerine ulaşmak için karakterlere yolculuklarında eşlik ederler. Bu anlatı zorluklarıyla etkileşimleri sayesinde, problem çözme becerilerini kullanmaya teşvik edilir. Bir çözüme ulaşmadan önce durumu analiz etmeli, çeşitli seçenekleri değerlendirmeli ve olası sonuçları öngörmelidirler. Bu problem çözme süreci, büyüme zihniyetini teşvik eder ve çocukları engellere merak, beceriklilik ve öğrenme isteğiyle yaklaşmaya teşvik eder. Ayrıca edebiyat, çocukları farklı

türden insanlarla ve ortamlarla tanıştırır ve onlara dünyanın çeşitli olduğunu gösterir. Çocuklar farklı geçmişlere ve kültürlere sahip karakterler hakkında okuduklarında, herkesin her şeyi farklı gördüğünü anlamalarına yardımcı olur ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 21. Yüzyıl Yeterlilikleri olarak önceliklendirilenler de dâhil olmak üzere çeşitli yeterlilikler geliştirirler.

2.3. Beceri ve Düşünme Kavramları

Beceri, Türkçe Sözlük'te: ''*kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği, maharet.* (TDK, 2011, s.291)'' şeklinde tanımlanmaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Programı (2019) içeriğinde, öğrencilerin dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, programın özel amaçları arasında yer almaktadır. Zihinsel beceriler denildiğinde ise düşünmenin önemi ortaya çıkmaktadır. Lipman (2003), insanlığın en büyük zihinsel gücünün düşünme becerileri olduğunu söyler. Farabî (2012) de düşünmeyi, birey ve toplumların sahip olabileceği en yüksek değer olarak görür. Bu noktada, düşünmenin öğretilmesi gereken bir beceri olduğu, farklı düşünme türleri bulunduğu ve bireyin düşünme becerilerini kazanıp geliştirerek kendine ve topluma yarar sağlaması gerektiği ifade edilebilir.

Descartes (1983), düşünme gücü eğitilmiş toplumların kendi sorunlarını çözebilme yeterliliği kazanacaklarını böylelikle de başkalarının peşinden sürüklenip gitmekten kurtulacaklarını söyler. Bu açıdan bakıldığında düşünme becerilerini geliştirme hedefiyle gerçekleştirilecek eğitim/öğretim faaliyetlerinin değeri daha iyi anlaşılmaktadır. Şenşekerci ve Bilgin (2008), bireyin düşünme işlevlerinin etkileşim içerisinde dinamik bir yapıda olduğunu vurgular. Dil becerileri ile düşünme becerisi de birbirileriyle ilişki içerisindedir. Dil becerilerinin, kurallarının, estetiğinin ve daha birçok unsurun öğretildiği Türkçe dersleri, düşünme becerisinin kazandırılıp geliştirilmesine de olanak sağlamalıdır.

Taşdelen (2012), düşünmenin, düşünce ve bilgiye ihtiyaç duyduğunu; kültürel, tarihsel ve siyasi bir ortamdan beslendiğini vurgular. Kişinin yetiştiği kültürel ve siyasi ortam

düşüncelerinin şekillenmesinde rol oynamaktadır. Ne zaman düşünmeye başlasak yeni manzaralarla karşılaşırız. Düşünürken, mevcut bilgi ve deneyimlerimizi işlenir; zihinsel kapasitemizi aktif hale getiririlir. Daha önceki deneyimlerimiz, çevremizden duyduklarımız, okuduklarımız, düşündüklerimiz, tahmin ettiklerimiz bize yardımcı olur.

Yukarıda bahsi geçen geçen bilgiler ışığında eğitimde düşünme ve beceri kavramlarının temel bir konuma sahip olduğu açıktır. Demir ve Uluçınar (2012) düşünce odaklı bir eğitimin ideal özelliklere sahip vatandaşların yetiştirilmesinde önemli olduğunu belirtir. Walker (2003), düşünme becerilerinin artırılmasında durum çalışmaları, tartışma yöntemleri, yazılı uygulamalar, sorgulama tekniklerinin önemli etkilere sahip olduğunu vurgulamaktadır. Öğrenciler, sorgulama ile bir sorunun nasıl sorulduğuna bağlı olarak sonuca ulaşmak için yorumlama, analiz ve tanımlama gibi zihinsel etkinliklerle düşünme becerilerini kullanabilirler.

Yansıtıcı düşünme, öğrenilen bir beceri olması sebebi ile öğretmenlerin biliçli bir emeğine ihtiyaç duymaktadır. Dökme (2019), öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirme girişimlerinde güçlü teorik altyapının, iyi tasarlanmış konuyla uyumlu materyallerin ve güçlü bir öğretmen desteğinin ön planda olduğu vurgular. Bahsi geçen unsurların oluşturulmasına yönelik çalışmalar, öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirme amacıyla çıkılan yolda öğreticilere yol gösterici bir role sahip olacaktır.

2.4. Üst Düzey Düşünme Becerileri

Üst düzey düşünme becerileri, "*bireyin birden fazla beceriyi, kendi bireysel özellikleriyle (yetileriyle) ilişkilendirerek kullanması*" (Ada, 2020, s.3) şeklinde tanımlanmaktadır. Üst düzey düşünme becerilerinden bazıları; eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yansıtıcı düşünme, metabilişsel (üstbilişsel) düşünme, lateral (yanal) düşünme ve analitik düşünme olarak sıralanmaktadır (Sarıkaya, Yayan ve Yamaç, 2023). Sosyal ve akademik hayat, bireyin yaşam boyunca düşünme becerilerini kullanılmasına ihtiyaç oluşturmaktadır. Başvurulan üst düzey düşünme becerisi veya becerileri problem durumuna göre değişiklik göstermektedir.

Üst düzey düşünme, gerçeklerle bir şeyler yapmayı gerektirir. Bu gerçekleri anlamalı, onlardan çıkarım yapmalı, diğer gerçeklere ve kavramlara bağlamalı, kategorize etmeli, yeni yollarla bir araya getirmeli ve sorunlara yeni çözümler aranmalıdır (Thomas ve Thorne, 2009). Üst düzey düşünme becerileri birbiri ile benzeşen ve ayrışan özelliklere sahiptir. Bu ifadeler ile birlikte üst düzey düşünme becerilerinin girift yapısı daha iyi anlaşılmaktadır. Üst düzey düşünme becerilerinin eğitim süreci içerisinde kavranıp özünmesi gerekmektedir.

Düşünme becerileri, okuldaki öğrenmeleri kolaylaştıran ve yaşam boyu öğrenmeyi sağlayan becerilerdir. Öğrencinin düşünme becerilerini yeni durumlara ve süreçlere aktararak sürekli kullanması ve geliştirmesi sağlanmalıdır (Güneş, 2012). Bu nedenle öğrencilere verilecek görevlerin, ödevlerin önceden öğrenilenlerin tekrarı şeklinde olmamasına, öğrenilen becerilerin farklı durumlara uygulanmasının sağlanmasına dikkat edilmelidir (Ada, 2020). Üst düzey düşünme becerileri, öğrencilerin yeni durumlara adapte olmasını kolaylaştırmaktadır ve karşılaştıkları farklı problemlere çözümler üretebilmelerini sağlamaktadır.

Cremin ve Arthur (2006), eğitimin hedefinin, çocukların bilgileri, düşünme becerilerini kullanarak günlük yaşamlarına aktarabilmeleri olduğuna dikkat çekerek düşünme becerilerinin bireyin, dünyayı araştırmak, problemleri çözmek ve yargılamalar yapmak için kullandığı zihinsel kapasiteler olduğunu belirtir. Eğitim hedefleri için düşünme becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi kritik bir role sahiptir. Düşünme becerilerinin, bireyin yaşam boyu kullandığı beceriler olduğu açıktır. Eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünmenin yanı sıra yansıtıcı düşünme, metabilişsel (üstbilişsel) düşünme, lateral (yanal) düşünme ve analitik düşünme üzerine yapılan araştırmalar, eğitim bilimlerinde üst düzey düşünme becerilerine dair farkındalığın arttığını göstermektedir. Eğitimde olduğu gibi sağlık, spor gibi alanlarda da üst düzey düşünme becerilerine atfedilen önem ve yapılan araştırmalar artmaya devam etmektedir.

2.5. Yansıtıcı Düşünme

Günümüzde üzerinde önemle durulan, farklı bakış açılarıyla değerlendirilen ve yorumlanan yansıtıcı düşünmenin temelleri John Dewey tarafından atılmıştır. Dewey (1933) yansıtıcı düşünmeyi, herhangi bir inancı veya o inancın amaçladığı sonuçlara ulaşmayı destekleyen bilginin sözde formunun aktif, sürekli ve dikkatli bir şekilde düşünüldüğü bir düşünme türü olarak açıklamaktadır. Schön'e (1983) göre yansıtıcı düşünme süreci, bireyin eylem esnasında ne yaptığını sorgulaması, daha sonra eylem üzerinde tekrar düşünmesi ve bu doğrultuda genel bilgilerini düzenlemesini kapsamaktadır. Yansıtıcı düşünmeye yönelik yaklaşımlarda Dewey'nin rasyonalist-teknisyen, Schön'ün ise daha çok deneyimsel-sezgisel bir modeli benimsediği (Hébert, 2015) vurgulanır. Yansıtıcı düşünme için bilgi ve deneyime atfedilen önem ise değişmemektedir.

Lee (2005) ise yansıtıcı düşünmeyi, bir sorunu çözme ya da daha önceki uygulamaları tekrar değerlendirme olarak tanımlamaktadır. Bir üst düzey düşünme becerisi olarak ele alınan yansıtıcı düşünmeyi, Kapanadze (2018, s.87), ‘’herhangi bir deneyimin hatırlandığı, üzerinde düşünüldüğü ve genellikle belli bir amaç göz önüne alınarak değerlendirildiği süreç’’ olarak tanımlamaktadır. Yanstıcı düşünmeyle ilişkin farklılaşan birçok tanımın bulunması, bu üst düzey düşünme becerisinin girift bir yapıda olması ve özellikle problem çözme becerisi gibi birçok beceriyle yakın ilişki içerisinde olmasıyla açıklanabilir. İlaveten, Orhan ve Ataman (2024) yansıtıcı düşünme becerisinin, öz saygı, ihtiyatlı karar verme ve yaratıcı düşünme eğilimleriyle pozitif yönde ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır.

Norton'a (1994) göre yansıtıcı düşünen bir birey, sorunların çözümüne yönelik kararlar almakta, aldığı bu kararları eyleme koymakta ve sonuçlarını tekrar değerlendirmektedir.

Temelinde zihinsel bir süreç olan yansıtıcı düşünme üzerine yapılan tanımlarda, özellikle yaşantılar üzerine düşünülüp değerlendirmelerde bulunmaya (Atay, 2003; Stevens ve Cooper, 2009) imkân sağlamaktadır. Dolayısıyla yansıtıcı düşünmeyi, yaşantıdan ayrı bir şekilde ele almanın mümkün olmadığı görülmektedir. Birey, deneyimleri üzerine

düşünmekte ve bunun sonucunda yeni düşünceler geliştirmektedir. Saylan (1991) da, yansımanın önceki yaşantıları yansıtan ve doğru sonucu belirleyen sistematik bir düzeni gerektirdiğinin vurgusunu yapmaktadır. Gelter (2003), yansıtıcı düşünmenin, hayatımızın kontrolünü ele almak için önemli bir etik araç olduğunu ifade etmektedir. Böylelikle birey, kendi ve etkileşimleri hakkında daha dengeli bir görüşe sahip olabilir.

2.6. Yansıtıcı Düşünme ve Eğitim

Dewey (1933), yansıtıcı düşünmenin, eğitim hedeflerine fayda sağlayacağı görüşündedir. Bu nedenle, yansıtıcı düşünme sadece bir zihinsel süreç olarak değil bir eğitim kavramı olarak da ele alınmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşım ve yansıtıcı düşünmede öğrenciler, eğitim süreçlerinde aktiftir ve süreci kendileri düzenleyebilmektedirler (Campoy, 2005).

Türkiye'de yapılandırmacı yaklaşımla birlikte ilginin arttığı yansıtıcı düşünme, eğitim-öğretimde faaliyetlerinde yer alması yansıtıcı öğretim olarak adlandırılmıştır (Aydın, 2018). Tican (2013), yansıtıcı düşünmenin eğitim sürecinde, doğru kararlar verebilme becerisiyle ilintili, öze ve dışa dönük sorgulayıcı bir süreç olduğunu belirtmektedir. İlaveten, Bakioğlu ve Dalgıç (2014), yansıtıcı düşünmeyi geliştiren pek çok tekniğin varlığından söz etmişlerdir. Bu tekniklerden bazılarını paylaşmak gerekir ise bunlar: yazma ve not alma, günlük tutma, metafor kullanma, otobiyografiler, rol model şeklinde sıralanabilir. Öğretimin temel amacının düşünmeyi öğretmek (İpşiroğlu, 2002) olduğu görüşünden de hareketle eğitim hususunda, yansıtıcı düşünmenin sahip olduğu değer daha iyi anlaşılacaktır.

Eğitim sürecinde kullanılan yansıtıcı uygulamaların öğrencilerin profesyonelce hareket etmelerini sağladığından (Mann, Gordon ve MacLeod, 2009) söz edilmektedir. McCollum (2002) ise yansıtıcı düşünmenin, olaylar hakkında düşünme yeteneği olduğunu belirtir. Yansıtıcı düşünme, eğitimin gerçekleştiği öğrenme ortamında meydana gelen olaylar hakkında düşünmeye ve bu bağlamda yeni düzenlemeler yapmaya yol açmalıdır.Yansıtıcı düşünebilen öğrencilerin, öğrendiklerini ve neleri bilmeleri gerektiğini kontrol edebildiği

(Dewey,1933) bilgisi de düşünüldüğünde eğitimde, yansıtıcının düşünmenin göz ardı edilmemesi gerektiği fikri daha net bir biçimde ortaya çıkacaktır.

Örtük olan öğrenme alışkanlıklarının ortaya çıkarılmasında, eleştirel düşünme gibi üst düzey düşünme becerisi geliştirilmesinde, karşılaşılan problemlere strateji geliştirmesinde yansıtıcı düşünme becerisi başat rol oynamaktadır. Problem çözme süreci sonunda problem üzerine yansıtma yapmak bu sürecin bir parçası olarak tanımlanan (PISA, 2003) yansıtıcı düşünme becerisinin geliştirilmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi son derece önemlidir. Yansıtıcı düşünmeyi öğrenme sürecinde; yansıtıcı yazma, videoteypler, yüksek sesle düşünme, grup tartışmaları, yansıtıcı diyalog ve yansıtma günlükleri gibi farklı araçlara başvurulabilir. Dolayısıyla bir yandan düşünme becerisini öte yandan yazma, konuşma, dinleme becerilerini de etkileyen geliştiren çok yönlü bir sürece evrilmektedir.

Anadil eğitiminin etkinliğini artırmak için, geleneksel öğretim yöntemlerinin ötesine geçilmesi ve bunun yerine daha yaratıcı ve katılımcı yaklaşımların uygulanması önerilir (Ivcevic Z., Nusbaum E. C. (2017). Dolayısıyla anadili eğitiminin çocuk edebiyatı ürünlerine dayandırılarak yapılması onların hem dil gelişimlerini hem yaratıcılıklarını hem de üst düzey düşünme becerilerini kazanmalarını doğrudan katkı sunacaktır.

2.7. Yansıtıcı Düşünme ve Öğretmen – Öğrenci Rolleri

Öğretmenlerin çok yönlü hâle gelmesine katkı sağlayan bir düşünme becerisi olarak yansıtıcı düşünmeye dair öğretmen ve öğretmen adayları üzerinde pek çok araştırma yapılmıştır. Yansıtıcı düşünen öğretmenin, sınıf içi uygulama sürecine yön verme ve yeniden yapılandırmada (Ekiz, 2006) başarılı olduğu ortaya konmuştur. Güncel TDÖP (MEB, 2024) ile bilikte de yansıtma kavramına, öğretim programlarında ilk kez vurgu yapıldığı göze çarpar.

Ferraro (2000), yansıtıcı uygulamalar sayesinde yansıtıcı düşünebilen öğretmenlerin kendi öğretim stilleri hakkında daha derin bilgileri sahip olduklarını ve daha etkili bir öğretmen

haline geldiklerini vurgulamaktadır. Bilgiyi içselleştirmesi ve kendi öğretim biçimlerine hâkim olması öğretmeni geliştirmektedir. Üst düzey düşünme becerilerine karşı farkındalık sahibi olan bir öğretmen, öğrencilerine bahsi geçen becerileri aktarması kolaylaşacaktır. Yansıtıcı düşünme eğitiminin öğretmen adaylarının planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerine olumlu katkılar sağladığı (Köksal ve Demirel, 2008) bilinmektedir. Öte yandan, branşı sosyal bilimler alanına giren öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimlerinin daha yüksek olduğu bilgisi (Berkant ve Mansuroğlu, 2023) göz önüne alınırsa Türkçe öğretmenlerinin bu hususta öğrencilere faydalı olabileceği söylenebilir.

Yansıtıcı düşünme, üst düzey düşünme becerileri arasında olup öğrencileri düşünmeye yöneltmek, olumlu-olumsuz geri dönüş ve öz eleştirilerle öğretim ortamını düzenlemek gibi özellikleri ile düşünme becerileri arasında yer almaktadır. Öğretim sürecinde kişiler yansıtma yaparak kendi deneyimlerini yeniden yapılandırmaktadır (Mahnaz, 1997). Bilgiyi ve deneyimi yeniden yapılandrmak, öğrenciye akademik ve sosyal anlamda katkı sağlar. Hepşen (2010), yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin piyano öğrenme ve çalma düzeylerini olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir. Bu örnekte de görüldüğü gibi birçok farklı derste öğrenci, yansıtıcı düşünmenin katkılarından faydalanabilmektedir.

Öğrencilerin, yansıtıcı uygulamalar esnasında öğretmenin rehberliğinde bireysel adımları atabilmesi önemlidir. Yansıtıcı düşünme ile öğrenciler öz farkındalıklarını geliştirir, öğrenmelerini yapılandırmaya başlar. ‘’*Yansıtıcı düşünme, öğrencilerin varsayımları sorgulama, soru sorma, seçenek çizelgesi hazırlama, karşılaştırma yapma gibi düşünmeyi geliştirici stratejileri kullanmalarını sağlar.*’’ (Tok, 2008, s. 559). Bu çerçevede düşünüldüğünde, öğrencinin yansıtıcı düşünme sayesinde sorgulama ve soru sormaya yoğunlaştığı ve farklı şekillerde stratejiler uyguladığı görülmektedir.

2.8. İlgili Araştırmalar

Çalışmanın bu bölümünde kronolojik sırası ile ilgili yurt dışı ve yurt içi çalışmalar başlıklara ayrılmış bir şekilde paylaşılmaktadır.

2.8.1. İlgili Yurt Dışı Araştırmalar

Baron'ın (1981) ''Reflective thinking as a goal of education'' isimli yansıtıcı düşünmeyi bir eğitim hedefi olarak ele aldığı çalışmasında Dewey'nin yansıtıcı düşünmenin, eğitim içerisinde kullanılması gerektiği fikrinden hareketle araştırmacı tarafından yansıtıcı düşünmenin aşamaları üzerinde durulmuştur. Problemi tanıma, olasılıkların sıralanması, akıl yürütme, gözden geçirme ve değerlendirme aşamalarına ayırılmış olan yansıtıcı düşünmenin aşamalarına dair açıklamalar getirmiştir. Yurt dışına bakıldığında, eğitimde 1980'lerden itibaren yansıtıcı düşünme üzerine çalışmaların sıklaştığı düşünüldüğünde bu çalışma, ilgili araştırmalar içerisinde önemli bir yere sahip durumdadır.

Kite'in (2001) ''Developing children's thinking'' başlıklı doktora çalışmasında, çocukların düşünme becerilerini geliştirme hususunda yeni yollar aranmıştır. Teori ile sınıfta gerçekleşen pratik arasında bir boşluk bulunduğunun düşünülmesi üzerine bu problemin giderilmesine yönelik gerçekleştirilen çalışmada, düşünme becerileri programı değerlendirilmiştir. Eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme becerilerinin yanı sıra çocukların olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşabilmesi, olaylar hakkında akıl yürütebilmesi ve en iyi eylem planını bulabilmesi adına yansıtıcı düşünmeye ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Rodgers'ın (2002) ''Defining Reflection: Another Look at John Dewey and Reflective Thinking'' adlı makalesi, yansıtıcı düşünme kavramı üzerine yapılmış teorik çalışmalar içerisinde oldukça ilgi görmüş bir çalışma olarak dikkat çekmektedir. Araştırmacı, son yıllarda kurumlarda yansıtıcı düşünmeye olan ilginin arttığını belirtirken eğitim hususunda da öğretmen ve öğrencinin ortak çabasının gerektiğini söylemektedir. Net bir tanım

olmadan konunun anlaşılmasının zor olacağının üzerinde duran Rodgers (2002), bu doğrultuda yansıtıcı düşünmeyi, Dewey'nin dört kriterine göre incelenmektedir ve bu kriterleri detaylandırmaktadır.

Kember vd. (2010), ''Development of a questionnaire to measure the level of reflective thinking. Assessment & evaluation in higher education'' isimli çalışmalarında pek çok programın yansıtıcı düşünmeyi teşvik etmeyi ve geliştirmeyi amaçladığını fakat bu hususta başarılı olup olunmadığını ölçen araçların azlığından bahsetmektedir. Bu doğrultuda da yansıtıcı düşünme düzeyini tespit etmeye yönelik bir ölçme aracı geliştirmişlerdir. Ölçekte, yansıtıcı düşünme, alışkanlık, anlama, yansıtma ve eleştirel yansıtma alt kategorilerine ayrılmıştır. 303 sağlık bilimleri fakültesi öğrencisinin katılımıyla test edilen ölçek, literatürde yansıtıcı düşünme düzeyini tespit etmeye yönelik çalışmalarda sıklıkla başvurulan bir kaynak durumundadır.

Torres-Goens ve Farly (2017) tarafından yapılan ''The impact of reflective practice in a university language class'' adlı araştırmada bir üniversite dil sınıfında yansıtıcı uygulamaların etkisi araştırılmıştır. Üniversite öğrencileri, yansıtıcı uygulamalar sonucunda güçlü ve zayıf yönleri hakında ve hataları üzerinde çalışmak için neler yapmaları gerektiğini fark ettiklerini belirtmişlerdir. Araştırmada ulaşılan bulgular, yansıtıcı uygulamaların öğrencilerin performansı ve öğrenmedeki kendi rolleri üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Coggin, Daley, Sydnor ve Davis (2019) ''Imagining my ideal: a critical case study of digital storytelling as reflective practice'' adlı çalışmalarında, öğretmen adaylarının hazırladıkları dijital hikâye anlatımlarının yanstıcı öğretim uygulamalarını genişlettiğini tespit etmişlerdir. Öğretmen adayları, dijital hikâyeleriyle birlikte deneyimlerini zenginleştirmişlerdir. İlaveten çalışmada, öğretmen adaylarının hem teorik bilgiye hem deneyimlere ihtiyacı olduğu vurgulanmaktadır.

Barber'ın (2021) ''Using course journals to encourage reflective practice in second language teacher education'' adlı çalışmasında ise öğretmen adayları bir dönem boyunca

ders günlüğü tutmuşlardır. Araştırmaya katılan öğretmen adayları günlüklerin, yansıtıcı yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmada ilgi çekici ve etkili olduğunu bildirmektedir. Çalışmanın sonucunda öğretmen adayları, yansıtmanın tipik öğrenme stratejilerinin ötesine geçmelerini sağladığını ve aynı zamanda yaratıcı ve eleştirel düşünmelerine de katkısı olduğunu açıklamaktadır.

Abdar ve Shafaei (2022), ‘’The relationship between EFL teachers’ reflective thinking and their teaching style in the Iranian EFL context’’ başlıklı çalışmalarında yansıtıcı düşünme ve öğretme stilinin, eğitim sürecinde etkili ve öne çıkan iki etmen olduğunu vurgulamışlardır. Araştırmacılar, yansıtıcı düşünme ve öğretme stilinin arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmanın eksikliğini ön plana alıp bahsi geçen iki unsur arasındaki ilişki üzerine çalışmışlardır. Doksan İngizlice öğretmeni ile yapılan araştırma sonrasında öğretmenlerin yansıtıcı düşünmeleri ile öğretim stilleri arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

2.8.2. İlgili Yurt İçi Araştırmalar

Ersözlü (2008) ‘’Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi’’ adlı doktora tezinde, yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirici etkinliklerin ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıları ve tutumlarına etkisini araştırmıştır. Deney grubundaki öğrencilere işbirliğine dayalı öğrenme yaklaşımı, sorgulama, kendini sorgulama ve günlük tutma stratejileri uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarının anlamlı bir farkla daha olumlu olduğu görülen deney grubunun tüm başarı testinden aldıkları puanlar da anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Güney (2008) ise ‘’Mikro-yansıtıcı öğretim yönteminin öğretmen adaylarının sunu performansı ve yansıtıcı düşünmelerine etkisi’’ başlıklı doktora tezinde, mikro-yansıtıcı

öğretim yöntemiyle Türkçe öğretmeni adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerinin geliştiğini tespit etmiştir. Yansıtıcı günlüklerin de kullanıldığı araştırmada, öğretmen yetiştirme hususunda mikro-yansıtıcı öğretim yöntemden yararlanılabileceği ortaya konmuştur.

Kızılkaya ve Aşkar (2009) ‘’Problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi ölçeğinin geliştirilmesi’’ adlı çalışmalarında bahsi geçen ölçeği ortaya koymuşlardır. Bu noktada, çalışmanın yansıtıcı düşünmenin bağlam içerisinde farklı şekillerde tanımlanabildiğinin göz önünde bulundurularak sadece problem çözmeye yönelik kısmı ile ilgilendiğini belirtmek faydalı olacaktır. Araştırmacılar tarafından 5’li likert tipine göre 14 madde ile oluşturulan ölçekte bulunan alt boyultar ise sorgulama, nedenleme ve değerlendirmedir.

Kırnık’a (2010) ait ‘’İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi’’ adlı yüksek lisans tezinde ise yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirici etkinliklerin beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarılarına etkisi incelenmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilere günlük tutma stratejileri ve iş birliğine dayalı öğrenme yaklaşımı uygulanmıştır. Bu süreçte deney grubunda yer alan öğrencilerin kitap okuma sayılarının da arttığının bildirildiği çalışmanın sonucunda yansıtıcı düşünme becerilerini geliştiri etkinliklerin uygulandığı öğrenciler, kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre akademik başarı testinde daha başarılı sonuçlar elde etmişlerdir.

Tican’ın (2013) ‘’Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine, eleştirel düşünme becerilerine, demokratik tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi’’ adlı doktora çalışmasında öğretmen adayları, yansıtıcı düşünme süreçlerinde kendilerinden beklenen davranışları büyük ölçüde yerine getirmişlerdir. Çalışmada yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğrenci merkezli bir öğrenme ortamı sağladığı ve bu nedenle öğrencilerin derste daha ilgili ve aktif duruma geldikleri saptanmıştır.

Aydoğmuş ve Şentürk (2023) tarafından ‘’An investigation into the predictive power of reflective thinking on learning strategies’’ başlıklı yansıtıcı düşünme becerileri ile öğrenme stratejileri arasındaki ilişkiyi incelemek ve yansıtıcı düşünmenin öğrenme stratejilerini yordama gücünü değerlendirmek amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılarak bir araştırma yapılmıştır. 378 öğrencinin katıldığı araştırma sonucunda, öğrencilerin yansıtıcı düşünme becerilerinin öğrenme stratejilerinin oluşturulmasında ve şekillenmesinde anahtar rol oynadığı tespit edilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, çalışmada kullanılacak yöntem, "Araştırma Modeli", "Veri Kaynağı", "Verilerin Toplanması" ve "Verilerin Analizi" alt başlıklarında ifade edilmektedir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, amacına ve problem cümlesine uygun olarak tamamen nitel bir yaklaşımla kurgulanmıştır. Patton (akt. Merriam, 2018), nitel araştırmanın, belli bir bağlamın ve etkileşimin bir parçası olarak olayları kendi tekliğinde anlamlandırma çabası olduğunu ve analizin anlamın derinliğiyle ilgilendiğini açıklamaktadır. Yansıtıcı düşünmeye dair metinlerde yer alan ögelerin tespit edilip analizinin yapılacağı bu çalışmada, metinlerin içerisindeki yansıtıcı düşünme anlamları ortaya çıkarılmıştır.

Çalışma, nitel araştırma desenleri içerisinden temel nitel araştırma deseniyle oluşturulmuştur. Merriam (2018) nitel araştırmaların anlamın nasıl inşa edildiğiyle, insanların hayatlarını ve dünyayı nasıl anlamlandırdığıyla ilişkili olduğunu belirterek temel nitel araştırmanın da öncelikli hedefinin bu anlamları açığa çıkarmak ve yorumlamak olduğunu açıklamaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında doküman incelemesi, verilerin analizinde ise tümdengelimci içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

3.2. Veri Kaynağı

Bu tez çalışmasında amaçlı örnekleme türleri içerisinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Marshall ve Rossman (2014), ölçütün, daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi olabileceği gibi araştırmacı tarafından da oluşturulabileceğinin bilgisini vermektedir. Araştırma konusu hakkkında daha önceden oluşturulmuş bir ölçüt bulunmadığı için bu çalışmada ölçütler, araştırmacı tarafından belirlenmiştir ve şu şekildedir:

1. Eserin, 2022 yılı içerisinde kitap satın alımı yapılan belirli internet sitelerinde çok satan çocuk romanları listesinde yer almış olması veya 2022-2023 eğitim öğretim döneminde Türkçe öğretmenleri tarafından kullanılan okuma listelerinde bulunuyor olması,
2. Eserin, yerli bir yazar tarafından kaleme alınmış olması,
3. Her bir yazardan, en fazla 1 eserin araştırmaya dahil edilmesidir.

Çok satanlar ölçütünün kullanılma nedeni, kitabın kaleme alınış tarihinden bağımsız olarak şu an okullarda, evlerde dolaşım hâlinde olduğunu göstermesidir. Bu kitapların, öğretmenler, veliler ve öğrenciler tarafından daha sık tercih edildiğini göstermektedir. Kitapların kullanıp atılan nesneler olmadığı düşünüldüğünde de bu kitaplar, kütüphanelerde, kişisel kitaplıklarda, sınıf kitaplıklarında dolayısıyla da toplumun ve çocukların belleğinde yer etmeye devam edeceği ve özellikle bu durumun araştırma için önem arz ettiği düşünülmüştür.

Bu süreçte, internet üzerinden kitap satışı gerçekleştiren 20'yi aşkın site araştırmacı tarafından incelenmiştir. Bahsi geçen sitelerin pek çoğunda çocuk kitapları/romanları bazında çok satanlar kategorisi bulunmadığı görülmüştür. Bu sebeple çok satanlar kategorisinin yer aldığı https://www.idefix.com/, https://www.dr.com.tr, https://www.kitapyurdu.com/, https://kidega.com/, https://www.ilknokta.com/ ve https://www.hepsiburada.com internet adresleri üzerinden kitaplar belirlenmiştir. 2022 yılı boyunca her ay, yukarıda paylaşılan sitelerden çok satan çocuk romanları içerisinden 3

kitap listeye dahil edilmiştir. Bu işlem yıl boyunca her siteden 2 kez gerçekleştirilmiştir. Son olarak ise MEB bünyesinde görev yapan Türkçe öğretmenleri ile görüşülmüş, okuttukları çocuk romanlarının listeleri temin edilmiştir. Araştırma ölçütüne uyularak bu listeler içerisinden 4 eser daha eklenmiş ve böylelikle veri kaynağı oluşturulmuştur. Araştırmanın veri kaynağını oluşturan kitapların listesi, Tablo 1'de paylaşılmaktadır.

Tablo 1

Araştırmanın Veri Kaynağını Oluşturan Kitapların Listesi

Yazar Adı	Eser Adı	Basım Yılı	Basım Yeri	Yayınevi
Uçuk, Cahit	Gümüş Kanat	2022	İstanbul	Bilge Kültür Sanat
Yener, Mavisel	Dolunay Dedektifleri İz Peşinde	2021	Ankara	Bilgi
Ak, Behiç	Postayla Gelen Deniz Kabuğu	2021	İstanbul	Günışığı
Dayıoğlu, Gülten	Suna'nın Serçeleri	2021	İstanbul	Altın Kitaplar
Basılı, Anıl	Başarısızlar Kulübü	2022	İstanbul	Genç Timaş
Boyunağa, Ahmet Yılmaz	Yankılı Kayalar	2021	İstanbul	Genç Timaş
Ilgaz, Rıfat	Halime Kaptan	2022	İstanbul	Çınar
Coşkuner, Tuğba	Duvarın Ardı	2021	İstanbul	Cezve Çocuk
Demir, Kayahan	Hafıza Koleksiyoncusu	2022	İstanbul	Genç Timaş
Yaşar, Şermin	Dedemin Bakkalı	2021	İstanbul	Taze Kitap
Ak, Sevim	Vanilya Kokulu Mektuplar	2022	İstanbul	Can Çocuk
Cemali, Zeynep	Ballı Çörek Kafeteryası	2021	İstanbul	Günışığı
Yertutan, Aslı	Yarım Yamalaklar Adası	2022	İstanbul	İthaki Çocuk
Yarar, Nehir	Bir Canavar Yarattık	2020	İstanbul	İthaki Çocuk
Alpaslan, Zeynep	Kimse Beni Görmüyor	2021	İstanbul	İthaki Çocuk
Aydın, Almila	Kadim Şehrin Şifreleri	2021	İstanbul	Altın Kitaplar
Önel, Ahmet	Düş Hırsızının Çırağı	2020	Ankara	Elma Çocuk

Erkan, Mehmet	Arzavul Tepesi	2021	Ankara	Elma Çocuk
Akal, Aytül	Evlere Sığmayan Macera	2021	İstanbul	Fom
Sertbarut, Miyase	Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	2022	İstanbul	Altın Kitaplar
Der, Aslı	Büyük Tuzak	2022	İstanbul	Günışığı
Balpınar, Özgür	Yeryüzünün Kalbi	2021	İstanbul	Genç Timaş
Doğruyol Sağbaş, Şöhret	Ütopyaya Yolculuk	2022	İstanbul	Epsilon
Kenan, Orhan	Eyvah! Sorular Kayboldu	2021	İstanbul	Genç Timaş
Tekin, Havva	Yeşil Ada'nın Çocukları	2022	İstanbul	Genç Timaş
Tansel, Mina	İstanbulla Saklambaç	2022	İstanbul	Can Çocuk
Servi, Hanzade	Kumsal'ın Çizgili Dünyası	2022	İzmir	Tudem
Canbaba, Göktuğ	Valizdeki Kedi	2022	İstanbul	Doğan Çocuk
Adalı, Bilgin	Zaman Bisikleti	2022	İstanbul	Can Çocuk
Savaş, Buket Tahmaz	Bir Acayip Kehanet	2021	İstanbul	Altın Kitaplar
Göçer, Pınar	Kapadokya Perileri	2021	İstanbul	İthaki Çocuk
Demiriz, Rana	Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	2022	İstanbul	Genç Timaş
Bayraktar, Yaşar	Zerdali – Dedemle Bir Yıl	2022	İstanbul	Genç Timaş
Özman, Sibel	Akşamsefaları	2017	İstanbul	Bu
Hacıoğulları, Ayla	İztanbul 1 – Madalyonun Laneti	2022	İstanbul	Yapı Kredi
Uşar, İrem	Eksik Dünya Baltı	2021	İstanbul	Günışığı
Tuncay, Fatih	Kum Saati	2022	Ankara	Bilgi
Canat, Hasan Nail	Bir Küçük Osmancık Vardı	2022	İstanbul	İlk Genç Timaş
Karakuş, Hidayet	Mor Odanın Gizi	2019	Ankara	Bilgi
Tiryakioğlu, Okay	Kara Panter	2021	İstanbul	Genç Timaş

Çalışmada incelenen romanların konuları aşağıda paylaşılmaktadır:

Gümüş Kanat: Babası ciddi bir iş kazası geçirmiş olan Kemal, küçük yaşta çalışmak zorundadır. Zamanında babası ayağından asılmış olan gümüş kanatlı bir kuşu kurtarmıştır. Bu kuş, Kemal'in rüyasına girer ve ona yardımcı olacağını söyler. Zor durumda olan Kemal ve ailesi için işler yoluna girmeye başlar.

Dolunay Dedektifleri İz Peşinde: 5 yakın arkadaş olan Birce, Ece, Oğuz, Bilgecan ve Ada, yaz tatilini Kaş'ta geçirmektedirler. Çevrelerinde ve kaya mezarlarının bulunduğu bölgede şüpheli olaylar gerçekleşmektedir. Romanda, 5 arkadaş korkusuzca bir maceraya atılmaktadır.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu: Sude, anne ve babasının yoğun işlerinden dolayı aile ilgisinden uzak olarak büyümektedir. Evde canı çok sıkılan Sude'ye ailesi bir tablet alır. Bu kez tableti ile sıkı bir bağ kuran Sude'yi bağımlılığından kurtarmak için annesi yeni çözüm yolları aramaya başlar.

Suna'nın Serçeleri: Suna top oynamayı çok seven bir kızdır. Bir gün topun peşinde koşarken kaza geçirir ve bacağı kırılır. Evden çıkamadığı ve iyileşmeye çalıştığı günlerde penceresine serçeler gelip ona farklı hikâyeler anlatmaya başlarlar.

Başarısızlar Kulübü: Çimen, Yağmur ve Polen'in yolları Başarısızlar Kulübü'nde kesişmiştir. Bu kulübe başarısız olma korkusuyla yüzleşmek isteyen herkes katılabilir. Başta kulübün kurucusu Çimen'in her konuda başarılı olan iş insanı babası ve okuldaki diğer çocukların tepkileri ile karşılaşsalar da başarılı olacaklardır.

Yankılı Kayalar: İdealist bir köy çocuğu olan Mehmet sırası ile babası ve annesini kaybetmiştir. Küçük kız kardeşi ile birlikte birçok zorluğa göğüs germek durumunda kalır. Mehmet'in ideallerine ulaşmak için yaptığı fedakârlıklar ve gösterdiği mücadele Yankılı Kayalar'da anlatılmaktadır.

Halime Kaptan: Kayınbabasının vefatının ardından Halime, kaptan olarak denizciliği iyice öğrenerek Karadeniz'e açılır. Anadolu'da Mustafa Kemal'in başlattığı millî mücadeleye

destek vermek amacıyla silah taşımaya başlar. Bu işi yaparken birçok tehlikeyle yüz yüze gelmesine ve birçok saldırıya maruz kalmasına rağmen hepsinden başarıyla çıkar.

Duvarın Ardı: Yaşanan nükleer savaş sonrası yaşam alanına çevrilmiş olan bir merkezi, Hugo ve askerleri yönetmektedir. Hugo'nun baskıcı rejiminden kurtulmak isteyen birkaç aile, çocuklarını yeni bir yerde yaşam bulabilmeleri için eğitirler ve macera başlar.

Hafıza Koleksiyoncusu: Bir tarih profesörü cinayete kurban gitmiştir. Zehirli bir ustura ve asırlar öncesine ait gümüş bir sikke ipuçlarıdır. Roman, İstanbul'un eşsiz güzelliği eşliğinde, cinayetin izlerini yüzyıllar öncesinde arayan Şifre Bilimci Milas Ulukan'ın cinayeti aydınlatabilme çabalarını anlatmaktadır.

Dedemin Bakkalı: Şebnem 8 yaşında ve Bursa'nın bir köyünde ailesiyle yaşayan bir çocuktur. Büyüyünce ne olmak istediğine karar vermeye çalışmaktadır. Listesinin en başında ise dedesi gibi bakkal olmak vardır. Yaz tatilinde bu kariyer hedefi için dedesinin yanında çıraklık yapmaya başlar ve başından geçen türlü olaylara tanıklık ederiz.

Vanilya Kokulu Mektuplar: Kıymık; anne ve babasının tek çocuğu, anneannesinin tek torunudur. Ailesinin boşanmasının ardından anneannesi ile yaşayan Kıymık bir gün gazetede felçli bir adama kitap okumak için birinin arandığını görür ve gitmeye karar verir. Bay Tırtıl'a kitap okumaya başlar ve bir yandan da olaylar gelişir.

Ballı Çörek Kafeteryası: Sıla, mutlu bir ailenin çocuğudur. Babası çok çalışan ve vaktinin çoğunu iş gezilerinde geçiren biridir. Annesi ise yaşam enerjisiyle dolu bir kadındır. Birçok hayalinden birisi de bir kafeterya açmaktır. Ancak hayalini gerçekleştiremeden vefat eder. Sıla ve babası, Ballı Çörek Kafeteryası'nı açarlar, çevrelerinde de birçok olay gelişir.

Yarım Yamalaklar Adası: Dişsiz bir kurt, çizgileri olmayan bir zebra, kısa hortumlu bir fil, gözleri görmeyen bir bizon, uçmaktan korkan bir kuş ve sürekli yüzlerine vurulan kusurlarıyla kendini dışlanmış hisseden daha pek çok hayvan, hepsi yarım yamalaklar adasındalar. Adanın yöneticisi Horatio başlarda hepsine iyi davranmaktadır. Sarafin ve

Lilo, Horatio'nun aslında göründüğü gibi iyi biri olmadığını kanıtlamak için bir mücadeleye girişir.

Bir Canavar Yarattık: Arda, ailesiyle birlikte bir sahil kasabasında yaşamaktadır. Yazın, arkadaşları Koray, Zeynep, Aziz ve Şule ile en sevdikleri şey, mahalledeki boş evde bir proje üzerinde çalışmaktır ve bu proje dünyanın en dayanıklı ve bol ürün veren asmalarını yetiştirmektir.

Kimse Beni Görmüyor: 11 yaşındaki Defne, okulun en popüler kızlarından biridir. Botanik bahçesinde başına gelenlerden sonra, bir gecede aniden görünmez olur. Anne ve babasının boşanma haberi ve görüntüsünün yeryüzünden tamamen silinmesiyle, Defne'nin başına gelenlere ve değişimine tanıklık ediyoruz.

Kadim Şehrin Şifreleri: Ceren, Ateş ve Kaan sıradan bir okul gününün sabahında, kendilerini okullar arası düzenlenen bir hazine avının içinde bulurlar. Görevleri İstanbul'u keşfetmektir. Aynı zamanda peşlerine düşen tuhaf ve kimi zaman tehlikeli insanlarla da başa çıkmaları gerekmektedir. Birbirinden oldukça farklı olan bu üç çocuk, kitapların desteğiyle İstanbul'u keşfederken kendilerini, yardımlaşmanın ve arkadaşlığın anlamını da keşfetmektedir.

Düş Hırsızının Çırağı: Tozlu şehrin sakinlerinin, düşleri çalınmaktadır. Kiraz şehre yeni gelmiştir ve hiç bilmeden düş hırsızının dükkânında çırak olarak çalışmaya başlamıştır. Küçük şehirde işlerin karışmasına bu romanda tanıklık ediyoruz.

Arzavul Tepesi: Ercan, Selçuk, İbrahim ve Davut... Onlar Karadeniz'in tepe köylerinden Kıranbaşı'nda yaşayan dört kafadardılar. Hayatları köylerindeki diğer çocuklar gibidir ama bir gece Arzavul Tepesi'nde garip ışıklar fark ederler. Arzavul'u gözlerine kestirip çantalarını hazırlayıp yola koyulurlar. Arzavul'un zirvesinde onları bir sürpriz beklemektedir.

Evlere Sığmayan Macera: Üç kişilik bir müzik grubu kuran Kerem, Emre ve Arda, harçlıklarını birleştirip bir ev kiralamaya karar verirler. Kerem'in ablası Sinem'i de gizli

planlarına dahil ederler. Kitapta, üç yakın arkadaşın bu süreçte yaşadıklarına tanıklık ediyoruz.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu: Ezgi, Mermerciler Lisesinde okumaktadır. Bir yandan youtuber olmaya çalışmaktadır. Ezgi ve arkadaşlarının telefonlarına gizemli mesajlarla birlikte görevler gelmeye başlar ve olaylar gelişir.

Büyük Tuzak: Olayların geçtiği yer Masallar Ülkesidir. Prens Milla, Masallar Ülkesi`nde korkunç bir felaketin başlamasını sağlar. İnsanlar kelimeleri unutarak kısa sürede konuşamaz hale gelmeye başlamışlardır. Düzenbaz Milla sayesinde suçlunun Şeroks olduğuna inanırlar. Küçük cadı Şeroks artık hem kaçmak hem de Fare Pibo`nun sarayın Arşiv Odası`nda yediği masalı yeniden yazmak zorundadır.

Yeryüzünün Kalbi: Bamba, kabilesinden ayrılıp bir değişim programı ile Türkiye'ye gelmiştir. Doğa ile hep iç içe yaşamış olan Bamba, Türkiye'de doğanın dengesini korumak için sürekli bir mücadele içindedir.

Ütopyaya Yolculuk: Babasının uzay araştırmaları merkezine yaptığı ziyaret sırasında daha önce hiç görmediği bir makineyi çalıştıran Mavi, yanlışlıkla paralel evrene gider. Mavi kendi dünyasından çok farklı olan bu evrende Kitap isimli bir kızla tanışır. Mavi'ye tekrar evine dönmesi için yardımcı olan Kitap isimli kız, Mavi'ye kendi dünyalarında insanların doğaya, hayvanlara ve başkalarına karşı son derece duyarlı ve saygılı olduklarını gösterir.

Eyvah! Sorular Kayboldu: Bir okulda sınav kağıtları gizemli bir şekilde ortadan kaybolmuştur. İdarecilerin ve öğretmenlerin şüphelendikleri öğrenciler vardır. Bir yandan gizemin çözüldüğü bu romanda bir yandan mantık sorularına cevap aranmaktadır.

Yeşil Ada'nın Çocukları: Kıbrıs'ta yaşayan Yorgo ve Cengiz birlikte tatlı maceralar yaşar, meraklarını dindirmeye çalışır, gezer/görür. Yorgo, Rum; Cengiz ise Türk bir aileden gelmektedir, tabii o dönemlerde böyle bir arkadaşlık pek doğru görülmez. Sonuçta savaş vardır. Hatta Yorgo'nun annesi bu duruma çok karşıdır. Yorgo'nun ailesi zor zamanlardan geçerken Cengiz'in ailesi dostluklarını ve yardımseverliklerini hiç esirgemez.

İstanbulla Saklambaç: Bodrumdaki lahitle karşılaştıkları gün, Ali'yle Emre'nin yaşamlarına yeni bir boyut eklenir. Bu sırrı bir tek Burcu'yla paylaşırlar. Böylece 11-12 yaşlarındaki bu üç çocuk, kâh eğlenceli, kâh sıkıntılı anlar yaşarken hem kendilerini, hem birbirlerini, hem de İstanbul'u yeniden keşfetmeye başlarlar.

Kumsal'ın Çizgili Dünyası: Kumsal'ın dünyasında zaman hızlı akmıyor. Yerdeki çizgilere basmaması, tabelalardaki harfleri sayması, ellerini her defasında sekiz kez yıkaması, taş koleksiyonunu tertemiz yapması, tüm eşyalarını düzenli bir şekilde sıralaması gerekiyor. Kumsal'ın takıntılarından kurtulmak için uğraşlarına ve başından geçenlere bu romanda tanıklık ediyoruz.

Valizdeki Kedi: Kiki bir ev kedisidir ve her zaman evin koruması altında olmuş, yemeği hep önüne konmuştur. Ancak bir gün yanlışlıkla tatile giden ailenin valizine girer ve kaybolur. Bambaşka bir şehirde hiç tanımadığı bir fareyi kurtardığında Kiki'nin heyecanlı macerası başlamıştır.

Zaman Bisikleti: Bir gün Bilgin Bey kızları Damla ve Yağmur'a eski bisikletini verir ve bu bisikleti bir zaman bisikletine dönüştürmelerini ister. Kızların her ayrıntıyı düşünerek hazırladığı bisikletle zaman yolculuğuna çıkmaya başlarlar. Bazı tehlikeler atlatarak yüz bin yıl öncesine Karain'e giderler. Orada Çuka ve Anin adlı kardeşleri görüp izlemeye başlarlar.

Bir Acayip Kehanet: Mert, kendini bir prenses ile birlikte tuhaf bir masal diyarının tam ortasında bulur. Ucunda tuhaf bir kupa maçı olduğunu öğrenen Mert bu masala katlanıp tuhaflıkların bitmediği bir maceraya atılmaktadır.

Kapadokya Perileri: Kapadokya'da yaşayan Kumru Peri, dünyadaki tüm perilerin lideridir. Sadece liderlere bahşedilen beş yüz yıllık ömrü bitmek üzeredir. Bir oylama yapılır ve oğlu Neptün Peri, yeni peri lideri seçilir. Ancak bu seçim, beklenmedik düşmanları ortaya çıkarır. Bir gün Hilal'in soyundan gelen Bulut Peri, Neptün'ü And Dağları'na davet eder. Kumru Peri, oğlunu bunun bir tuzak olduğuna ikna etmeye çalışsa da elinden bir şey

gelmez. İşte o günden sonra Kapadokya'daki perilerin sakin hayatı, tam anlamıyla bir maceraya dönüşür.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar: Yıllarca Saltuklu Beyliği'ne hükümdarlık yapmış olan Mama Hatun'u zindandan kurtarabilmek için Mahsima Cihan Hatun, şifa arayışıyla Işık Ülkesi'ne doğru at üstünde uzun bir yolculuğa çıkar. Manastırlarda, hanlarda ve kervansaraylarda Mahsima Cihan Hatun'un maceralarına tanıklık ediyoruz.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl: Yağız, altıncı sınıfa geçtiğinde dedesinin evinin yakınında yeni bir okula başlayacağını öğrenir. Yılda sadece birkaç kez gördüğü dedesi büyük apartmanların ve gri betonların arasında bahçeli küçük bir evde yaşar. Vaktinin çoğunu çok sevdiği ağaçlarıyla geçiren Said Bey, Yağız'ın hayata bakışını değiştirecektir.

Akşamsefaları: Selman mahallelerine yeni taşınan bir kıza ilgi duymaktadır. İlk kez bu duyguları tadan Selman, evde vefat etmiş dedesinin eski yazılarını okumaya başlar. Okumalarının ardından dedesi gibi Selman da bahçelerindeki akşamsefalarına ayrı bir sevgi besler.

İztanbul 1 – Madalyonun Laneti: Emre, Acar ve Mine ile bir martının kanadına tutunup Ayasofya'dan Topkapı Sarayı'na, Sultanahmet'ten Adalar'a, Kapalıçarşı'dan Beyazıt'a uzanır. Romanda, bir madalyonun peşindeki martı ve 3 arkadaşın başından geçenler anlatılmaktadır.

Eksik Dünya Baltı: Baltı halkı, üç yüz yıldır yeraltında yaşayıp yerüstünde Lider'in önderliğinde verilen savaştan korunmaktadır. Her şey yolunda ilerlerken Uroboros kutlamalarında tören yılanı kendi kendini yutunca birden tuhaf olaylar yaşanmaya başlar. Tüm olaylar art arda yaşanırken genç İD'ler gizemlerle dolu yerüstüne çıkmaya karar verir.

Kum Saati: Emre, iki yıl önce babasını kaybetmiş oldukça zeki bir çocuktur. Babasının ölümünden sonra adeta yaşamı boş vermiş bir karaktere bürünmüştür. Babasının ölmediğine dair sinyaller almaya başlayan Emre, arkadaşları ile birlikte korkusuzca bir maceraya atılmaktadır.

Bir Küçük Osmancık Vardı: Osman, çivi fabrikası bulunan Abdullah Bey'in tek ve küçük oğludur. Annesi Fatma Hanım, Osman ve Abdullah Bey mutlu bir hayat sürmektedirler. Osman bir gün kaçırılır ve kitapta hem ailesinin hem Osman'ın başından geçenler anlatılır.

Mor Odanın Gizi: Umut, üniversiteyi bitirmesinin ardından işsiz kalmış ve ruhsal çöküntünün eşiğinde bir gençtir. Roman, seksenli yaşlarını sürerken bir tıp mucizesiyle otuz yaşına dönen büyükannesinin yaşadıklarını ve Umut'un en sıkı dostu ve destekçisi olmasını konu edinmektedir.

Kara Panter: Kondo ailesiyle birlikte bir Gine kabilesinde yaşayan küçük bir çocuktur. Bir gün kutsal saydıkları Cennet Çayırı'nda bir aslanın belirmesiyle işler karışır. Kondo'nun dedesi, Dakarai bunu gelecek felaketin ayak sesleri olarak yorumlar. Nitekim Dakarai yanılmaz ve bir grup Avrupalı kabilelerine saldırmaya başlar. Saldırganlar Fransızlardır ve Gine'yi işgal edip halkı köleleştirmeye başlarlar. Romanda, işgalci askerlerden kaçmaya çalışan Kondo ve ailesinin başına gelenler anlatılmaktadır.

3.3. Verilerin Toplaması

Bu çalışmada, verilerin toplanması işleminde doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Dokümanlar, nitel araştırmalarda üç ana veri toplama kaynağından biridir. Sanat ürünleri de Merriam (2018) tarafından bu dokümanların içerisinde tanımlanmaktadır. Scott ve Marshall'a (2015) göre, doküman incelemesi bireysel ya da resmî dokümanların araştırma materyali olarak kullanılmasıdır.

Dokümanlar araştırma konusundan farklı amaçlar doğrultusunda üretildiği için içeriğinin araştırma soruları doğrultusunda incelenmesi gerekmektedir. Mayring (2000) araştırmanın konusu ve yönteminden bağımsız materyalin hazır olmasının, veri toplama sürecini araştırmacının öznelliğinden kurtardığını belirtir.

3.4. Verilerin Analizi

Ham verilerin yararlı bir hâle (Jones, 2007) gelebilmesi için nitel analizde dokümanlar kodlanmaktadır. Kodlanan dokümanların analizinde kullanılan birçok yöntem bulunmaktadır. Bu araştırmada, verilerin analiz edilmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bilimsel araştırmalarda içerik analizi pek çok amaçla yapılabilmektedir. Metinlerde yer alan dilsel unsurların belirli bir bağlamda anlamlandırılması da içerik analizinin amaçları arasında (Weber, 1990) gösterilmektedir.

İçerik analizinde kategori seçimi tümevarım veya tümdengelim yaklaşımıyla gerçekleştirilmektedir. Tümevarımcı yaklaşımında kategoriler, toplanan literatürden elde edilen genellemelere dayalı olarak geliştirilir; tümdengelimci yaklaşımında ise kategoriler, toplanan literatür analiz edilmeden önce belirlenir (Goel, Ganesh & Kaur, 2019). Çalışmada benimsenen yaklaşım tümdengelimci içerik analizidir. Bu bağlamda, seçilen veri analizi yönteminin araştırmanın problemi ve alt problemleriyle uyum gösterdiği düşünülmektedir.

Yıldırım (2015), içerik analizinde çözümleme kategorilerinin iki farklı şekilde oluşturulduğunu açıklamaktadır. Öncelikle konuyla ilişkili eskiden oluşturulmuş ve kullanılmış kategoriler kullanılabilir veya araştırmanın amacına ve sorusuna uygun olarak yeni kategoriler oluşturulabilir. Bu tez çalışmasında kategoriler, literatürde yansıtıcı düşünmeyle ilişkili daha önce başka bir çözümleme kategorisi oluşturulmadığı için araştırmacı tarafından uzman görüşleriyle desteklenerek oluşturulmuştur. Görüş alınan uzmanların 8'inin de doktora tezlerinde yansıtıcı düşünme hususunda çalışmış olmalarına özellikle dikkat edilmiştir. Ek olarak, çocuk edebiyatı metinleri üzerinde çalışmalar gerçekleştirilmiş olan 3 uzmanın görüşlerinden de faydalanılmıştır. Araştırmanın başlangıcında araştırmacı tarafından oluşturulan çözümleme kategorileri, yapılan geniş çaplı literatür taramasının ardından konuyla ilgili teorik çalışmaların okunması, geliştirilen ölçeklerin incelenmesi, kategori havuzunun oluşturulması ve araştırmanın amacına uygun

olarak seçilmeleri sonucu ortaya konmuştur. Tüm bu bilgilerden hareketle araştırmanın ana kategorisi, yansıtıcı düşünmedir. Alt kategoriler ise;

1. Güçlü ve zayıf yönlerini analiz etme,
2. Problem çözmeye yönelik düşünme,
3. Planlı hareket etme,
4. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme,
5. Öğrendiklerini paylaşma veya uygulama,
6. Açık fikirlilik,
7. Sorgulayıcılık,
8. Hatasını fark etme,
9. Günlük tutma,
10. Öngörülü olma, şeklinde belirlenmiştir.

Çalışmanın bağlam birimi, karakter olarak belirlenmiştir. İlaveten, incelenen çocuk romanlarında yer alan tiplerin ve karakterlerin kötü (hırsızlık, insan kaçırma veya yaralama vb.) bir hedefe yönelik gerçekleştirdiği yansıtıcı düşünmeler, olumsuz örnekler oluşturmaması için araştırma kapsamında analize dâhil edilmemiştir. Aşağıda yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerine dair bilgiler ve romanlarda nasıl tespit edildiklerine ilişkin açıklamalar yer almaktadır:

Problem çözmeye yönelik düşünme: Shermis'e göre (1992), yansıtıcı düşünme belirli bir problem algılandığı zaman ortaya çıkmaktadır. Karakterlerin, deneyim sonucu ortaya çıkan problemleri çözmeye yönelik düşünmesi veya bir problemi deneyimlerden yola çıkarak çözmeyi düşünmesi, çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Sorgulayıcılık: Yansıtıcı öğrenme ortamlarında öğrencilere öncelikle soru sorma becerisi kazandırılması gerektiği, yansıtıcı düşünmenin temelinin soru sormak olduğu (Haigh, 2000) belirtilmektedir. Bu doğrultuda karakterlerin araştırma, öğrenme vb. amaçlarla soru

sorması, deneyimlerini kendi içerisinde sorgulaması çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Planlı hareket etme: Planlı hareket etme alt kategorisi, ilk olarak Schön (1983) tarafından ortaya atılan ‘’*reflection in action’’* kavramı doğrultusunda oluşturulmuştur. Türkçe’ye eylem anında yansıtma şeklinde aktarabileceğimiz kavram, eylemler esnasında tecrübelere ve teorilere başvurmayı da içermektedir. Bu noktada, eylem esnasında tecrübeleri devreye sokma veya düşünülmüş teoriye göre hareket etmenin önemli olduğu düşünülmüştür. Nitekim, aksiyon anında karakterlerin deneyimleri sonucu düşündüklerini uygulayabilmeleri ve bunun sonucunda planlı bir şekilde gerçekleştirdikleri hareketler çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme: Schön (1983) tarafından ortaya atılan ‘’*reflection on action’’* kavramı, Türkçe literatürde ‘’eylem üzerine yansıtma’’ olarak yer almaktadır. Schön (1983) bu kavramın, bitmiş bir eylem üzerinde düşünülerek ve eylemi yeniden gözden geçirmek biçiminde gerçekleştirildiğini söyler. Bu sebeple, karakterlerin öğrendiklerini/yaşadıklarını yapılandırmaya yönelik zihinlerinde gerçekleştirdikleri düşünmeler çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Öğrendiklerini paylaşma veya uygulama: Schön (1983), eylem üzerine yansıtma için başkalarıyla konuşulabileceğini söyler. Romanlarda, karakterlerin başka bir karaktere bilgilerini, öğrendiklerini aktarması, paylaşması veya bir karakterin öğrendiklerini uygulayıp pratiğe dönüştürmesi çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Açık fikirlilik: Açık fikirlilik kategorisinin çalışmaya dahil edilmesinin temel sebebi, Dewey (1933) tarafından yansıtıcı düşünmenin gelişmesi için sergilenmesi gereken tutumlardan biri olarak nitelendirilmiş olmasıdır. Bilhassa, Dewey’nin (1933) açık fikirliliği açıklarken kullandığı, ‘’*alternatif olasılıklara tam önem vermek ve bize en çok inanan inançlarda bile hata olasılığını tanımak*’’ ibaresine uygun olarak romanlarda yer alan bölümler çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme: Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici farklı nitelikte teknikler bulunmaktadır. Bunlardan biri de güçlü ve zayıf yönlerin analizi olarak

açıklanmaktadır (Bakioğlu ve Dalgıç, 2014). Bu nedenle roman karakterlerinin deneyimleri sonucunda öz değerlendirmesini yapabilmesi çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Hatasını fark etme: Birey ancak bir deneyimi gerçekleştirirse hata yapabilir. Bir eylemi gerçekleştirmiş bireyin, deneyiminde yanlışlıklar yaptığını fark etmesi, deneyimi üzerine düşünmesi sonucu gerçekleşecektir. Bu durum, pek tabii yansıtıcı düşünmeyle ilişkilendirilebilir. Bu sebeple, romanlardaki karakterlerin hatalarını fark etmeleri çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Schön'ün (1983) kuramında, bitmiş bir eylemin üzerine düşünmenin ve eylemi yeniden gözden geçirmenin üzerinde dikkatle durulması bu kategorinin oluşturulmasında etkin bir rol oynamıştır.

Öngörülü olma: Semerci (2007) tarafından geliştirilen Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Ölçeği, Türkiye'de yansıtıcı düşünme hususunda gerçekleştirilen pek çok çalışmada kullanılmıştır. Bahsi geçen ölçekte yansıtıcı düşünmenin alt boyutlarından birinin öngörülü olma olduğu görülmektedir. Romanlarda karakterlerin deneyimlerinden yola çıkarak gerçekleşecek bir olay, durum hakkında isabetli fikirlere sahip olmasının önemli olduğu düşünülmüştür ve bu bağlamda öngörülü olma, çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Günlük tutma: Günlükler, yansıtıcı öğretim uygulamalarında sıklıkla kullanılan etkili yöntemlerden biri olarak (Bakioğlu ve Dalgıç, 2014) bilinmektedir. Alanyazında (Ersözlü, 2008; Tok, 2008; Aksar, 2018; Barber, 2021, Alım ve Ünal, 2024) günlük tutmanın, yansıtıcı düşünmeye anlamlı bir etkisinin olduğuna dair çalışmalar da yer almaktadır. Romanlarda karakterlerin günlük tutmasının çocuklarda bir bilinç ve istek oluşturma durumu göz önüne alınarak önemli olduğu düşünülmüştür. Günlüklerle ilgili romanlarda yer alan unsurlar, bahsedilen nedenlerle çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini sağlamak adına gerçekleştirilen işlemlerde öncelikle kategorilerin oluşturulmasında doktora tezlerinde yansıtıcı düşünme hususunda çalışmış uzmanlardan görüşler alınmıştır. Araştırmanın ana konusundan hareketle görüş alınacak uzmanlar seçilmiştir. Doktora tezlerinde yansıtıcı düşünme hususunda çalışmış toplamda 8 uzman tarafından görüşler, araştırmacıya ulaştırılmıştır. İlaveten, çocuk edebiyatı metinleri

üzerinde çalışmaları bulunan 3 uzmanın daha görüşlerinden faydalanılmıştır. Creswell'in (2019) dış denetçi yaklaşımından hareketle çalışmayı denetleyen uzmanlardan dönütler alınmış ve araştırma süreci kuvvetlendirilmiştir.

Kategorilerin netleştirilmesinin ardından bir Türkçe eğitimi uzmanı ve araştırmacı tarafından veri kaynağı içerisinden 2 yerli çocuk romanı (Yeşil Adanın Çocukları, Bir Acayip Kehanet) çözümlenmiştir. Bu çözümlemede içsel tutarlılığa ulaşmak için, çözümleyiciler arasında en az %80'lik bir görüş birliğinin saptanması gerektiği bildirilmektedir (Miles ve Huberman, 1994). Miles, Huberman hesaplama formülü [Güvenirlik=Görüş birliği/(Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı)x100] kullanılarak gerçekleştirilen karşılaştırma sonucunda kodlayıcılar arası görüş birliğinin %90 olarak geçerli bir düzeyde olduğu hesaplanmıştır. Yeşil Ada'nın Çocukları adlı romanda %88, Bir Acayip Kehanet adlı romanda ise %92 oranında görüş birliğinin sağlandığı tespit edilmiştir. Örneğin, Yeşil Ada'nın Çocukları adlı romanda ''*Lefkoşa'ya gideriz. Ortalık yatışıncaya kadar orada kalırız*. (s.99)'' kesiti, iki kodlayıcı tarafından da problem çözmeye yönelik düşünme alt kategorisi kapsamında değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmada toplanan verilerin analizleri sonucunda elde edilen bulgulara ve bulgulara dayalı yorumlara yer verilmiştir. Verilerin analizleri tablolar halinde düzenlenmiştir.

4.1. Araştırmanın Temel Sorusu Olan ‘’Yerli Çocuk Romanları Yansıtıcı Düşünme Unsurlarına Sahip midir?’’ Sorusuna İlişkin Bulgular

Tablo 2

Düş Hırsızının Çırağı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	*f*
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.6, s.30, s.32, s.33, s.52, s.59, s.65, s.79, s.96, s.119, s.138, s.145, s.156, s.157, s.160, s.165, s.172, s.178, s.178, s.191, s.214, s.216, s.219, s.236, s.241, s.248, s.253, s.264, s.265, s.278	30
Sorgulama	s.6, s.10, s.11, s.16, s.19, s.22, s.33, s.37, s.39, s.43, s.44, s.46, s.46-47, s.50, s.52, s.56, s.72, s.73, s.74, s.82, s.84, s.94, s.99, s.101, s.102, s.106, s.107, s.109, s.113, s.127, s.134, s.147, s.160, s.162, s.164, s.174, s.177, s.178, s.184, s.184, s.184, s.190, s.191, s.199, s.199, s.203, s.206, s.215, s.218-219, s.221, s.222, s.231, s.232, s.236, s.251, s.251, s.252, s.260, s.267, s.270, s.272, s.273, s.278, s.279, s.280, s.282, s.289	67
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.22, s.26-27, s.33, s.36-36, s.38, s.40, s.41, s.49, s.50, s.56, s.69, s.69, s.73, s.81, s.83, s.89, s.89, s.96, s.101, s.103, s.109, s.113, s.116, s.120, s.126, s.144, s.152, s.159-160, s.164-165,	47

	s.170, s.172, s.179, s.185, s.201, s.201, s.203, s.203, s.206, s.240, s.250, s.252, s252-253, s.266, s.275-276, s.282, s.288, s.299	
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.25, s.37-38, s.85, s.144, s.202, s.207, s.214, s.222, s.226	9
Planlı Hareket	s.8, s.9, s.30, s.31, s.32, s.34, s.57, s.64, s.75, s.90-91, s.93, s.97, s.105, s.107, s.111, s.112, s.116, s.130, s.137, s.140, s.154, s.155, s.182, s.191, s.195, s.208, s.249, s.249, s.258, s.261, s.273, s.290	32
Açık Fikirlilik	s.34, s.89, s.95, s.110, s.133, s.155, s.156, s.207, s.219, s.239, s.251, s.265, s.275	13
Hatasını Fark Etme	s.54, s.56, s.70, s.137, s.140, s.141, s.192, s.228	8
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.21, s.39, s.45-46, s.51, s.54, s.167, s.171, s.173	8
Öngörülü Olma	s.95, s.96, s.107, s.117, s.154, s.174, s.219, s.222	8
Günlük		0
Toplam		222

Tablo 2 incelendiğinde, Düş Hırsızının Çırağı adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 222 bulguya rastlanmıştır. Düş Hırsızının Çırağı'nda sorgulama kategorisinin en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. 67 yerde sorgulama cümleleri tespit edilmiştir. Düş Hırsızının Çırağı adlı romanda öğrendikleri veya yaşadıkları üzerine düşünme alt kategorisi ikinci sırada yer almaktadır. Romanda, planlı hareket kategorisine ait 32 bulgu tespit edilmiştir.

Problem çözmeye yönelik düşünmeye yönelik 30 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 13 bulgu tespit edilmiştir. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 9 bulgu tespit edilmiştir. Hatasını fark etme, öngörülü olma ve güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme alt kategorilerine ait ise 8'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 3

Yankılı Kayalar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.21, s.35, s.56, s.67, s.87, s.92, s.104, s.106	8
Sorgulama	s.15, s.29, s.32, s.59, s.71, s.72, s.74, s.79, s.80, s.81, s.97, s.103	12
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.43, s.44-45, s.45, s.53, s.74, s.104	6
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.24, s.27, s.28, s.33, s.37, s.89	6
Planlı Hareket	s.8, s.14, s.21, s.34, s.34-35, s.43, s.54, s.57,	11

	s.57, s.77, s.88	
Açık Fikirlilik	s.36, s.63	2
Hatasını Fark Etme		0
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.12, s.44, s.54, s.84, s.88, s.99, s.102	7
Öngörülü Olma	s.56	1
Günlük		0
Toplam		53

Tablo 3 incelendiğinde, Yankılı Kayalar adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 53 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 12 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 11 bulgu ile planlı hareket alt kategorisi takip etmektedir.

Yankılı Kayalar'da problem çözmeye yönelik düşünmeyi içeren 8 bulgu tespit edilmiştir. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 7 bulgu ile karşılaşılmıştır. Romanda yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve öğrendiklerini uygulama veya paylaşma alt kategorileri 6'şar defa, tespit edilmiştir. Yankılı Kayalar'da açık fikirlilik 2 defa tespit edilmiştir. Romanda, öngörülü olma 1 defa tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma ve hatasını fark etme alt kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 4

Kadim Şehrin Şifreleri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.10, s.15, s.18, s.20, s.21, s.23, s.24, s.30, s.31, s.32, s.33, s.35, s.39, s.44, s.50, s.58, s.71, s.79, s.87, s.90, s.97, s.100, s.105, s.106, s.109, s.110, s.115, s.121, s.124, s.134, s.135, s.138, s.158, s.163, s.164, s.169, s.170, s.174, s.191	39
Sorgulama	s.10, s.13, s.20, s.21, s.22, s.22, s.22, s.23, s.24,s.27, s.27, s.33, s.34, s.42, s.46, s.49, s.49, s.52, s.53, s.57, s.58, s.60, s.60, s.62, s.63, s.65, s.66, s.72, s.76, s.79, s.83, s.84, s.94, s.106, s.107, s.117, s.126, s.127, s.128, s.133, s.139, s.141, s.141, s.162, s.164, s.168, s.172, s.174, s.179, s.179, s.183, s.194, s.196, s.201	54
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.20, s.20, s.20-21, s.23, s.24, s.36, s.37, s.43, s.45, s.53, s.60, s.62, s.65, s.66, s.77, s.78, s.83, s.84, s.84, s.87, s.106, s.135, s.142, s.144-145, s.150, s.162, s.173, s.174, s.188, s.195	30
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.20, s.20, s.25, s.25, s.30-31, s.34, s.36, s.43, s.44, s.45, s.47, s.48, s.58, s.59, s.63, s.71, s.72,	28

	s.75, s.105, s.111, s.117, s.117, s.137, s.162, s.178, s.179, s.180	
Planlı Hareket	s.15, s.24, s.25, s.26, s.28, s.31, s.32, s.35, s.41,s.43, s.49, s.51, s.51, s.56, s.63, s.69, s.70, s.72, s.72, s.82, s.87, s.95, s.96, s.99, s.109, s.111, s.112, s.112, s.113, s.123, s.128, s.128-129, s.133, s.138, s.143, s.144, s.155, s.163, s.171, s.182, s.194, s.201, s.205	43
Açık Fikirlilik	s.21, s.22, s.24, s.29, s.32, s.32, s.33, s.42, s.50, s.53, s.58, s.60, s.61, s.72, s.84, s.87, s.94, s.173, s.187	19
Hatasını Fark Etme	s.37, s.61, s.82, s.87	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.10, s.88, s.133	3
Öngörülü Olma	s.14, s.22, s.27, s.52, s.55, s.70, s.147	7
Günlük		0
Toplam		227

Tablo 4 incelendiğinde, Kadim Şehrin Şifreleri adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 227 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 54 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Romanda, planlı hareket kategorisine ait 43 veri tespit edilmiştir. Kadim Şehrin Şifreleri'nde problem çözmeye yönelik düşünme içeren 39 bulgu tespit edilmiştir. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme 30 bulguya sahiptir. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma ise 28 veriye sahiptir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romanda açık fikirlilik 19 veriye sahiptir. Romanda öngörülü olmayı içeren 7 bulgu tespit edilmiştir. Romanda hatasını fark etme içeren 4 bulgu bulunmaktadır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeyi içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 5

Başarısızlar Kulübü Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.12, s.14, s.28, s.35, s.44, s.58, s.72, s.73, s.83, s.91, s.100, s.103, s.106, s.110, s.110, s.151	16
Sorgulama	s.12, s.14, s.16, s.20, s.25, s.28, s.37, s.42, s.46, s.55, s.63, s.64, s.83, s.84, s.85, s.96, s.107, s.121, s.123-124, s.129, s.133, s.148,	22
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.19, s.25, s.38, s.50, s.67, s.85, s.91, s.100, s.109, s.131	10
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.11, s.20, s.52	3
Planlı Hareket	s.13, s.28, s.29, s.34, s.77, s.79, s.81, s.89, s.103, s.112, s.123, s.129, s.134, s.152	14

Açık Fikirlilik	s.14, s.33, s.37, s.67, s.73, s.80, s.99, s.110, s.111, s.111,	10
Hatasını Fark Etme	s.15, s.105, s.153	3
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.10-11, s.11, s.38, s.42-43, s.69, s.78, s.84, s.86-87, s.127, s.141-142, s.143	11
Öngörülü Olma		0
Günlük	s.31, s.130	2
Toplam		91

Tablo 5 incelendiğinde, Başarısızlar Kulübü adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 91 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamaya ait 22 veri tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda problem çözme yönelik düşünmeyi içeren 16 bulgu tespit edilmiştir. Planlı hareket içeren 14 bulgu ile karşılaşılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 10 bulgu ile karşılaşılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Aynı şekilde hatasını fark etme içeren de 3 bulgu tespit edilmiştir.

Başarısızlar Kulübü adlı romanda, güçlü ve zayıf yönlerini analiz etmesi alt kategorisinin frekansı (11) diğer romanlara kıyasla dikkat çekici durumdadır. Günlük tutma kategorisine ilişkin en fazla veri (2), Başarısızlar Kulübü adlı romanda karşımıza çıkmaktadır. Bahsi geçen romanda, öngörülü olma kategorisine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 6

Büyük Tuzak Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	f
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.15, s.28-29, s.31, s.44, s.44, s.55, s.56, s.62, s.64, s.73, s.74, s.74, s.76, s.78, s.89, s.94, s.104, s.106, s.108, s.115, s.125, s.133, s.140, s.141, s.147, s.152, s.159, s.174, s.177, s.180	30
Sorgulama	s.9, s.12, s.16, s.19, s.20, s.20, s.22, s.23, s.24, s.26, s.27, s.56, s.60, s.64, s.65, s.65, s.70, s.75, s.75, s.84, s.90, s.95, s.102, s.114, s.119, s.119-120, s.127, s.129, s.133, s.133, s.135, s.142, s.145, s.147, s.152, s.160, s.162, s.177, s.180, s.181, s.182, s.186, s.186, s.191	44
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.11, s.14, s.21-22, s.26, s.27, s.42, s.43, s.43, s.45, s.45, s.49, s.51, s.53, s.58, s.67, s.71, s.71, s.73, s.79, s.85, s.88, s.90, s.96, s.98, s.99, s.110, s.114, s.116, s.123, s.126, s.129, s.137-138, s.139, s.145, s.156, s.179, s.196	37
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.26, s.40, s.41, s.43, s.45-46, s.58, s.59, s.66, s.69, s.79, s.91, s.111-112, s.115, s.121, s.133, s. 142, s.144, s.155, s.165, s.166, s.168, s.168,	25

	s.169, s.171, s.179	
Planlı Hareket	s.16, s.21, s.54, s.58, s.61, s.63, s.77, s.84, s.87, s.99, s.107, s.111-112, s.115, s.121, s.133, s.140, s.143, s.147, s.150, s.153, s.168, s.169, s.169, s.182, s.185, s.187	26
Açık Fikirlilik	s.10, s.28, s.44, s.71, s.76, s.90, s.104, s.145, s.159, s.177, s.183	11
Hatasını Fark Etme	s.13, s.38, s.110, s.118, s.125, s.126	6
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.12, s.45, s.76, s.89, s.112	5
Öngörülü Olma	s.75, s.130	2
Günlük	s.43	1
Toplam		187

Tablo 6 incelendiğinde, Büyük Tuzak adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 187 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 44 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Bahsi geçen romanda, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine alt kategorisi ise 37 ile en fazla ikinci veriye sahiptir.

Büyük Tuzak'ta problem çözmeye yönelik düşünmeye ait 30 bulguya rastlanılmıştır. Planlı harekete ait 26 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma 25 bulguya sahiptir. Açık fikirliliğe ait 11 bulguya rastlanmıştır. Büyük Tuzak'ta hatasını fark etme içeren 6 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeyi içeren 5 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, öngörülü olmaya ait 2 bulguya rastlanılmıştır. Günlük tutmaya ait 1 bulguya rastlanmıştır.

Tablo 7

Yarım Yamalaklar Adası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.12, s.13, s.16, s.19, s.21, s.42, s.43, s.43, s.53, s.60, s.65, s.66, s.86, s.87, s.97, s.99, s.100, s.102, s.103, s.124, s.132, s.137, s.139, s.142, s.152, s.153, s.163, s.182, s.187	29
Sorgulama	s.15, s.17, s.22, s.24, s.30, s.39, s.57, s.70, s.77, s.79, s.86, s.92, s.96, s.97, s.98, s.99, s.103, s.104, s.121, s.143, s.163, s.169, s.175, s.176, s.178, s.185, s.187	27
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.65, s.74, s.91, s.95, s.96, s.97, s.99, s.101, s.104, s.106, s.107, s.126, s.151, s.152, s.169, s.170, s.184, s.185	18

Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.64, s.145, s.146, s.157, s.158	5
Planlı Hareket	s.12, s.13, s.21, s.33, s.35, s.36, s.41, s.42, s.48, s.59, s.61, s.65, s.66, s.69, s.71-72, s.76, s.77, s.79, s.83, s.88, s.93, s.100, s.105, s.112-113, s.114, s.136, s.138, s.144, s.145, s.151, s.156, s.156-157, s.159, s.161, s.172, s.175, s.175, s.176, s.184, s.186	41
Açık Fikirlilik	s.18, s.19, s.45, s.70, s.96, s.135, s.139	7
Hatasını Fark Etme	s.106	1
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.10, s.13, s.14, s.19, s.25, s.43, s.77, s.86, s.89, s.93, s.166-167, s.183	12
Öngörülü Olma	s.104, s.142, s.184	3
Günlük		0
Toplam		143

Tablo 7 incelendiğinde, Yarım Yamalaklar Adası adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 143 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 31 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Burada, adaya gelen tüm hayvanlar için planlı bir çalışma yapıldığı ortaya koyulmaktadır. Bahsi geçen romanda, 29 veriye sahip olan problem çözmeye yönelik düşünme kategorisi ikinci sıradadır. 27 veri ile üçüncü sırada sorgulama kategorisi bulunmaktadır.

Yarım Yamalaklar Adası'nda yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeyi içeren 18 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeyi içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşmayı içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olmayı içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etmeyi içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 8

İztanbul Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.9, s.18, s.25, s.39, s.40, s.68, s.68-69, s.85, s.87, s.89, s.98, s.104	12
Sorgulama	s.17, s.20, s.20, s.21, s.22, s.28, s.33, s.35, s.37, s.40, s.41, s.44, s.44, s.44, s.45, s.46, s.46, s.48, s.49, s.50, s.54, s.57, s.59, s.70, s.71, s.71, s.82, s.86, s.97, s.106, s.109,	31
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.16-17, s.19, s.26, s.26, s.29, s.41, s.47, s.58, s.59, s.60, s.63, s.65, s.72, s.74-75, s.82, s.84, s.94, s.101, s.102, s.110, s.114,	21
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.29, s.29, s.30, s.30, s.31, s.32, s.32, s.33, s.33,	45

	s.34, s.34, s.34, s.35, s.35, s.36, s.44, s.44, s.45, s.45, s.47, s.49, s.50, s.50, s.51, s.51, s.52, s.52, s.53, s.53, s.60, s.61, s.62, s.63, s.64, s.65, s.83, s.83, s.84, s.87, s.88, s.93, s.93, s.93, s.94, s.112	
Planlı Hareket	s.9, s.15, s.18, s.21, s.32, s.69, s.69, s.77, s.78, s.85, s.95, s.95, s.100, s.101, s.113	15
Açık Fikirlilik	s.27, s.47, s.66	3
Hatasını Fark Etme	s.103	1
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etmesi	s.14	1
Öngörülü Olma	s.69, s.77	2
Günlük		0
Toplam		131

Tablo 8 incelendiğinde, İztanbul adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 131 bulguya rastlanmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisinin 45 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. İztanbul'da 31 ile en fazla ikinci veriye sorgulama kategorisi sahiptir. İztanbul'da yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 21 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 15 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. İztanbul'da, öngörülü olma içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. Hatasını fark etme ve güçlü veya zayıf yönlerinin analiz etme kategorilerine ait sadece 1'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 9

Evlere Sığmayan Macera Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.8, s.20, s.24, s.25, s.27, s.37, s.43, s.45, s.48, s.60, s.61, s.68, s.77, s.78, s.79, s.81, s.82, s.90, s.94-95, s.120, s.128, s.132, s.136, s.138, s.142, s.144, s.147, s.148, s.149, s.153	30
Sorgulama	s.10-11, s.11, s.13, s.21, s.23, s.33, s.42-43, s.46, s.48, s.53, s.54, s.66, s.68, s.68, s.71, s.82, s.86, s.87, s.106, s.116, s.120, s.123, s.125, s.132, s.136, s.140, s.154	27
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.46, s.47, s.79, s.88, s.94, s.101, s.132, s.141, s.144, s.144, s.151	11
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.56, s.56-57, s.57, s.62, s.77, s.79, s.81, s.129, s.147-148, s.155	10
Planlı Hareket	s.18, s.28, s.42, s.76, s.91, s.103, s.104, s.115, s.116, s.121, s.155	11

Açık Fikirlilik	s.66, s.81, s.87, s.103, s.109, s.119, s.119, s.120, s.136	9
Hatasını Fark Etme	s.37, s.49, s.151	3
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme		0
Öngörülü Olma	s.57	1
Günlük		0
Toplam		102

Tablo 9 incelendiğinde, Evlere Sığmayan Macera adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 102 bulguya rastlanmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme kategorisinin 30 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Problem çözmeye yönelik düşünmeyi, 27 veri ile sorgulama takip etmektedir. Evlere Sığmayan Macera'da yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 21 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 10 bulguya rastlanılmıştır.

Evlere Sığmayan Macera'da açık fikirliliği içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etmeyi içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olmayı içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Romanda, günlük tutma ve güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme kategorilerine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 10

Postayla Gelen Deniz Kabuğu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.35, s.44, s.47, s.51, s.60, s.69, s.71, s.105, s.121, s.136	10
Sorgulama	s.11, s.30, s.40, s.44, s.45, s.47-48, s.48, s.53, s.59, s.64, s.67, s.79, s.81, s.82, s.85, s.99, s.101, s.101, s.103, s.106, s.120, s.121, s.123, s.133, s.135, s.135, s.143, s.146-147, s.156	29
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.39, s.48, s.51, s.64, s.71, s.74, s.85, s.90, s.98, s.134, s.136, s.147, s.156	13
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.9, s.12, s.14, s.48, s.109, s.138, s.139	7
Planlı Hareket	s.14, s.42, s.50, s.59, s.60, s.67-68, s.70, s.71, s.78-79, s.83, s.105, s.120, s.124, s.133, s.144	15
Açık Fikirlilik	s.33, s.39, s.47, s.51, s.93, s.123, s.149	7
Hatasını Fark Etme	s.28, s.40	2
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.18, s.27, s.39, s.70, s.114, s.134, s.136	7
Öngörülü Olma		0

Günlük	0
Toplam	90

Tablo 10 incelendiğinde, Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 90 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 29 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romanda sorgulamayı, planlı hareket alt kategorisi takip etmektedir. Planlı hareket kategorisine dair 15 veri tespit edilmiştir. Postayla Gelen Deniz Kabuğu'nda, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 10 bulguya rastlanılmıştır.

Romanda, açık fikirlilik, güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme ve öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 7'şer bulgu tespit edilmiştir. Hatasını fark etme içeren de 2 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda öngörülü olma ve günlük tutma alt kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 11

Zaman Bisikleti Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.43, s.43, s,50, s.51, s.52, s.55, s.61, s.67, s,73, s.87, s.87, s.96, s.102, s.103, s.109	15
Sorgulama	s.9, s.48, s.49, s.66, s.85, s.93, s.101, s.107	8
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.48, s.68, s.102	3
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.37, s.37, s.38, s.38, s.44, s.48, s.88, s.88, s.93	9
Planlı Hareket	s.8, s.41, s.43, s.52, s.56, s.57, s.57, s.58, s.63, s,65, s.80, s.86, s.91, s.91, s.94-95, s.99, s.100, s.101-102, s.102, s.102, s.103, s.108, s.110	24
Açık Fikirlilik	s.68, s.74	2
Hatasını Fark Etme	s.36, s.80	2
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.44	1
Öngörülü Olma	s.26, s.55, s.85, s.97	4
Günlük		0
Toplam		68

Tablo 11 incelendiğinde, Zaman Bisikleti adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 68 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 24 veri ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 15 veri ile problem

çözmeye yönelik düşünme kategorisi takip etmektedir. Zaman Bisikleti'nde öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Sorgulama içeren 8 bulguya rastlanılmıştır. Romanda, öngörülü olmayı içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirliliği ve hatasını fark etmeyi içeren 2' şer bulgu tespit edilmiştir. cümleleridir. Güçlü veya zayıf yönlerini içeren de 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 12

Bir Acayip Kehanet Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.19, s.36, s.38, s.40, s.44, s.56, s.68, s.68, s.89, s.94, s.97, s.99	12
Sorgulama	s.10, s.12, s.17, s.22, s.32, s.37-38, s.39, s.41, s.44, s.49, s.54, s.55, s.55, s.56, s.62, s.86, s.88, s.97, s.100, s.102-103, s.104	21
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.26, s.28, s.31, s.42, s.44, s.49, s.59, s.68, s.99, s.106	10
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.25, s.30, s.49, s.51, s,61, s.63, s.63	7
Planlı Hareket	s.20, s.20, s.35-36, s.40, s.42, s.44, s.68, s.82, s.88, s.93, s.97	11
Açık Fikirlilik	s.104	1
Hatasını Fark Etme	s.25, s.29, s.60, s.61, s.88, s.94, s.109	7
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.36, s.39	2
Öngörülü Olma	s.21, s.69, s.92	3
Günlük		0
Toplam		74

Tablo 12 incelendiğinde, Bir Acayip Kehanet adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 74 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 21 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, problem çözmeye yönelik düşünme kategorisi 12 bulgu ile takip etmektedir. Bir Acayip Kehanet'te planlı hareket içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren de 7 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olmayı içeren 3 bulguya

rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini içeren 2 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 13

Gümüş Kanat Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	*f*
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.14, s.15-16, s.22, s.33, s.41, s.44, s.55, s.75, s.109, s.126-127, s.130	11
Sorgulama	s.7, s.27, s.29, s.32, s.35, s.41, s.49, s.60, s.66, s.72, s.78, s.83, s.96, s.107, s.118, s.133, s.145, s.147, s.164, s.168, s.170, s.172	22
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.7, s.8, s.14, s.20-21, s.30, s.50, s.62, s.65, s.79, s.122, s.133, s.141, s.157-158, s.174-175, s.176	15
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.63, s.97, s.131, s.134, s.138, s.166	6
Planlı Hareket	s.7, s.19, s.100, s.125, s.163, s.167, s.182	7
Açık Fikirlilik	s.67	1
Hatasını Fark Etme		0
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.55, s.142	2
Öngörülü Olma	s.22	1
Günlük		0
Toplam		65

Tablo 13 incelendiğinde, Gümüş Kanat adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 65 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 22 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme 15 veri ile takip etmektedir. Gümüş Kanat'ta problem çözmeye yönelik düşünme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 6 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini içeren 2 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik ve öngörülü olmayı içeren 1'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, hatasını fark etme ve günlük tutma alt kategorilerine ait bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 14

Kum Saati Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.18, s.22, s.37, s.38, s.44, s.46, s.54, s.74, s.78, s.96	10
Sorgulama	s.10, s.13, s.16, s.33, s.36, s.40, s.45, s.61, s.61, s.62, s.65, s.66, s.68, s.69, s.74, s.87, s.88, s.90, s.94, s.94, s.97, s.102, s.105, s.105, s.107, s.109, s.112, s.119, s.119	29
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.47, s.69, s.69, s.77, s.85, s.87-88, s.89, s.96, s.100, s.106-107, s.115	11
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.77, s.81, s.82, s.99	4
Planlı Hareket	s.20, s.41, s.45, s.46, s.52, s.54, s.58, s.64, s.70, s.74, s.76, s.85, s.99 , s.102, s.104, s.111	16
Açık Fikirlilik	s.55, s.95, s.103	3
Hatasını Fark Etme	s.26, s.51, s.90, s.106-107, s.117	5
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.62	1
Öngörülü Olma	s.78	1
Günlük		0
Toplam		80

Tablo 14 incelendiğinde, Kum Saati adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 80 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 29 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, planlı hareket (16) ve yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme (11) alt kategorileri takip etmektedir.

Kum Saati'nde problem çözmeye yönelik düşünme içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerinin farkında olması ve öngörülü olmayı içeren 1'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma alt kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 15

Valizdeki Kedi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.25-26, s.28, s.38, s.62, s.66, s.94, s.105, s.119, s.120, s.135, s.159, s.160, s.175, s.184, s.192	15
Sorgulama	s.7-8, s.17, s.18, s.20, s.23, s.28, s.35-36, s.38,	37

	s.50, s.54, s.55, s.56, s.62, s.65, s.65, s.67, s.69, s.71-72, s.73-74, s.79, s.81, s.81, s.89, s.102, s.105, s.107, s.112, s.118, s.127, s.131, s.152, s.155, s.160, s.167, s.192, s.195, s.205	
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.21, s.22-23, s.45-46, s.72, s.86, s.89, s.90, s.114, s.180, s.181, s.182-183	11
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.54, s.56, s.99, s.127, s.130, s.134, s.160	7
Planlı Hareket	s.22, s.22-23, s.27, s.93, s.96, s.106, s.123, s.168, s.175, s.193, s.194, s.196, s.200, s.210, s.211	16
Açık Fikirlilik	s.42, s.66	2
Hatasını Fark Etme	s.37, s.62, s.158, s.188, s.198, s.199, s.201	7
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.62, s.151	2
Öngörülü Olma		0
Günlük		0
Toplam		97

Tablo 15 incelendiğinde, Valizdeki Kedi adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 97 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 37 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 16 bulgu ile planlı hareket ve 15 bulgu ile problem çözmeye yönelik düşünme kategorileri takip etmektedir. Valizdeki Kedi'de yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma ve hatasını fark etme içeren 7'şer bulguya rastlanılmıştır. cümlesidir. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme ve açık fikirlilik içeren 2'şer bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, öngörülü olma ve günlük tutma kategorilerine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 16

Suna'nın Serçeleri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.7-8, s.13, s.15, s.22, s.30, s.33, s.33, s.37, s.51, s.64, s.65, s.81, s.95, s.96, s.109, s.114, s.115, s.123, s.140, s.142, s.152, s.156, s.158, s.164, s.165, s.173	26
Sorgulama	s.11, s.28, s.29, s.31, s.35, s.37, s.46, s.90, s.122, s.123, s.127, s.130, s.131, s.142, s.159, s.163, s.164, s.166	18
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.10, s.12, s.36, s.51, s.68, s.72, s.101, s.111, s.123, s.173	10
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.17, s.25, s.33, s.33, s.39, s.45, s.46, s.49, s.59, s.63, s.68, s.74, s.80, s.88, s.89, s.95, s.101,	24

	s.107, s.114, s.123, s.146, s.153, s.156-157, s.157	
Planlı Hareket	s.8, s.9, s.13-14, s.19, s.40, s.40, s.43, s.51, s.55, s.59, s.70, s.71, s.74, s.76, s.84-85, s.88, s.96, s.103, s.115, s.117, s.122, s.134, s.138, s.151, s.152, s.153, s.154, s.159, s.169-170, s.171-172, s.173	31
Açık Fikirlilik	s.75, s.126, s.141	3
Hatasını Fark Etme	s.43, s.47, s.48, s.61, s.62, s.93, s.105, s.128, s.151, s.158, s.167, s.169, s.170, s.174	14
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.26, s.41, s.71, s.101, s.108	5
Öngörülü Olma	s.10, s.106, s.117	3
Günlük		0
Toplam		134

Tablo 16 incelendiğinde, Suna'nın Serçeleri adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 134 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 31 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 26 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme takip etmektedir. Suna'nın Serçeleri'nde, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 24 bulguya rastlanılmıştır. Sorgulama içeren 18 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 10 bulguya rastlanılmıştır.. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik ve öngörülü olma içeren 3'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 17

Kumsal'ın Çizgili Dünyası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.8, s.9, s.13, s.13, s.15, s.27, s.43, s.48, s.49, s.54, s.61, s.65, s.66, s.68, s.71-72, s.80, s.90, s.92, s.103, s.111, s.114, s.117, s.122, s.122, s.126, s.133, s.135, s.143, s.151, s.159, s.164, s.178, s.191, s.193	34
Sorgulama	s.8, s.9, s.18, s.19, s.24, s.24, s.25, s.26, s.26, s.26, s.28, s.33, s.33, s.35, s.35, s.39, s.41, s.44, s.47, s.48, s.48, s.56, s.58, s.60, s.60, s.62, s.63, s.64, s.66, s.70, s.73, s.74, s.75, s.77, s.78, s.79, s.79, s.81, s.83, s.86, s.86, s.86, s.87, s.88, s.93, s.95, s.97, s.98, s.101, s.101, s.102, s.103, s.108, s.110, s.113, s.114, s.115, s.124, s.124, s.125, s.125, s.126, s.128, s.132, s.134, s.135, s.139,	85

	s.141, s.142, s.144, s.144, s.148, s.154, s.155, s.156, s.158, s.158, s.160, s.165, s.165, s.165, s.169, s.171, s.184, s.185	
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.12, s.12, s.13, s.14, s.15, s.15, s.45, s.46, s.49, s.50, s.53, s.56, s.57, s.58, s.62, s.64, s.70, s.71, s.72, s.75, s.81, s.82, s.84, s.86, s.87, s.94, s.105, s.114, s.120, s.126, s.127, s.133, s.134, s.134, s.142, s.144, s.147, s.148, s.150, s.151, s.174, s.175, s.182, s.188, s.189, s.194, s.196	47
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.9, s.87, s.99, s.102, s.103, s.115, s.116, s.117, s.126, s.143, s.190, s.191	12
Planlı Hareket	s.12, s.12, s.15, s.22, s.23, s.23, s.26, s.27, s.34, s.40, s.47, s.58, s.63, s.77, s.86, s.89, s.107, s.120, s.133, s.137, s.163, s.165, s.177, s.179	24
Açık Fikirlilik	s.14, s.32, s.71, s.81, s.82, s.94, s.141, s.157, s.163, s.165, s.193	11
Hatasını Fark Etme	s.19, s.46, s.51, s.66, s.83, s.84, s.89, s.112, s.115, s.150, s.151-152, s.157, s.175, s.183	14
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.15, s.17, s.50, s.59, s.127, s.156, s.168, s.192	8
Öngörülü Olma	s.99, s.197	2
Günlük		0
Toplam		237

Tablo 17 incelendiğinde, Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 237 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 85 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 47 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi takip etmektedir. Kumsal'ın Çizgili Dünyası'nda, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 34 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 24 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 14 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 8 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 18

Bir Küçük Osmancık Vardı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.14, s.19, s.39, s.43, s.53, s.54, s.65, s.77, s.89, s.98, s.99, s.106, s.107, s.115	14
Sorgulama	s.6, s.14, s.23, s.25, s.32, s.36, s.36-37, s.48,	27

	s.48, s.49, s.53, s.59, s.64, s.67, s.72, s.73, s.73, s.75, s.85, s.93, s.97, s.104, s.106, s.110, s.113, s.119, s.122	
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.12, s.20-21, s.36, s.55, s.114	5
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.89	1
Planlı Hareket	s.12, s.23, s.39, s.46, s.62, s.73, s.78, s.79, s.82, s.98, s.101, s.102, s.103, s.114, s.115, s.119	16
Açık Fikirlilik	s.29, s.37, s.73	3
Hatasını Fark Etme	s.65, s.100, s.102	3
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme		0
Öngörülü Olma	s.48, s.51	2
Günlük		0
Toplam		71

Tablo 18 incelendiğinde, Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 71 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 27 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 16 veri ile planlı hareket takip etmektedir. Bir Küçük Osmancık Vardı'da, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 14 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme ve açık fikirlilik içeren 3'er bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, güçlü zayıf yönlerini analiz etme ve günlük tutma alt kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 19

Yeşil Adanın Çocukları Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.21, s.21, s.23, s.38, s.39, s.40, s.46, s.48, s.49, s.56, s.58, s.70, s.74, s.77, s.77, s.78, s.79-80, s.81, s.82, s.92, s.92, s.93, s.96, s.98, s.99, s.100, s.101, s.105, s.109, s.115, s.119, s.121, s,129, s.129, s.144	35
Sorgulama	s.44, s.47, s.55, s.58, s.60, s.61, s.64, s.71, s.74, s.71, s.81, s.82, s.90-91, s.92-93, s.93, s.95, s.99, s.104, s.121, s.126, s.139, s.140, s.141, s.141, s.150, s.154, s.156	26
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.24, s.31, s.41, s.61, s.82, s.87, s.93, s.122, s.150	9
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.10, s.19, s.28, s.31, s,34, s.36, s.36, s.45, s.55, s.59, s.62, s.69, s.71, s.89, s.93, s.103, s.107, s.108, s.112, s.126, s.131, s.150, s.154	23

Planlı Hareket	s.23, s.29, s.43, s.52, s.56-57, s.58, s.60, s.69, s.70, s.74, s.88, s.102, s.113, s.121, s.130, s.130, s.141, s.145, s,146, s.148, s.151, s.152	21
Açık Fikirlilik	s.80, s.81, s.108	3
Hatasını Fark Etme	s.41, s.96, s.105	3
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.61, s.66	2
Öngörülü Olma	s.45, s.50, s.86, s.118	4
Günlük		0
Toplam		126

Tablo 19 incelendiğinde, Yeşil Adanın Çocukları adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 126 bulguya rastlanmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme kategorisinin 35 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Problem çözmeye yönelik düşünmeyi 26 veri ile sorgulama takip etmektedir. Bahsi geçen romanda 3. sırada 23 veri ile öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisi yer almaktadır. Yeşil Adanın Çocukları'nda, planlı hareket içeren 21 bulguya rastlanılmıştırYaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik ve hatasını fark etme içeren 3'er bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. Romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 20

Mor Odanın Gizi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.8, s.14, s.18, s.32, s.53, s.56, s.66, s.94, s.95, s.105, s.106, s.107, s.108, s.109, s.129, s.130, s.130, s.147, s.147, s.150, s.152, s.153, s.164, s.165, s.167, s.176-177, s.178, s.180, s.181, s.187, s.188, s.191, s.196, s.201, s.209, s.215, s.218, s.230, s.234, s.256, s.271	41
Sorgulama	s.8, s.10, s.15, s.16, s.17, s.18, s.19, s.20, s.20, s.26, s.27, s.28, s.28, s.30, s.31, s.34, s.43, s.48, s.56, s.58, s.64, s.72, s.81, s.82, s.83, s.86, s.92, s.93, s.96, s.105, s.116, s.116, s.117, s.122-123, s.132, s.144, s.147, s.150, s.154, s.158, s.159, s.174, s.175, s.177, s.178, s.180, s.184, s.185, s.192, s.201, s.211, s.220, s.228, s.229, s.231, s.231, s.238, s.241, s.241, s,247, s.248, s.252, s.252, s.256, s.259, s.261, s.262, s.263, s.264, s.271, s.272, s.279, s.282, s.282, s.283	75
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.46, s.70, s.70-71, s.142, s.176, s.189, s.206, s.219	8
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.27, s.152, s.153, s.153, s.158, s.163, s.166,	17

	s.179, s.196, s.203, s.205, s.226, s.231, s.258, s.258, s.259, s.274,	
Planlı Hareket	s.19, s.30, s.42, s.53, s.72, s.84, s.85, s.87, s.91, s.98, s.100, s.104, s.107, s.112, s.131, s.140, s.141, s.146, s.147, s.147, s.151, s.154, s.163, s.175, s.176, s.177, s.185, s.190, s.200, s.213, s.219, s.219, s.233, s.234, s.237, s.275, s.277	37
Açık Fikirlilik	s.172, s.284	2
Hatasını Fark Etme	s.9, s.173, s.191, s.222-223	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.18, s.86, s.89, s.97, s.106, s.151, s.205, s.222, s.247, s.256, s.260	11
Öngörülü Olma	s.274	1
Günlük		0
Toplam		196

Tablo 20 incelendiğinde, Mor Odanın Gizi adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 196 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 41 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme kategorisi takip etmektedir. Mor Odanın Gizi'nde, planlı hareket içeren 37 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 17 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 8 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 2 bulguya rastlanılmıştır. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 21

Eksik Dünya Baltı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	*f*
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.24, s.30, s.34, s.41, s.41, s.48, s.49, s.51, s.57, s.61, s.89, s.93, s.127, s.163, s.169, s.183	16
Sorgulama	s.11, s.20, s.23, s.25, s.26, s.30, s.40, s.42, s.47, s.48, s.48, s.50, s.56, s.60, s.61, s.66, s.67, s.72, s.80, s.83, s.85, s.87, s.87, s.87, s.88, s.92, s.98, s.101, s.103, s.105, s.106, s.107, s.108, s.111, s.112, s.115, s.116, s.117, s.124, s.138, s.139, s.140, s.142, s.143, s.143, s.143, s.144, s.145, s.146, s.147, s.148, s.148, s.148, s.150, s.150, s.154, s.155, s.156, s.160, s.161, s.171, s.171, s.175, s.178, s.179, s.181, s.181, s.181	67
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.29, s.35, s.36, s.55, s.57, s.59, s.69, s.69, s.71-72, s.73, s.81, s.84-85, s.91, s.92, s.97, s.100,	30

	s.102-103, s.105, s.106, s.109, s.130, s.141, s.145-146, s.150, s.154-155, s.161, s.162, s.177, s.181, s.183	
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.10, s.37, s.42, s.45, s.66, s.66, s.72, s.83, s.88, s.88-89, s.99, s.109, s.117, s.128, s.143, s.147, s.150, s.154	19
Planlı Hareket	s.16, s.22, s.26, s.42, s.44, s.55-56, s.63, s.76, s.81, s.82, s.91, s.98, s.101, s.116, s.125, s.127, s.129, s.138, s.144, s.146, s.147, s.149, s.158, s.164	24
Açık Fikirlilik	s.50, s.141, s.144, s.146, s.150, s.181, s.181,	7
Hatasını Fark Etme	s.54, s.136	2
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.53, s.66, s.92-93, s.109, s.141, s.145, s.171	7
Öngörülü Olma	s.115, s.123, s.183	3
Günlük		0
Toplam		175

Tablo 21 incelendiğinde, Eksik Dünya Baltı adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 175 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 67 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 30 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi takip etmektedir. Eksik Dünya Baltı'nda, planlı hareket içeren 24 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 19 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 16 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme ve açık fikirlilik içeren 7'şer bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. fBahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 22

Hafıza Koleksiyoncusu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.9, s.20, s.35, s.46, s.47, s.51, s.52, s.61, s.93	9
Sorgulama	s.11, s.13, s.24, s.26, s.30, s.41, s.42, s.49, s.50, s.56, s.58, s.58, s.59, s.63, s.64, s.65, s.84, s.86, s.105, s.111, s.112, s.132, s.141, s.146, s.152, s.153, s.159, s.161, s.166	29
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.18, s.20, s.36, s.45-46, s.74, s.76, s.82, s.95, s.96, s.105, s.133, s.140, s.166	13
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.40, s.41, s.49, s.75, s.83, s.125, s.127, s.128, s.129, s.133, s.156, s.157, s.158, s.161, s.162	15
Planlı Hareket	s.12, s.21-22, s.33, s.44, s.57, s.59, s.65, s.77, s.109, s.130, s.138, s.146	12
Açık Fikirlilik	s.19	1

Hatasını Fark Etme	s.38	1
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.49, s.84, s.88, s.160	4
Öngörülü Olma	s.138, s.162	2
Günlük	s.154	1
Toplam		87

Tablo 22 incelendiğinde, Hafıza Koleksiyoncusu adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 87 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 26 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Hafıza Koleksiyoncusu'nda, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 15 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma, açık fikirlilik ve hatasını fark etme alt kategorilerine ait 1'er bulgu tespit edilmiştir.

Tablo 23

Dolunay Dedektifleri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.35, s.45, s.50, s.53, s.77, s.83, s.111	7
Sorgulama	s.13, s.27, s.28, s.34, s.41, s.46, s.49, s.52, s.54, s.58, s.60, s.61, s.64, s.71, s.75, s.91, s.93, s.100, s.110, s.119, s.121, s.121, s.122, s.124, s.126, s.127	26
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.17, s.23, s.26, s.43, s.53, s.61, s.64, s.77, s.78, s.79, s.80	11
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.33, s.44, s.55, s.61, s.89, s.106, s.116-117, s.121, s.124-125	9
Planlı Hareket	s.27-28, s.41-42, s.51, s.64, s.76-77, s.78, s.83, s.83, s.99, s.120, s.121, s.122-123, s.126, s.128, s.131, s.134	16
Açık Fikirlilik	s.45, s.75, s.133	3
Hatasını Fark Etme	s.23, s.57, s.93-94, s.129, s.132	5
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme		0
Öngörülü Olma		0
Günlük		0
Toplam		77

Tablo 23 incelendiğinde, Dolunay Dedektifleri adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 77 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 26 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Dolunay Dedektifleri'nde, planlı hareket içeren 16 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Romanda, güçlü ve zayıf yönlerini analiz etme, öngörülü olma ve günlük tutma kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 24

Arzavul Tepesi Kitabına İlişkin Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.20, s.38, s,42, s.45, s.55, s.72, s,74, s.101, s.116, s.123, s.139, s.149, s.157	13
Sorgulama	s.10, s.17, s.17, s.18, s,19, s.31, s.33, s.34, s.36, s.37, s.38, s.45, s.72, s.79, s.81, s.82, s.83, s.84, s.93, s,103, s.121, s.127, s.129, s.133, s.133, s.134, s.135, s.144, s.146, s.146, s.151, s.155, s.158, s.166, s.168, s.175, s.183, s.185, s.186, s.187, s.188	41
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.38, s.64, s.72, s.82, s.100, s.117, s.144, s.160, s.170	9
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.6, s.16, s.49, s.50, s.52, s.55, s.66, s.74, s.75, s.78, s.102, s.147, s.150, s.151, s.182, s.194	16
Planlı Hareket	s.9, s.11, s.16, s.42, s.43, s.49, s.60, s.64, s,73, s.79, s.82, s.92, s.95, s.138, s.142, s.145, s.183	17
Açık Fikirlilik	s.20, s.67, s.71, s.74, s.78, s.84	6
Hatasını Fark Etme	s.13, s.63, s.95, s.106, s.121, s.148, s.157, s.174, s.182	9
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.49, s.108, s.162	3
Öngörülü Olma	s.26, s.44, s.170	3
Günlük		0
Toplam		117

Tablo 24 incelendiğinde, Arzavul Tepesi adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 117 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 41 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 17 veri ile planlı hareket ve 16 veri ile öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorileri takip etmektedir.

Arzavul Tepesi'nde, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve hatasını fark etme içeren 9'ar bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 6 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme ve öngörülü olma içeren 3'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 25

İstanbul'la Saklambaç Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	*f*
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.14, s.15, s.18, s.19, s.20, s.21, s.21, s.22, s.29, s.35, s.40, s.52, s.64, s.73, s.83, s.92, s.93, s.142, s.171	19
Sorgulama	s.12, s.12, s.13, s.16, s.18, s.27, s.29, s.29, s.36, s.37, s.43, s.43, s.46, s.51, s.52, s.56, s.57, s.59, s.64, s.80, s.96, s.102, s.115, s.118, s.123, s.136, s.154, s.159, s.168	29
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.15, s.46, s.79, s.92, s.95, s.96, s.106, s.106-107, s.114, s.117, s.118, s.120, s.120, s.123, s.140-141, s.146, s.148, s.153, s.166, s.167, s.172, s.173, s.181	23
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.15, s.22-23, s.24, s.25, s.26, s.27, s.31-32, s.36, s.38-39, s.43, s.45, s.46, s.46, s.48, s.48, s.49, s.49, s.56, s.57, s.62, s.62, s.63, s.65, s.65, s.66, s.68, s.70, s.70, s.71, s.75, s.76, s.77, s.78, s.79, s.88, s.88-89, s.89, s.90, s.92, s.93, s.93, s.93-94, s.94, s.95, s.100, s.100, s.102, s.103, s.104, s.108, s.108-109, s.109, s.114, s.114, s.114-115, s.115, s.115-116, s.116, s.118, s.118, s.119, s.119-120, s.121, s.122, s.126, s.126-127, s.128, s.128, s.129, s.132, s.136, s.140, s.141-142, s.144, s.144-145, s.147, s.148, s.148, s.148-149, s.149, s.149, s.155, s.156, s.158, s.159, s.159-160, s.162, s.164, s.166, s.167-168, s.170, s.173, s.174, s.175-176, s.176, s.178	97
Planlı Hareket	s.16, s.20, s.21, s.27, s.47, s.50, s.59, s.60, s.61, s.70, s.79, s.83, s.99-100, s.111, s.137, s.148, s.153, s.172, s.181	19
Açık Fikirlilik	s.15, s.29, s.52, s.73, s.91-92, s.93, s.129, s.154, s.161, s.163	10
Hatasını Fark Etme	s.21, s.95	2
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.41, s.61, s.64	3
Öngörülü olma	s.61	1
Günlük		0
Toplam		203

Tablo 25 incelendiğinde, İstanbul'la Saklambaç adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 203 bulguya rastlanmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisinin 97 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşmayı, 29 veri ile sorgulama takip etmektedir.

İstanbul'la Saklambaç'ta, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 23 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket ve problem çözmeye yönelik düşünme içeren 19'ar bulgu tespit edilmiştir. Açık fikirlilik içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 2 bulgu tespit edilmiştir. Öngörülü olma kategorisine ait sadece 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 26

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.21, s.26, s.28, s.37, s.51, s.52, s.75, s.77, s.88, s.91, s.100, s.103, s.107, s.110, s.113, s.113, s.116, s.121, s.122, s.124, s.132, s.134-135, s.149	23
Sorgulama	s.20, s.27, s.28, s.33, s.34, s.37, s.37-38, s.38, s.41, s.41, s.51-52, s.57, s.60, s.65, s.66, s.68, s.71, s.74, s.76, s.78, s.79, s.82, s.85, s.90, s.92, s.97, s.97, s.98, s.99, s.100, s.100, s.102, s.105, s.111, s.111, s.113, s.115, s.115, s.117, s.121, s.124, s.130, s.133, s.133, s.135, s.137, s.140, s.141, s.146, s.147, s.148, s.148, s.151	53
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.13-14, s.28, s.31, s.33, s.34-35, s.39, s.44, s.48, s.54, s.67, s.70, s.72, s.73-74, s.77, s.79, s.88, s.91, s.103, s.105, s.108, s.115, s.118, s.121, s.123, s.125, s.130, s.141, s142, s.150	29
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.15, s.21, s.21-22, s.30, s.38, s.58, s.63-64, s.84, s.87, s.89, s.97, s.98-99, s.105, s.107, s.115, s.119, s.125, s.137, s.138, s.148	20
Planlı Hareket	s.9, s.9, s.11, s.12, s.12, s.14, s.14-15, s.22, s.28, s.30-31, s.35, s.53, s.57, s.58, s.63-64, s.74, s.86, s.97, s.105, s.106, s.107, s.109, s.116, s.120, s.131, s.137, s.145, s.151	29
Açık Fikirlilik	s.10, s.21-22, s.33, s.38, s.46, s.64, s.66-67, s.68, s.71, s.72, s.101, s.117, s.128	13
Hatasını Fark Etme		0

Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.111, s.141, s.144	3
Öngörülü Olma	s.20-21, s.23, s.28, s.51, s.92, s.121	6
Günlük		0
Toplam		176

Tablo 26 incelendiğinde, Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 176 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 53 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 29 veri ile planlı hareket ve yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorileri takip etmektedir. Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu'nda, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 23 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 20 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 6 bulgu tespit edilmiştir. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma ve hatasını fark etme kategorilerine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 27

Bir Canavar Yarattık Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.8, s.9, s.9, s.17, s.19, s.22, s.23, s.31, s.32, s.32, s.40, s.48, s.49, s.54, s.60, s.63, s.72, s.80, s.88, s.93, s.94, s.98, s.103, s.104, s.106, s.114, s.119, s.127, s.141, s.151, s.154, s.154	32
Sorgulama	s.7, s.8, s.8, s.11, s.17, s.17, s.22, s.22, s.23, s.23, s.29, s.30, s.31, s.32, s.43, s.43, s.47, s.47, s.48, s.50, s.51, s.51, s.52, s.55, s.56, s.57, s.83, s.97, s.105, s.111, s.114, s.119, s.120, s.121, s.122, s.128, s.139, s.142, s.142, s.144, s.146	42
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.7, s.8, s.14, s.20, s.28, s.31, s.52, s.73, s.88, s.90, s.122, s.138, s.148, s.157	14
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.7, s.11, s.23, s.30, s.116, s.123, s.128, s.128, s.137, s.142, s.148, s.150	12
Planlı Hareket	s.9, s.11, s.19, s.19, s.21, s.22, s.37, s.42, s.42, s.44, s.53, s.54, s.56, s.58, s.59, s.59, s.65-66, s.67, s.73, s.78, s.79, s.83, s.89, s.90, s.92, s.94, s.99, s.103, s.107, s.113, s.113, s.126,-127, s.127, s.135, s.135-136, s.137, s.137, s.142, s.143, s.143, s.145, s.148, s.149, s.150, s.152, s.155, s.155	47
Açık Fikirlilik	s.62, s.82, s.98, s.123, s.144	5

Hatasını Fark Etme	s.11, s.40, s.62, s.95, s.109	5
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.75, s.94, s.96, s.114, s.130, s.151	6
Öngörülü Olma	s.23	1
Günlük		0
Toplam		164

Tablo 27 incelendiğinde, Bir Canavar Yarattık adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 164 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 47 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 42 veri ile sorgulama ve 32 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme kategorileri takip etmektedir. Bir Canavar Yarattık'ta, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 14 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 6 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik ve hatasını fark etme içeren 5'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 28

Kara Panter Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.37, s.44, s.49, s.52, s.53, s.61-62, s.62, s.67, s.88, s.111, s.115, s.116, s.140, s.141, s.144, s.146, s.146, s.147	18
Sorgulama	s.11, s.21, s.24, s.28, s.28, s.31, s.43, s.50, s.58, s.65, s.66, s.68, s.70, s.80, s.80, s.82-83, s.85, s.93, s.94, s.104, s.106, s.106, s.110, s.113, s.116, s.127, s.127, s.132, s.138, s.145, s.148, s.152, s.154, s.155	34
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.12, s.20, s.29, s.33, s.106-107, s.107, s.113, s.122, s.139, s.152, s.155, s.158, s.160	13
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.21, s.21, s.22, s.25, s.33, s.38, s.43, s.43, s.50, s.51, s.55, s.58, s.65, s.74, s.85, s.89, s.95, s.115, s.123, s.124, s.128, s.135, s.136, s.146, s.147, s.155,	26
Planlı Hareket	s.13, s.30, s.31, s.38, s.74, s.75, s.84, s.84, s.87, s.89, s.89, s.104, s.134, s.149, s.150, s.155, s.157, s.159,	18
Açık Fikirlilik		0
Hatasını Fark Etme	s.55, s.65, s.75, s.104	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.18-19, s.31, s.55, s.65, s.105	5
Öngörülü Olma	s.12, s.27, s.36, s.37, s.43, s.51, s.66, s.80, s.99, s.123, s.130, s.145	12
Günlük		0
Toplam		130

Tablo 28 incelendiğinde, Kara Panter adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 130 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 34 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 26 veri ile öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisi takip etmektedir.

Kara Panter'de, planlı hareket ve problem çözmeye yönelik düşünme içeren 18'er bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 12 bulgu tespit edilmiştir. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 4 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma ve açık fikirlilik kategorilerine ilişkin bir veriye rastlanmamıştır.

Tablo 29

Eyvah! Sorular Kayboldu Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	Sayfa	*f*
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.16, s.25, s.29, s.35, s.37, s.51-52, s.53, s.57, s.58, s.65, s.68, s.95, s.108, s.115, s.120, s.121, s.127, s.132, s.140, s.140, s.140	21
Sorgulama	s.5, s.6, s.9, s.10, s.16, s.17, s.18, s.26, s.30, s.31, s.32, s.36, s.40, s.46, s.46, s.47, s.48, s.50, s.50, s.52, s.54, s.55, s.56, s.56, s.57, s.61, s.67, s.71, s.88, s.95, s.95, s.97, s.98, s.101, s.102, s.104, s.109, s.113, s.114, s.124, s.125, s.129, s.134, s.137, s.140, s.140, s.149, s.149	48
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.13, s.20, s.26, s.33, s.36, s.40, s.41, s.43, s.47, s.49, s.50, s.70, s.76, s.96-97, s.100, s.103, s.106, s.121, s.141	19
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.47-48, s.55, s.55-56, s.57-58, s.91, s.93, s.99	7
Planlı Hareket	s.6, s.10, s.18, s.44, s.47, s.51, s.56-57, s.57, s.57, s.64, s.72, s.74, s.76, s.78, s.91, s.93, s.105, s.111, s.115, s.127, s.129, s.130, s.142, s.146, s.149	26
Açık Fikirlilik	s.30, s.37, s.59, s.59, s.61, s.65, s.84-85, s.93, s.121	9
Hatasını Fark Etme	s.20-21, s.137	2
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme		0
Öngörülü Olma	s.21, s.66	2
Günlük		0
Toplam		134

Tablo 29 incelendiğinde, Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 134 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 48 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 26 veri ile planlı hareket ve 21 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme alt kategorileri takip etmektedir. Eyvah! Sorular Kayboldu'da, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 19 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme ve öngörülü olma içeren 2'şer bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma ve güçlü zayıf yönlerini analiz etme kategorilerine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 30

Yeryüzünün Kalbi Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.15, s.19, s.27, s.36, s.37, s.53, s.62, s.92, s.96, s.102, s.116, s.126, s.127, s.134, s.146, s.146, s.158, s.162, s.173, s.180, s.180, s.181, s.188, s.198, s.198	25
Sorgulama	s.18, s.33, s.34, s.35, s.39, s.41, s.45, s.45, s.46, s.57, s.58, s.59, s.60, s.61, s.62, s.65, s.67, s.68, s.69, s.69, s.73, s.73, s.76, s.77, s.78, s.84, s.85, s.85, s.87, s.89, s.92, s.93, s.99-100, s.101, s.103, s.108, s.108, s.110, s.117, s.118, s.119, s.120, s.121, s.122, s.125, s.127, s.134, s.137, s.151, s.155, s.158, s.163, s.166, s.167-168, s.176, s.191, s.203, s.205, s.211, s.212	61
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.20, s.23, s.24, s.34, s.34, s.35, s.41, s.42, s.46, s.56, s.70, s.77, s.79, s.84, s.90, s.91, s.93, s.95, s.96, s.102, s.108, s.110, s.112, s.119, s.119, s.121, s.122, s.137, s.145, s.153, s.164, s.171, s.174, s.183, s.184, s.197, s.212-213, s.214	39
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.17, s.17, s.30, s.33, s.46, s.59, s.65, s.66, s.69, s.74, s.74, s.78, s.82, s.82, s.83, s.86, s.87, s.88, s.103, s.103, s.112, s.113, s.113, s.114, s.122, s.125-126, s.139, s.139, s.140, s.141, s.144, s.145, s.150, s.152, s.160, s.160, s.164, s.174, s.176, s.199, s.206, s.206, s.206, s.207	46
Planlı Hareket	s.15, s.27, s.36, s.43, s.56, s.79, s.88, s.88, s.89, s.95, s.97, s.110, s.111,s.111, s.115, s.117, s.121, s.124, s.128, s.129, s.145, s.147, s.149, s.151, s.152, s.153, s.156, s.160, s.160, s.160, s.161, s.161, s.166, s.177, s.182, s.185, s.186,	45

	s.188, s.189, s.190, s.191, s.191, s.197, s.202, s.206	
Açık Fikirlilik	s.12, s.16, s.28, s.38, s.75, s.78, s.112, s.127, s.133, s.141, s.150, s.155, s.158, s.164, s.172, s.197-198	16
Hatasını Fark Etme	s.20, s.110, s.127, s.212	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.54, s.190, s.204	3
Öngörülü Olma	s.43, s.52, s.140	3
Günlük		0
Toplam		242

Tablo 30 incelendiğinde, Yeryüzünün Kalbi adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 242 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 61 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 46 veri ile öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisi takip etmektedir. Yeryüzünün Kalbi'nde, planlı hareket içeren 45 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 39 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 25 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 16 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme ve öngörülü olma içeren 3'er bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 31

Kapadokya Perileri Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.11, s.18, s.25, s.37, s.39, s.44, s.49, s.57, s.58, s.59, s.73, s.79, s.81, s.81, s.82, s.83, s.90, s.93, s.107, s.115, s.118, s.118, s.123, s.127, s.128, s.130, s.135, s.136, s.140, s.142, s.146, s.147, s.148, s.150, s.156, s.158, s.162, s.164, s.169	40
Sorgulama	s.20, s.24, s.25, s.27, s.28, s.32, s.65, s.67, s.73, s.79, s.87, s.88, s.93, s.94, s.96, s.101, s.106, s.111, s.113, s.122, s.131, s.133, s.138, s.139, s.145, s.150, s.165	27
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.13, s.17, s.17, s.35, s.38, s.56, s.77, s.80, s.93, s.96, s.98, s.100, s.101, s.112, s.125, s.141, s.151	17
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.19, s.29, s.57, s.61, s.67, s.73, s.83, s.94, s.95, s.95, s.101, s.106, s.111-112, s.115, s.126, s.128, s.131, s.131	18

Planlı Hareket	s.18, s.24, s.29, s.33, s.37, s.42, s.52, s.53, s.61, s.67, s.72, s.75, s.83, s.88, s.92, s.100, s.101, s.105, s.107, s.116, s.122, s.128, s.133, s.135, s.139, s.145, s.148, s.151, s.152, s.153, s.156, s.158, s.167	34
Açık Fikirlilik	s.20, s.26, s.29, s.110, s.123, s.151, s.152, s.156, s.165	9
Hatasını Fark Etme	s.75, s.114, s.123, s.156	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.37, s.79, s.94-95, s.127	4
Öngörülü Olma	s.11, s.47, s.49, s.69, s.80, s.90, s.97, s.135, s.157, s.169	10
Günlük		0
Toplam		163

Tablo 31 incelendiğinde, Kapadokya Perileri adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 163 bulguya rastlanmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme kategorisinin 40 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Problem çözmeye yönelik düşünmeyi, 34 veri ile planlı hareket alt kategorisi takip etmektedir.

Kapadokya Perileri'nde, sorgulama içeren 27 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 18 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 17 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 32

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.14, s.15, s.15, s.17, s.26, s.29, s.50, s.58, s.63, s.71, s.76, s.78, s.87, s.100, s.105, s.107, s.110, s.118, s.124, s.144, s.156, s.156, s.156, s.161, s.165, s.181, s.182, s.182, s.186, s.196, s.197, s.199, s.201, s.205, s.226, s.243, s.249, s.257	38
Sorgulama	s.5, s.5, s.7, s.10, s.11, s.11, s.14, s.14, s.18, s.18, s.20, s.21, s.22, s.26, s.29, s.32, s.34, s.35, s.37, s.38, s.44, s.50, s.51, s.55, s.56, s.57, s.58, s.59, s.59, s.61, s.64, s.70, s.73, s.80, s.82, s.82, s.85, s.86, s.87, s.87, s.88, s.88, s.89, s.89, s.91, s.92, s.93, s.98, s.103, s.111, s.114, s.134, s.135, s.143, s.144, s.150, s.151, s.152, s.152, s.154, s.157, s.164, s.173, s.174, s.179, s.180, s.180, s.181, s.182, s.185, s.187, s.187, s.192, s.192,	104

	s.195, s.195, s.204, s.207, s.207, s.208, s.209, s.209, s.210, s.212, s.229, s.230, s.230, s.233, s.239, s.246, s.247, s.252, s.253, s.256, s.260, s.262, s.265, s.267, s.269, s.269, s.274, s.275, s.277, s.278	
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.5, s.9, s.10-11, s.15, s.21, s.23, s.25, s.28, s.30, s.32, s.33, s.33, s.37, s.37, s.38, s.43, s.46, s.47-48, s.51, s.55, s.61, s.64, s.67, s.70, s.71, s.82, s.88, s.91-92, s.94, s.96, s.104, s.110, s.114, s.117, s.117, s.118, s.118, s.127, s.136, s.144, s.147, s.153, s.154, s.158, s.159, s.164, s.167, s.174, s.182, s.182, s.183-184, s.187-188, s.195, s.198, s.205, s.210, s.222, s.230, s.230, s.243, s.243, s.248, s.252, s.253, s.254, s.263, s.265, s.268, s.271, s.275, s.276, s.277	72
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.8, s.57, s.70, s.72, s.90, s.101, s.102, s.122, s.130, s.144, s.151, s.153, s.164, s.189, s.189, s.205, s.207, s.207, s.208, s.209, s.212, s.214, s.217, s.221, s.226, s.229, s.229, s.229, s.230, s.232, s.234, s.237, s.239, s.241, s.242, s.246, s.247, s.248, s.268	41
Planlı Hareket	s.10, s.11, s.13, s.15, s.16, s.23, s.24, s.25, s.26, s.27, s.31, s.34, s.35, s.36, s.37, s.44, s.52, s.55, s.62, s.65, s.66, s.79, s.85, s.87, s.91, s.95, s.96, s.96, s.99, s.103, s.103, s.109, s.109, s.113, s.113, s.115, s.117, s.118, s.121, s.121, s.123, s.132, s.161, s.174, s.185, s.193, s.206, s.207, s.212, s.215, s.216, s.221, s.228, s.231, s.232, s.242, s.258, s.259, s.274	60
Açık Fikirlilik	s.5, s.151, s.181, s.182, s.215, s.239, s.260, s.269	8
Hatasını Fark Etme	s.139, s.190, s.236	3
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.16, s.29, s.29, s.49, s.55, s.91-92, s.92, s.118, s.128, s.196, s.213, s.226, s.238, s.242	14
Öngörülü Olma	s.10-11, s.125, s.127	3
Günlük		0
Toplam		343

Tablo 32 incelendiğinde, Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 343 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 104 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 72 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve 60 veri ile planlı hareket kategorileri takip etmektedir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar'da, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 41 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 38 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 8 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme ve

öngörülü olma içeren 3'er bulgu tespit edilmiştir Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 33

Halime Kaptan Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.14, s.20, s.25, s.25, s.39, s.39, s.42, s.43, s.44, s.49, s.50, s.59, s.65, s.65, s.67, s.68, s.74, s.88, s.93, s.93, s.106, s.111, s.113, s.130, s.141, s.143, s.144, s.152, s.155, s.156, s.157, s.160	32
Sorgulama	s.11, s.12, s.14, s.19, s.28, s.33, s.36, s.37, s.40, s.41, s.45, s.46, s.47, s.48, s.49, s.50, s.53, s.56, s.57, s.58, s.60, s.62, s.63, s.70, s.71, s.74, s.79, s.81, s.85, s.86, s.94, s.96, s.97, s.103, s.106, s.109, s.113, s.118, s.126-127, s.134, s.135, s.146, s.146, s.155, s.161, s.162	46
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.10, s.35, s.37, s.46, s.47, s.56, s.57, s.73, s.80, s.83, s.85, s.85, s.85, s.97, s.107, s.117, s.122, s.124	18
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.17, s.29-30, s.74, s.74-75, s.156, s.159	6
Planlı Hareket	s.10, s.17, s.21, s.23, s.27, s.28, s.28, s.30, s.38, s.41, s.49, s.50, s.59, s.73, s.84, s.87, s.87, s.90, s.92, s.97, s.111, s.118, s.121, s.124, s.128, s.140, s.140, s.141, s.142, s.144, s.147, s.147, s.153, s.155, s.155, s.155	36
Açık Fikirlilik	s.13, s.162	2
Hatasını Fark Etme	s.56	1
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.72, s.105, s.159	3
Öngörülü olma	s.12, s.32, s.143	3
Günlük		0
Toplam		147

Tablo 33 incelendiğinde, Halime Kaptan adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 147 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 46 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 36 veri ile planlı hareket ve 32 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme kategorileri takip etmektedir. Halime Kaptan'da, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 18 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 6 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma ve güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 3'er bulgu tespit edilmiştir. Açık fikirlilik içeren 2 ve hatasını fark etme içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma kategorisine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 34

Vanilya Kokulu Mektuplar Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.15-16, s.18, s.22, s.32, s.41, s.73, s.79, s.81, s.82, s.94, s.94-95, s.95, s.105, s.115	14
Sorgulama	s.21, s.23, s.41, s.44, s.45, s.49, s.52, s.56, s.60, s.62, s.74, s.83, s.97, s.97, s.100, s.101, s.101, s.102, s.104, s.107, s.108, s.111, s.111, s.112, s.113	25
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.17, s.22, s.31, s.54, s.58, s.59-60, s.77, s.82-83, s.85, s.89, s.92, s.99, s.101, s.102	14
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.22, s.45-46, s.48, s.54, s.57, s.63, s.64, s.65, s.65, s.69, s.74, s.82	12
Planlı Hareket	s.20, s.22, s.24, s.30, s.41, s.42, s.46, s.62, s.73, s.75, s.76, s.78, s.79, s.81, s.82, s.84, s.86-87, s.87, s.92, s.92-93, s.93, s.93, s.97, s.100, s.102, s.105, s.107, s.108, s.112, s.115, s.116	31
Açık Fikirlilik	s.47, s.76, s.81, s.94	4
Hatasını Fark Etme	s.82-83, s.89, s.96, s.98-99	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.18, s.22, s.33, s.52, s.56-57, s.81, s.106	7
Öngörülü Olma	s.98	1
Günlük	s.63	1
Toplam		113

Tablo 34 incelendiğinde, Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 113 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 31 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 25 veri ile sorgulama kategorisi takip etmektedir. Vanilya Kokulu Mektuplar'da, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve problem çözmeye yönelik düşünme içeren 14'er bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 7 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik ve hatasını fark etme içeren 4'er bulgu tespit edilmiştir. Tüm alt kategorilerin tespit edildiği romanda, günlük tutma ve öngörülü olma kategorilerine ilişkin 1'er bulguya rastlanmıştır.

Tablo 35

Akşamsefaları Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.22, s.32, s.38, s.43, s.46, s.68, s.71, s.88, s.94, s.98, s.103, s.104, s.121-122	14
Sorgulama	s.10, s.15, s.16, s.17, s.20, s.21, s.21, s.21, s.25, s.27, s.29, s.36, s.37, s.43, s.44, s.54, s.57, s.61, s.66-67, s.68, s.69, s.70, s.81, s.82, s.88, s.89, s.90, s.108, s.112, s.122, s.130, s.132, s.136, s.142	34
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.7, s.9, s.12, s.14, s.16, s.21, s.26, s.28, s.37, s.37, s.42, s.44, s.44, s.48, s.55, s.65, s.69, s.83, s.84, s.90, s.92, s.120	22
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.23, s.36, s.47, s.49, s.51, s.54, s.95, s.95, s.96, s.96	10
Planlı Hareket	s.10, s.36, s.47, s.50, s.55, s.65-66, s.70, s.73, s.96, s.110, s.112, s.122, s.124, s.134	14
Açık Fikirlilik	s.46, s.68, s.103, s.129	4
Hatasını Fark Etme	s.7, s.8-9, s.25, s.37, s.43, s.50, s.52, s.76, s.80, s.84, s.88, s.117, s.137, s.139	14
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.36, s.61, s.87, s.87, s.87, s.104, s.130	7
Öngörülü Olma	s.94, s.102, s.144	3
Günlük	s.70	1
Toplam		123

Tablo 35 incelendiğinde, Akşamsefaları adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 123 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 34 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 22 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme takip etmektedir.

Akşamsefaları'nda, problem çözmeye yönelik düşünme, planlı hareket ve hatasını fark etme içeren 14 veriye rastlanmıştır. Akşamsefaları'nda, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 7, açık fikirlilik içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olmayı içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Günlük tutmayı içeren 1 bulguya rastlanılmıştır. Romanda, tüm alt kategorilerine ilişkin en az bir veri tespit edilmiştir.

Tablo 36

Dedemin Bakkalı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.13, s.29, s.34, s.48, s.58, s.71, s.73-74, s.83, s.91, s.103, s.113, s.114, s.166, s.180, s.186, s.188, s.196	17
Sorgulama	s.12, s.20, s.26, s.47, s.54, s.65, s.69, s.85, s.97, s.108, s.109, s.114, s.122, s.128, s.142, s.155, s.159-160, s.161, s.162-163, s.183, s.194, s.195	22
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.10, s.14-15, s.20-21, s.23, s.28, s.36, s.40, s.44, s.52, s.60, s.64, s.66, s.72, s.90, s.98, s.99, s.118-119, s.129, s.136, s.183, s.184, s.185, s.187, s.190, s.191, s.196	26
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.59, s.63, s.90, s.107, s.139, s.144, s.160, s.168, s.170, s.179	10
Planlı Hareket	s.13, s.16, s.18-19, s.19, s.26, s.28, s.30, s.34, s.37, s.41, s.49, s.51-52, s.55, s.57, s.62, s.67, s.74, s.84, s.91, s.102, s.103, s.104, s.113, s.114, s.114, s.130, s.153, s.158, s.170-171, s.171, s.172, s.176, s.177, s.179, s.180-181, s.188, s.189	37
Açık Fikirlilik	s.34-35, s.36-37, s.38, s.47, s.57, s.79, s.92, s.161, s.162, s.199	10
Hatasını Fark Etme	s.28, s.39, s.45, s.68	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.27, s.167, s.200	3
Öngörülü Olma	s.199	1
Günlük		0
Toplam		130

Tablo 36 incelendiğinde, Dedemin Bakkalı adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 130 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 37 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 26 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi takip etmektedir. Dedemin Bakkalı'nda, sorgulama içeren 22 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 17 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma ve açık fikirlilik içeren 10'ar bulgu tespit edilmiştir. Hatasını fark etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir veriye rastlanılmamıştır.

Tablo 37

Ütopyaya Yolculuk Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.10, s.13, s.25, s.26, s.32, s.32, s.33, s.41, s.44, s.50, s.69, s.98, s.122, s.122, s.162, s.163	16
Sorgulama	s.10, s.16, s.17, s.23, s.23, s.24, s.24, s.25, s.26, s.27, s.27, s.27, s.28, s.28, s.28, s.28, s.29, s.30, s.31, s.31, s.32, s.33, s.33, s.34, s.36, s.37, s.38, s.39, s.40, s.41, s.41, s.48, s.49, s.49, s.50, s.53, s.54, s.54, s.56, s.56, s.57, s.60, s.62, s.63, s.64, s.64, s.65, s.65, s.67, s.69, s.75, s.77, s. 81, s. 83, s. 85, s. 86, s. 86, s.88, s.89, s.91, s.93, s.93, s.97, s.97, s.99, s.108, s.114, s.114, s.114, s.114, s.120, s.120, s.122, s.124, s.125, s.125, s.126, s.126, s.127, s.128, s.130, s.135, s.139, s.143, s.147, s.150, s.151, s.152, s.157, s.157, s.159, s.159, s.160	93
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.11-12, s.12, s.13, s.13, s.13, s.15, s.16, s.17, s.17, s.25, s.28, s.31, s.35, s.36, s.38, s.41, s.42, s.42, s.48, s.52, s.54, s.54, s.56, s.60, s.62, s.65, s.69, s.70, s.75, s.76, s.78, s.81, s.84, s.87, s.88, s.89, s.93, s.94, s.101, s.108, s.109, s.113-114, s.116, s.117, s.127, s.128, s.130, s.133, s.135, s.136, s.136, s.143, s.149-150, s.151, s.160, s.163	56
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.20, s.20, s.21, s.33, s.33, s.36, s.37, s.38, s.42, s.47, s.54, s.55, s.57, s.59, s.64, s.69, s.85, s.86, s.95, s.125, s.125-126, s.126, s.129-130, s.131, s.132, s.134, s.148, s.153, s.160	29
Planlı Hareket	s.10, s.12, s.18, s.41, s.42, s.54, s.65, s.67, s.84, s.91, s.93, s.94, s.99, s.103, s.111, s.119, s.121, s.128, s.135, s.148, s.150, s.153, s.157, s.159	24
Açık Fikirlilik	s.161-162	1
Hatasını Fark Etme	s.25, s.27, s.36, s.43, s.53, s.73, s.76, s.77, s.90, s.93, s.139	11
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.10, s.74, s.136, s.163	4
Öngörülü Olma		0
Günlük		0
Toplam		234

Tablo 37 incelendiğinde, Ütopyaya Yolculuk adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 234 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 93 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 56 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi takip etmektedir.

Ütopyaya Yolculuk'ta, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 29 bulguya rastlanılmıştır. Planlı hareket içeren 24 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 16 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 1 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, öngörülü olma ve günlük tutmaya ait bir veriye rastlanılmamıştır.

Tablo 38

Duvarın Ardı Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.11, s.32, s.33, s.37, s.52, s.55, s.61, s.62, s.67, s.74, s.81, s.84, s.88-89, s.103, s.106, s.118-119, s.119, s.124, s.138, s.152, s.153, s.157, s.160-161, s.162-163, s.168, s.182, s.194, s.197, s.199, s.206-207	30
Sorgulama	s.13, s.23, s.24, s.37, s.39, s.50, s.52, s.54, s.71-72, s.74, s.75, s.76, s.77, s.92, s.106, s.112, s.117, s.119, s.127, s.131, s.139, s.140, s.144, s.148-149, s.153, s.158, s.172, s.179-180, s.180-182, s.184, s.186, s.202, s.203, s.204	34
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.9, s.29, s.38, s.106, s.141, s.156-157, s.158, s.175, s.196, s.201	10
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.13, s.24, s.30, s.43, s.55, s.56, s.60, s.65, s.92, s.124, s.168, s.184, s.185-186	13
Planlı Hareket	s.11, s.12, s.14-16, s.17-18, s.21, s.27, s.31, s.34, s.37, s.48, s.51, s.57-58, s.58, s.62, s.66, s.75-76, s.92, s.95, s.99-100, s.105, s.107, s.107, s.109, s.111, s.116, s.121, s.123, s.128, s.129, s.129, s.131, s.132, s.136, s.138, s.139, s.141, s.144, s.145, s.150, s.156, s.161, s.166, s.168, s.169-170, s.176, s.182, s.184, s.185, s.197	49
Açık Fikirlilik	s.32, s.167	2
Hatasını Fark Etme	s.131, s.139, s.172, s.202	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.41, s.60, s.108, s.119, s.135, s.141, s.147, s.205-206	8
Öngörülü Olma	s.50, s.120, s.184	3
Günlük		0
Toplam		153

Tablo 38 incelendiğinde, Duvarın Ardı adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 153 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket kategorisinin 49 ile en fazla

veriye sahip olduğu görülmektedir. Planlı hareketi, 34 veri ile sorgulama ve 30 veri ile problem çözmeye yönelik düşünme kategorileri takip etmektedir.

Duvarın Ardı'nda, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 13 bulguya rastlanılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 10 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 8 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 3 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren ise 2 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutmaya ait bir veriye rastlanılmamıştır.

Tablo 39

Zerdali – Dedemle Bir Yıl Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.10, s.24, s.28, s.30-31, s.39, s.79, s.81, s.106, s.106-107, s.120, s.128, s.130	12
Sorgulama	s.17, s.25, s.27, s.31, s.38, s.39, s.41, s.45, s.57, s.59, s.60, s.62, s.67, s.69, s.84, s.92, s.98, s.100, s.102, s.104, s.105, s.106, s.106, s.106, s.108, s.109, s.110, s.123, s.123, s.126, s.132	31
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.8, s.9, s.11, s.29, s.31, s.31-33, s.36, s.37, s.41, s.43, s.46, s.50, s.53, s.60, s.63, s.64, s.66, s.70, s.81, s.86, s.88, s.95, s.107, s.108, s.110, s.110, s.116, s.116, s.118, s.129, s.131, s.131, s.136	33
Öğrendikleri Uygulama veya Paylaşma	s.11, s.29, s.31, s.35, s.39, s.49, s.49, s.55, s.55, s.57, s.62, s.85, s.86, s.86, s.88, s.108, s.112, s.112, s.124, s.126, s.136	21
Planlı Hareket	s.11, s.17, s.25, s.27, s.31, s.44, s.48, s.51, s.52, s.55, s.55, s.58, s.59, s.60, s.62, s.68, s.72, s.78, s.80, s.81, s.83, s.88, s.92, s.93, s.100, s.107, s.112, s.121, s.127, s.128, s.132, s.132, s.135	33
Açık Fikirlilik	s.80, s.81, s.120, s.126, s.132	5
Hatasını Fark Etme	s.25, s.64, s.105-106, s.126	4
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.38, s.60, s.114	3
Öngörülü Olma		0
Günlük		0
Toplam		142

Tablo 39 incelendiğinde, Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 142 bulguya rastlanmıştır. Planlı hareket ve yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorilerinin 33 ile eşit sayıda en fazla veriye sahip

olduğu görülmektedir. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve planlı hareket kategorilerini 31 veri ile sorgulama kategorisi takip etmektedir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl'da, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 21 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 12 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 5 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme içeren 4 bulguya rastlanılmıştır. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Bahsi geçen romanda, günlük tutma ve öngörülü olma kategorilerine ait bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 40

Kimse Beni Görmüyor Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.40, s.45, s.60, s.69, s.70, s.82, s.92, s.118, s.122, s.126, s.139	11
Sorgulama	s.6, s.6, s.18, s.18, s.19, s.19-20, s.27, s.32, s.36, s.39, s.42, s.45, s.45, s.49, s.53, s.56, s.61, s.62, s.63, s.63, s.65, s.68, s.70, s.70, s.71, s.76, s.77, s.78, s.81, s.82, s.82, s.87, s.90, s.91, s.92, s.97, s.97, s.98, s.99, s.100, s.102, s.108, s.109, s.112, s.112, s.113, s.113, s.114, s.115, s.115, s.121, s.122, s.122, s.123, s.125, s.126, s.127, s.129, s.132, s.135, s.137, s.139, s.141, s.142, s.144, s.147, s.147, s.149, s.149, s.154, s.158, s.160, s.161	74
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.6, s.7, s.8, s.17, s.20, s.22, s.24, s.27, s.28, s.35, s.48, s.58, s.60, s.69, s.70, s.73, s.76, s.78, s.81, s.84, s.86, s.87, s.88, s.89, s.92, s.94, s.95, s.96, s.105, s.107, s.109, s.113, s.115, s.115, s.117, s.117, s.120, s.120, s.127, s.131, s.136, s.157, s.158	43
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.9-10, s.42, s.108, s.135, s.144, s.162, s.165	7
Planlı Hareket	s.14-15, s.30, s.30, s.38, s.42, s.43, s.54, s.58, s.61, s.73, s.74, s.76, s.77, s.83, s.84, s.89, s.99, s.101-102, s.107, s.111, s.119, s.127, s.128, s.130, s.138, s.143, s.148, s.149, s.157, s.161, s.163	31
Açık Fikirlilik	s.71, s.95, s.118, s.146	4
Hatasını Fark Etme	s.6, s.7-8, s.29, s.30, s.32, s.72, s.87, s.96, s.96, s.98, s.111, s.114, s.132, s.158, s.161	15
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.8, s.26, s.125, s.151	4
Öngörülü Olma	s.24, s.30, s.40, s.58-59, s.125, s.142, s.149	7
Günlük	s.62	1
Toplam		197

Tablo 40 incelendiğinde, Kimse Beni Görmüyor adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 197 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 74 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 43 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme ve 31 veri ile planlı hareket kategorileri takip etmektedir. Kimse Beni Görmüyor'da, hatasını fark etme içeren 15 bulgu yer almaktadır. Bu sayı, diğer romanlara göre oldukça yüksek bir sayıdır. Bahsi geçen romanda, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 11 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma ve öngörülü olmayı içeren 7'şer bulgu tespit edilmiştir. Açık fikirlilik ve güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 4'er bulgu tespit edilmiştir. Tüm alt kategorilerin tespit edildiği romanda, günlük tutmaya ait 1 bulguya rastlanmıştır.

Tablo 41

Ballı Çörek Kafeteryası Adlı Romanda Tespit Edilen Yansıtıcı Düşünme Becerisine İlişkin Veriler

Kategori	**Sayfa**	**f**
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	s.27-28, s.46, s.55, s.74, s.74, s.85, s.87, s.115, s.125, s.136, s.138, s.139, s.152, s.191, s.219, s.228	16
Sorgulama	s.15, s.17, s.24, s.39, s.44, s.47, s.59, s.60, s.67, s.72, s.77, s.87, s.97, s.97, s.98, s.99, s.104, s.105, s.108, s.108, s.110, s.116, s.118, s.120, s.132, s.132, s.134, s.146, s.147, s.154, s.156, s.156, s.165, s.166, s.175, s.178-179, s.190, s.195, s.199, s.209, s.218, s.227, s.229, s.232, s.233	45
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	s.49, s.70, s.79, s.86, s.96, s.99, s.99, s.101, s.105, s.112, s.114, s.120, s.132, s.140, s.142, s.154, s.154, s.155, s.155, s.157, s.158, s.160, s.160, s.161, s.163, s.166, s.167, s.178, s.179, s.180, s.202, s.203, s.204, s.204, s.207, s.207, s. 215, s.218-219, s.219, s.223	40
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	s.12-13, s.21, s.96, s.114, s.121, s.144, s.145, s.146, s.148, s.159, s.169, s.179, s.188, s.201, s.202, s.205-206, s.215, s.217, s.225, s.232	20
Planlı Hareket	s.36, s.51, s.54, s.61, s.77-78, s.82, s.86, s.102, s.104, s.115, s.123, s.125, s.125, s.125, s.128, s.149, s.152, s.157, s.175, s.183, s.184, s.192, s.201, s.205, s.210, s.221, s.229, s.233	28

Açık F ikirlilik	s.53, s.93, s.93, s.96, s.107, s.133, s.154, s.191, s.194	9
Hatasını Fark Etme	s.66, s.88, s.127, s.181, s.236	5
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	s.12, s.73, s.96, s.137, s.162	5
Öngörülü Olma	s.68, s.188, s.219	3
Günlük	s.36	1
Toplam		172

Tablo 41 incelendiğinde, Ballı Çörek Kafeteryası adlı romanda yansıtıcı düşünme alt kategorilerine ilişkin toplamda 172 bulguya rastlanmıştır. Sorgulama kategorisinin 45 ile en fazla veriye sahip olduğu görülmektedir. Sorgulamayı, 40 veri ile yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi takip etmektedir.

Ballı Çörek Kafeteryası'nda, planlı hareket içeren 28 bulguya rastlanılmıştır. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 20 bulguya rastlanılmıştır. Problem çözmeye yönelik düşünme içeren 16 bulguya rastlanılmıştır. Açık fikirlilik içeren 9 bulguya rastlanılmıştır. Hatasını fark etme ve güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme içeren 5'er bulguya rastlanılmıştır. Öngörülü olma içeren 3 bulgu tespit edilmiştir. Tüm alt kategorilerin tespit edildiği romanda, günlük tutmaya ait 1 bulguya rastlanmıştır.

4.2. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Problem Çözmeye Yönelik Düşünmekte midir"? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 42

Yerli Çocuk Romanlarında Problem Çözmeye Yönelik Düşünmeye" İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.6, s.30, s.32, s.33, s.52, s.59, s.65, s.79, s.96, s.119, s.138, s.145, s.156, s.157, s.160, s.165, s.172, s.178, s.178, s.191, s.214, s.216, s.219, s.236, s.241, s.248, s.253, s.264, s.265, s.278	30
Yankılı Kayalar	s.21, s.35, s.56, s.67, s.87, s.92, s.104, s.106	8
Kadim Şehrin Şifreleri	s.10, s.15, s.18, s.20, s.21, s.23, s.24, s.30, s.31, s.32, s.33, s.35, s.39, s.44, s.50, s.58, s.71, s.79, s.87, s.90, s.97, s.100, s.105, s.106, s.109, s.110, s.115, s.121, s.124, s.134, s.135, s.138, s.158, s.163, s.164, s.169, s.170, s.174, s.191	39

Başarısızlar Kulübü	s.12, s.14, s.28, s.35, s.44, s.58, s.72, s.73, s.83, s.91, s.100, s.103, s.106, s.110, s.110, s.151	16
Büyük Tuzak	s.15, s.28-29, s.31, s.44, s.44, s.55, s.56, s.62, s.64, s.73, s.74, s.74, s.76, s.78, s.89, s.94, s.104, s.106, s.108, s.115, s.125, s.133, s.140, s.141, s.147, s.152, s.159, s.174, s.177, s.180	30
Yarım Yamalaklar Adası	s.12, s.13, s.16, s.19, s.21, s.42, s.43, s.43, s.53, s.60, s.65, s.66, s.86, s.87, s.97, s.99, s.100, s.102, s.103, s.124, s.132, s.137, s.139, s.142, s.152, s.153, s.163, s.182, s.187	29
İztanbul	s.9, s.18, s.25, s.39, s.40, s.68, s.68-69, s.85, s.87, s.89, s.98, s.104	12
Evlere Sığmayan Macera	s.8, s.20, s.24, s.25, s.27, s.37, s.43, s.45, s.48, s.60, s.61, s.68, s.77, s.78, s.79, s.81, s.82, s.90, s.94-95, s.120, s.128, s.132, s.136, s.138, s.142, s.144, s.147, s.148, s.149, s.153	30
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.35, s.44, s.47, s.51, s.60, s.69, s.71, s.105, s.121, s.136	10
Zaman Bisikleti	s.43, s.43, s,50, s.51, s.52, s.55, s.61, s.67, s,73, s.87, s.87, s.96, s.102, s.103, s.109	15
Bir Acayip Kehanet	s.19, s.36, s.38, s.40, s.44, s.56, s.68, s.68, s.89, s.94, s.97, s.99	12
Gümüş Kanat	s.14, s.15-16, s.22, s.33, s.41, s.44, s.55, s.75, s.109, s.126-127, s.130	11
Kum Saati	s.18, s.22, s.37, s.38, s.44, s.46, s.54, s.74, s.78, s.96	10
Valizdeki Kedi	s.25-26, s.28, s.38, s.62, s.66, s.94, s.105, s.119, s.120, s.135, s.159, s.160, s.175, s.184, s.192	15
Suna'nın Serçeleri	s.7-8, s.13, s.15, s.22, s.30, s.33, s.33, s.37, s.51, s.64, s.65, s.81, s.95, s.96, s.109, s.114, s.115, s.123, s.140, s.142, s.152, s.156, s.158, s.164, s.165, s.173	26
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.8, s.9, s.13, s.13, s.15, s.27, s.43, s.48, s.49, s.54, s.61, s.65, s.66, s.68, s.71-72, s.80, s.90, s.92, s.103, s.111, s.114, s.117, s.122, s.122, s.126, s.133, s.135, s.143, s.151, s.159, s.164, s.178, s.191, s.193	34
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.14, s.19, s.39, s.43, s.53, s.54, s.65, s.77, s.89, s.98, s.99, s.106, s.107, s.115	14
Yeşil Adanın Çocukları	s.21, s.21, s.23, s.38, s.39, s.40, s.46, s.48, s.49, s.56, s.58, s.70, s.74, s.77, s.77, s.78, s.79-80, s.81, s.82, s.92, s.92, s.93, s.96, s.98, s.99, s.100, s.101, s.105, s.109, s.115, s.119, s.121, s,129, s.129, s.144	35
Mor Odanın Gizi	s.8, s.14, s.18, s.32, s.53, s.56, s.66, s.94, s.95, s.105, s.106, s.107, s.108, s.109, s.129, s.130, s.130, s.147, s.147, s.150, s.152, s.153, s.164, s.165, s.167, s.176-177, s.178, s.180, s.181, s.187, s.188, s.191, s.196, s.201, s.209, s.215, s.218, s.230, s.234, s.256, s.271	41
Eksik Dünya Baltı	s.24, s.30, s.34, s.41, s.41, s.48, s.49, s.51, s.57, s.61, s.89, s.93, s.127, s.163, s.169, s.183	16
Hafıza Koleksiyoncusu	s.9, s.20, s.35, s.46, s.47, s.51, s.52, s.61, s.93	9
Dolunay Dedektifleri	s.35, s.45, s.50, s.53, s.77, s.83, s.111	7
Arzavul Tepesi	s.20, s.38, s,42, s.45, s.55, s.72, s,74, s.101, s.116, s.123, s.139, s.149, s.157	13
İstanbul'la Saklambaç	s.14, s.15, s.18, s.19, s.20, s.21, s.21, s.22, s.29, s.35, s.40, s.52, s.64, s.73, s.83, s.92, s.93,	19

	s.142, s.171	
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.21, s.26, s.28, s.37, s.51, s.52, s.75, s.77, s.88, s.91, s.100, s.103, s.107, s.110, s.113, s.113, s.116, s.121, s.122, s.124, s.132, s.134-135, s.149	23
Bir Canavar Yarattık	s.8, s.9, s.9, s.17, s.19, s.22, s.23, s.31, s.32, s.32, s.40, s.48, s.49, s.54, s.60, s.63, s.72, s.80, s.88, s.93, s.94, s.98, s.103, s.104, s.106, s.114, s.119, s.127, s.141, s.151, s.154, s.154	32
Kara Panter	s.37, s.44, s.49, s.52, s.53, s.61-62, s.62, s.67, s.88, s.111, s.115, s.116, s.140, s.141, s.144, s.146, s.146, s.147	18
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.16, s.25, s.29, s.35, s.37, s.51-52, s.53, s.57, s.58, s.65, s.68, s.95, s.108, s.115, s.120, s.121, s.127, s.132, s.140, s.140, s.140	21
Yeryüzünün Kalbi	s.15, s.19, s.27, s.36, s.37, s.53, s.62, s.92, s.96, s.102, s.116, s.126, s.127, s.134, s.146, s.146, s.158, s.162, s.173, s.180, s.180, s.181, s.188, s.198, s.198	25
Kapadokya Perileri	s.11, s.18, s.25, s.37, s.39, s.44, s.49, s.57, s.58, s.59, s.73, s.79, s.81, s.81, s.82, s.83, s.90, s.93, s.107, s.115, s.118, s.118, s.123, s.127, s.128, s.130, s.135, s.136, s.140, s.142, s.146, s.147, s.148, s.150, s.156, s.158, s.162, s.164, s.169	40
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.14, s.15, s.15, s.17, s.26, s.29, s.50, s.58, s.63, s.71, s.76, s.78, s.87, s.100, s.105, s.107, s.110, s.118, s.124, s.144, s.156, s.156, s.156, s.161, s.165, s.181, s.182, s.182, s.186, s.196, s.197, s.199, s.201, s.205, s.226, s.243, s.249, s.257	38
Halime Kaptan	s.14, s.20, s.25, s.25, s.39, s.39, s.42, s.43, s.44, s.49, s.50, s.59, s.65, s.65, s.67, s.68, s.74, s.88, s.93, s.93, s.106, s.111, s.113, s.130, s.141, s.143, s.144, s.152, s.155, s.156, s.157, s.160	32
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.15-16, s.18, s.22, s.32, s.41, s.73, s.79, s.81, s.82, s.94, s.94-95, s.95, s.105, s.115	14
Akşamsefaları	s.22, s.32, s.38, s.43, s.46, s.68, s.71, s.88, s.94, s.98, s.103, s.104, s.121-122	14
Dedemin Bakkalı	s.13, s.29, s.34, s.48, s.58, s.71, s.73-74, s.83, s.91, s.103, s.113, s.114, s.166, s.180, s.186, s.188, s.196	17
Ütopyaya Yolculuk	s.10, s.13, s.25, s.26, s.32, s.32, s.33, s.41, s.44, s.50, s.69, s.98, s.122, s.122, s.162, s.163	16
Duvarın Ardı	s.11, s.32, s.33, s.37, s.52, s.55, s.61, s.62, s.67, s.74, s.81, s.84, s.88-89, s.103, s.106, s.118-119, s.119, s.124, s.138, s.152, s.153, s.157, s.160-161, s.162-163, s.168, s.182, s.194, s.197, s.199, s.206-207	30
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.10, s.24, s.28, s.30-31, s.39, s.79, s.81, s.106, s.106-107, s.120, s.128, s.130	12
Kimse Beni Görmüyor	s.40, s.45, s.60, s.69, s.70, s.82, s.92, s.118, s.122, s.126, s.139	11
Ballı Çörek Kafeteryası	s.27-28, s.46, s.55, s.74, s.74, s.85, s.87, s.115, s.125, s.136, s.138, s.139, s.152, s.191, s.219, s.228	16

İncelenen romanların karakterlerinde problem çözmeye yönelik düşünmeye en fazla Mor Odanın Gizi (41), Kapadokya Perileri (40) ve Kadim Şehrin Şifreleri (39) romanlarında yer verilmiştir. Problem çözmeye yönelik düşünmenin en az yer bulduğu romanlar Dolunay Dedektifleri (7), Yankılı Kayalar (8) ve Hafıza Koleksiyoncusu (9) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘*’Bu konuda mutlaka bir şeyler yapmalıyım. Sanırım kitap okumak bana iyi gelecektir. İnsan hem kitap okuyup hem konuşamaz ne de olsa.* (s.59)’’ ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Kararımı verdim. Her şeye tahammül edecek ve okuyacaktım.* (s.87)’’ ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Kızlar neşe içinde laflıyorlardı. Belki de sınıfı toplaması tahmininden kolay olacaktı. Hem onlardan kendisine yardımcı olmasını isteyebilirdi.* (s.10)’’ ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Kulübün reklamını yapıp bir sürü yeni üye bulmalıyız, dedi neşeyle.* (s.44)’’ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Şeroks, minik farenin çok korktuğunu fark edince yaşlı masalcının evine gitmeyi teklif etmişti.* (s.31)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Diğerleriyle de konuşmalıyız, herkese buraya geliş amacımızı hatırlatmalıyız, dedi Sarafin.* (s.99)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Annesi ve babası, kompozisyonu evdeki kaynak kitaplar yardımcıyla hazırlayabileceğini, günü geldiğinde de durumu öğretmenine açıklayarak ödevi teslim edebileceğini düşünüyorlardı.* (s.18)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Planım hazırdı. Yetişkin gibi görünüp birazcık rol yapmak gerekiyordu, o kadar. Okulda*

tiyatro kulübünün başkanıydı ablam. Bunu, ondan daha iyi kıvıracak birini düşünemiyordum. (s.25)'' ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: *''Belki onunla sanal ortamdan bir ilişki kurabilirim, diyerek parmaklarını şaklattı. (s.44)''* ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘*'Başkanımız kabileyi toplantıya çağırmak için de bundan yararlanabilir. Bu sesi duyan işini gücünü bırakıp alana gelir. Çabucak toparlanabiliriz böylelikle.* (s.87)'' ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘*'Şövalye törenleri güneş tam tepedeyken yapılır. Eğer vakit kaçırılırsa hiçbir güç bu töreni yaptıramaz. Kurallar böyle. O yüzden, eğer babamı öğlene kadar bulabilirsek seni şövalye ilan eder ve sen de kupa maçında oynayabilirsin.* (s.36)'' ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Para kazanırsam ona da yardım ederim belki, diye düşünerek yoluna yürüdü.* (s.41)'' ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Tüm bunların nedenlerini mutlaka öğrenmeliydi. Kendisinden öğrenemiyorsa da ona yakın birinden…* (s.18)'' ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Babam benim için bir tane daha yapabilir. Ama önemli olan bu ağacın benim için ne kadar önemli olduğunu kavrayıp sizin halinizi anlaması.* (s.192)'' ifadeleridir.

Suna'nın Serçeleri adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Gel birbirimizin kollarını, göğüslerini, sırtlarını ovalım. Kanımız harekete geçsin.* (s.30)'' ifadeleridir.

Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Dedesi, kanadı lekeli olanı bezle silerken, sanırım yardıma ihtiyacımız var diye mırıldandı.* (s.8)'' ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Bir sürü dostlarımız var. Gün bugündür. Çağır gelsinler. Şu felaketimize bir çare bulsunlar.* (s.14)'' ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: *''Siz de gitmeyin. Yemeği birlikte yer, konuşuruz. Belki bir çözüm yolu bulunur. Hem insan çoklukta kendini iyi hisseder.* (s.92)*''* ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Nerede kalırsam orada. Yani nerede konaklarsam hiç aksatmadan doldururum. Otelde, pansiyonlarda…* (s.180)'' ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Vakit yok. Hemen kitabı getirin.* (s.24)'' ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Ama ne çare ki giden zamanın geri geldiği hiç görülmemişti. O sebeple insan her bir saniyesini dolu dolu, hissederek yaşamalıydı.* (s.20)'' ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*İzin verirsen, babama bunu da söylemeliyiz Oğuz. Önemli bir ipucu olabilir.* (s.77)''ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Dördü arasında bir sıralama yapmak iyi olurdu. Birinci ve dördüncü kişi önü ve arkayı, aradakiler de sağı ve solu kollarsa, tehlikeler ve gariplikler önceden fark edilebilirdi.* (s.55)'' ifadeleridir.

İstanbul'la Saklambaç adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Arkamızı dönünce sol taraftaki duvarı bulalım yan yan yürüyerek. Oraya değerek kapıya ulaşabiliriz, dedi.* (s.22)'' ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Bir karar aldık, dönüşümlü olarak sınıfta nöbet tutacaktık.* (s.121)’’ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Son araştırmalarımda kutuplardaki buzulların erime tehlikesiyle karşı karşıya olduklarını öğrenmiştim. İşte bu yüzden tüm dünya sular altında kalmadan her türlü koşuda yaşayabilecek dayanıklı bitki genleri geliştirmeliydim*. (s.9)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Biraz da bu yüzden, yani onların bu apaçık hasetlerini daha fazla ateşlememek için bir isim koymaya yanaşmadım.* (s.44)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Ahmet her zaman doğruyu söylerdi. Bu durumda yapılacak en akılcı davranış Ahmet’i ortaya çıkarmaktı.* (s.16)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Ama madem böyle düşünüyorsun, sana bunu kanıtlamak yine benim görevimdir. Dilersen seninle kısa bir gezinti yapalım.* (s.19)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Aksine, gelmek zorundayım. Çünkü aklını kaçırmış gibi davranıyorsun. Bu durumda seni yalnız bırakamam.* (s.18)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Var gücünle kaç ve Ayaz’ı bul.* (s.249)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Büyüyünce anneannem gibiler için bir koltuk icat edeceğim. Üzerinde bir saatten fazla oturunca yayları dışarı fırlayacak.* (s.15-16)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ‘’*Bu şekilde ortalarda fazla dolaşamam. Evde kalsam sorgu sual olacak. En iyisi Remzi amcanın*

bürosuna gitmek. Artık onu kendime çok yakın hissediyorum. Onunla konuşabilirim. (s.32)'' ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Karşılaştığım her on yetişkinden dokuzu aynı soruyu soruyordu. Onlara tatmin edici bir cevap vermem gerekiyordu. Öyleyse en doğru mesleği bulmalıydım.* (s.13)'' ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Bizim ülkenin sonundaki Bilgeler Şehri'ne ulaşmamız gerekiyor… Botanik Şehir'deki Değerler Ormanı'nı yürüyerek geçip anayoldaki bisiklet istasyonuna ulaşacağız.* (s.44)'' ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Her şeyi hızlandıracağız. Toplantıları, alacağımız kararları, harekete geçmeyi…* (s.74)'' ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Kendi kendime küçük bir ders çalışma kampı yapacaktım dedemin yanında. Hukuk fakültesini kazanabilmek için çok çalışmam gerekiyordu ama bu dedemden ayrı bir tatil geçireceğim anlamına gelmiyordu.* (s.128)'' ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Hemen birileriyle konuşmam gerektiğini hissettim. Bu gece olanları birilerine anlatmak zorundaydım.* (s.60)''ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan problem çözmeye yönelik düşünmeye örnek: ''*Ansızın taksiler geldi aklına. Taksiye binebilirim. Adresi söylemem yeter dedi içinden. Ama hevesi kursağında kaldı. Küçük bir kızın taksiye binmesi ne kadar güvenliydi?.. En iyisi çay bahçelerinin birinden telefon etmekti.* (s.27-28)'' ifadeleridir.

4.3. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Sorgulayıcı mıdır?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 43

Yerli Çocuk Romanlarında "Sorgulamaya" İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.6, s.10, s.11, s.16, s.19, s.22, s.33, s.37, s.39, s.43, s.44, s.46, s.46-47, s.50, s.52, s.56, s.72, s.73, s.74, s.82, s.84, s.94, s.99, s.101, s.102, s.106, s.107, s.109, s.113, s.127, s.134, s.147, s.160, s.162, s.164, s.174, s.177, s.178, s.184, s.184, s.184, s.190, s.191, s.199, s.199, s.203, s.206, s.215, s.218-219, s.221, s.222, s.231, s.232, s.236, s.251, s.251, s.252, s.260, s.267, s.270, s.272, s.273, s.278, s.279, s.280, s.282, s.289	67
Yankılı Kayalar	s.15, s.29, s.32, s.59, s.71, s.72, s.74, s.79, s.80, s.81, s.97, s.103	12
Kadim Şehrin Şifreleri	s.10, s.13, s.20, s.21, s.22, s.22, s.22, s.23, s.24,s.27, s.27, s.33, s.34, s.42, s.46, s.49, s.49, s.52, s.53, s.57, s.58, s.60, s.60, s.62, s.63, s.65, s.66, s.72, s.76, s.79, s.83, s.84, s.94, s.106, s.107, s.117, s.126, s.127, s.128, s.133, s.139, s.141, s.141, s.162, s.164, s.168, s.172, s.174, s.179, s.179, s.183, s.194, s.196, s.201	54
Başarısızlar Kulübü	s.12, s.14, s.16, s.20, s.25, s.28, s.37, s.42, s.46, s.55, s.63, s.64, s.83, s.84, s.85, s.96, s.107, s.121, s.123-124, s.129, s.133, s.148,	22
Büyük Tuzak	s.9, s.12, s.16, s.19, s.20, s.20, s.22, s.23, s.24, s.26, s.27, s.56, s.60, s.64, s.65, s.65, s.70, s.75, s.75, s.84, s.90, s.95, s.102, s.114, s.119, s.119-120, s.127, s.129, s.133, s.133, s.135, s.142, s.145, s.147, s.152, s.160, s.162, s.177, s.180, s.181, s.182, s.186, s.186, s.191	44
Yarım Yamalaklar Adası	s.15, s.17, s.22, s.24, s.30, s.39, s.57, s.70, s.77, s.79, s.86, s.92, s.96, s.97, s.98, s.99, s.103, s.104, s.121, s.143, s.163, s.169, s.175, s.176, s.178, s.185, s.187	27
İztanbul	s.17, s.20, s.20, s.21, s.22, s.28, s.33, s.35, s.37, s.40, s.41, s.44, s.44, s.44, s.45, s.46, s.46, s.48, s.49, s.50, s.54, s.57, s.59, s.70, s.71, s.71, s.82, s.86, s.97, s.106, s.109,	31
Evlere Sığmayan Macera	s.10-11, s.11, s.13, s.21, s.23, s.33, s.42-43, s.46, s.48, s.53, s.54, s.66, s.68, s.68, s.71, s.82, s.86, s.87, s.106, s.116, s.120, s.123, s.125, s.132, s.136, s.140, s.154	27
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.11, s.30, s.40, s.44, s.45, s.47-48, s.48, s.53, s.59, s.64, s.67, s.79, s.81, s.82, s.85, s.99, s.101, s.101, s.103, s.106, s.120, s.121, s.123, s.133, s.135, s.135, s.143, s.146-147, s.156	29
Zaman Bisikleti	s.9, s.48, s.49, s.66, s.85, s.93, s.101, s.107	8
Bir Acayip Kehanet	s.10, s.12, s.17, s.22, s.32, s.37-38, s.39, s.41, s.44, s.49, s.54, s.55, s.55, s.56, s.62, s.86, s.88, s.97, s.100, s.102-103, s.104	21

Gümüş Kanat	s.7, s.27, s.29, s.32, s.35, s.41, s.49, s.60, s.66, s.72, s.78, s.83, s.96, s.107, s.118, s.133, s.145, s.147, s.164, s.168, s.170, s.172	22
Kum Saati	s.10, s.13, s.16, s.33, s.36, s.40, s.45, s.61, s.61, s.62, s.65, s.66, s.68, s.69, s.74, s.87, s.88, s.90, s.94, s.94, s.97, s.102, s.105, s.105, s.107, s.109, s.112, s.119, s.119	29
Valizdeki Kedi	s.7-8, s.17, s.18, s.20, s.23, s.28, s.35-36, s.38, s.50, s.54, s.55, s.56, s.62, s.65, s.65, s.67, s.69, s.71-72, s.73-74, s.79, s.81, s.81, s.89, s.102, s.105, s.107, s.112, s.118, s.127, s.131, s.152, s.155, s.160, s.167, s.192, s.195, s.205	37
Suna'nın Serçeleri	s.11, s.28, s.29, s.31, s.35, s.37, s.46, s.90, s.122, s.123, s.127, s.130, s.131, s.142, s.159, s.163, s.164, s.166	18
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.8, s.9, s.18, s.19, s.24, s.24, s.25, s.26, s.26, s.26, s.28, s.33, s.33, s.35, s.35, s.39, s.41, s.44, s.47, s.48, s.48, s.56, s.58, s.60, s.60, s.62, s.63, s.64, s.66, s.70, s.73, s.74, s.75, s.77, s.78, s.79, s.79, s.81, s.83, s.86, s.86, s.86, s.87, s.88, s.93, s.95, s.97, s.98, s.101, s.101, s.102, s.103, s.108, s.110, s.113, s.114, s.115, s.124, s.124, s.125, s.125, s.126, s.128, s.132, s.134, s.135, s.139, s.141, s.142, s.144, s.144, s.148, s.154, s.155, s.156, s.158, s.158, s.160, s.165, s.165, s.165, s.169, s.171, s.184, s.185	85
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.6, s.14, s.23, s.25, s.32, s.36, s.36-37, s.48, s.48, s.49, s.53, s.59, s.64, s.67, s.72, s.73, s.73, s.75, s.85, s.93, s.97, s.104, s.106, s.110, s.113, s.119, s.122	27
Yeşil Adanın Çocukları	s.44, s.47, s.55, s.58, s.60, s.61, s.64, s.71, s.74, s.71, s.81, s.82, s.90-91, s.92-93, s.93, s.95, s.99, s.104, s.121, s.126, s.139, s.140, s.141, s.141, s.150, s.154, s.156	26
Mor Odanın Gizi	s.8, s.10, s.15, s.16, s.17, s.18, s.19, s.20, s.20, s.26, s.27, s.28, s.28, s.30, s.31, s.34, s.43, s.48, s.56, s.58, s.64, s.72, s.81, s.82, s.83, s.86, s.92, s.93, s.96, s.105, s.116, s.116, s.117, s.122-123, s.132, s.144, s.147, s.150, s.154, s.158, s.159, s.174, s.175, s.177, s.178, s.180, s.184, s.185, s.192, s.201, s.211, s.220, s.228, s.229, s.231, s.231, s.238, s.241, s.241, s,247, s.248, s.252, s.252, s.256, s.259, s.261, s.262, s.263, s.264, s.271, s.272, s.279, s.282, s.282, s.283	75
Eksik Dünya Baltı	s.11, s.20, s.23, s.25, s.26, s.30, s.40, s.42, s.47, s.48, s.48, s.50, s.56, s.60, s.61, s.66, s.67, s.72, s.80, s.83, s.85, s.87, s.87, s.87, s.88, s.92, s.98, s.101, s.103, s.105, s.106, s.107, s.108, s.111, s.112, s.115, s.116, s.117, s.124, s.138, s.139, s.140, s.142, s.143, s.143, s.143, s.144, s.145, s.146, s.147, s.148, s.148, s.148, s.150, s.150, s.154, s.155, s.156, s.160, s.161, s.171, s.171, s.175, s.178, s.179, s.181, s.181, s.181	67
Hafıza Koleksiyoncusu	s.11, s.13, s.24, s.26, s.30, s.41, s.42, s.49, s.50, s.56, s.58, s.58, s.59, s.63, s.64, s.65, s.84, s.86, s.105, s.111, s.112, s.132, s.141, s.146, s.152, s.153, s.159, s.161, s.166	29
Dolunay Dedektifleri	s.13, s.27, s.28, s.34, s.41, s.46, s.49, s.52, s.54,	26

	s.58, s.60, s.61, s.64, s.71, s.75, s.91, s.93, s.100, s.110, s.119, s.121, s.121, s.122, s.124, s.126, s.127	
Arzavul Tepesi	s.10, s.17, s.17, s.18, s,19, s.31, s.33, s.34, s.36, s.37, s.38, s.45, s.72, s.79, s.81, s.82, s.83, s.84, s.93, s,103, s.121, s.127, s.129, s.133, s.133, s.134, s.135, s.144, s.146, s.146, s.151, s.155, s.158, s.166, s.168, s.175, s.183, s.185, s.186, s.187, s.188	41
İstanbul'la Saklambaç	s.12, s.12, s.13, s.16, s.18, s.27, s.29, s.29, s.36, s.37, s.43, s.43, s.46, s.51, s.52, s.56, s.57, s.59, s.64, s.80, s.96, s.102, s.115, s.118, s.123, s.136, s.154, s.159, s.168	29
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.20, s.27, s.28, s.33, s.34, s.37, s.37-38, s.38, s.41, s.41, s.51-52, s.57, s.60, s.65, s.66, s.68, s.71, s.74, s.76, s.78, s.79, s.82, s.85, s.90, s.92, s.97, s.97, s.98, s.99, s.100, s.100, s.102, s.105, s.111, s.111, s.113, s.115, s.115, s.117, s.121, s.124, s.130, s.133, s.133, s.135, s.137, s.140, s.141, s.146, s.147, s.148, s.148, s.151	53
Bir Canavar Yarattık	s.7, s.8, s.8, s.11, s.17, s.17, s.22, s.22, s.23, s.23, s.29, s.30, s.31, s.32, s.43, s.43, s.47, s.47, s.48, s.50, s.51, s.51, s.52, s.55, s.56, s.57, s.83, s.97, s.105, s.111, s.114, s.119, s.120, s.121, s.122, s.128, s.139, s.142, s.142, s.144, s.146	42
Kara Panter	s.11, s.21, s.24, s.28, s.28, s.31, s.43, s.50, s.58, s.65, s.66, s.68, s.70, s.80, s.80, s.82-83, s.85, s.93, s.94, s.104, s.106, s.106, s.110, s.113, s.116, s.127, s.127, s.132, s.138, s.145, s.148, s.152, s.154, s.155	34
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.5, s.6, s.9, s.10, s.16, s.17, s.18, s.26, s.30, s.31, s.32, s.36, s.40, s.46, s.46, s.47, s.48, s.50, s.50, s.52, s.54, s.55, s.56, s.56, s.57, s.61, s.67, s.71, s.88, s.95, s.95, s.97, s.98, s.101, s.102, s.104, s.109, s.113, s.114, s.124, s.125, s.129, s.134, s.137, s.140, s.140, s.149, s.149	48
Yeryüzünün Kalbi	s.18, s.33, s.34, s.35, s.39, s.41, s.45, s.45, s.46, s.57, s.58, s.59, s.60, s.61, s.62, s.65, s.67, s.68, s.69, s.69, s.73, s.73, s.76, s.77, s.78, s.84, s.85, s.85, s.87, s.89, s.92, s.93, s.99-100, s.101, s.103, s.108, s.108, s.110, s.117, s.118, s.119, s.120, s.121, s.122, s.125, s.127, s.134, s.137, s.151, s.155, s.158, s.163, s.166, s.167-168, s.176, s.191, s.203, s.205, s.211, s.212	61
Kapadokya Perileri	s.20, s.24, s.25, s.27, s.28, s.32, s.65, s.67, s.73, s.79, s.87, s.88, s.93, s.94, s.96, s.101, s.106, s.111, s.113, s.122, s.131, s.133, s.138, s.139, s.145, s.150, s.165	27
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.5, s.5, s.7, s.10, s.11, s.11, s.14, s.14, s.18, s.18, s.20, s.21, s.22, s.26, s.29, s.32, s.34, s.35, s.37, s.38, s.44, s.50, s.51, s.55, s.56, s.57, s.58, s.59, s.59, s.61, s.64, s.70, s.73, s.80, s.82, s.82, s.85, s.86, s.87, s.87, s.88, s.88, s.89, s.89, s.91, s.92, s.93, s.98, s.103, s.111, s.114, s.134, s.135, s.143, s.144, s.150, s.151, s.152, s.152, s.154, s.157, s.164, s.173, s.174, s.179, s.180, s.180, s.181, s.182, s.185, s.187, s.187, s.192, s.192, s.195, s.195, s.204, s.207, s.207, s.208, s.209,	104

	s.209, s.210, s.212, s.229, s.230, s.230, s.233, s.239, s.246, s.247, s.252, s.253, s.256, s.260, s.262, s.265, s.267, s.269, s.269, s.274, s.275, s.277, s.278	
Halime Kaptan	s.11, s.12, s.14, s.19, s.28, s.33, s.36, s.37, s.40, s.41, s.45, s.46, s.47, s.48, s.49, s.50, s.53, s.56, s.57, s.58, s.60, s.62, s.63, s.70, s.71, s.74, s.79, s.81, s.85, s.86, s.94, s.96, s.97, s.103, s.106, s.109, s.113, s.118, s.126-127, s.134, s.135, s.146, s.146, s.155, s.161, s.162	46
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.21, s.23, s.41, s.44, s.45, s.49, s.52, s.56, s.60, s.62, s.74, s.83, s.97, s.97, s.100, s.101, s.101, s.102, s.104, s.107, s.108, s.111, s.111, s.112, s.113	25
Akşamsefaları	s.10, s.15, s.16, s.17, s.20, s.21, s.21, s.21, s.25, s.27, s.29, s.36, s.37, s.43, s.44, s.54, s.57, s.61, s.66-67, s.68, s.69, s.70, s.81, s.82, s.88, s.89, s.90, s.108, s.112, s.122, s.130, s.132, s.136, s.142	34
Dedemin Bakkalı	s.12, s.20, s.26, s.47, s.54, s.65, s.69, s.85, s.97, s.108, s.109, s.114, s.122, s.128, s.142, s.155, s.159-160, s.161, s.162-163, s.183, s.194, s.195	22
Ütopyaya Yolculuk	s.10, s.16, s.17, s.23, s.23, s.24, s.24, s.25, s.26, s.27, s.27, s.27, s.28, s.28, s.28, s.28, s.29, s.30, s.31, s.31, s.32, s.33, s.33, s.34, s.36, s.37, s.38, s.39, s.40, s.41, s.41, s.48, s.49, s.49, s.50, s.53, s.54, s.54, s.56, s.56, s.57, s.60, s.62, s.63, s.64, s.64, s.65, s.65, s.67, s.69, s.75, s.77, s. 81, s. 83, s. 85, s. 86, s. 86, s.88, s.89, s.91, s.93, s.93, s.97, s.97, s.99, s.108, s.114, s.114, s.114, s.114, s.120, s.120, s.122, s.124, s.125, s.125, s.126, s.126, s.127, s.128, s.130, s.135, s.139, s.143, s.147, s.150, s.151, s.152, s.157, s.157, s.159, s.159, s.160	93
Duvarın Ardı	s.13, s.23, s.24, s.37, s.39, s.50, s.52, s.54, s.71-72, s.74, s.75, s.76, s.77, s.92, s.106, s.112, s.117, s.119, s.127, s.131, s.139, s.140, s.144, s.148-149, s.153, s.158, s.172, s.179-180, s.180-182, s.184, s.186, s.202, s.203, s.204	34
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.17, s.25, s.27, s.31, s.38, s.39, s.41, s.45, s.57, s.59, s.60, s.62, s.67, s.69, s.84, s.92, s.98, s.100, s.102, s.104, s.105, s.106, s.106, s.106, s.108, s.109, s.110, s.123, s.123, s.126, s.132	31
Kimse Beni Görmüyor	s.6, s.6, s.18, s.18, s.19, s.19-20, s.27, s.32, s.36, s.39, s.42, s.45, s.45, s.49, s.53, s.56, s.61, s.62, s.63, s.63, s.65, s.68, s.70, s.70, s.71, s.76, s.77, s.78, s.81, s.82, s.82, s.87, s.90, s.91, s.92, s.97, s.97, s.98, s.99, s.100, s.102, s.108, s.109, s.112, s.112, s.113, s.113, s.114, s.115, s.115, s.121, s.122, s.122, s.123, s.125, s.126, s.127, s.129, s.132, s.135, s.137, s.139, s.141, s.142, s.144, s.147, s.147, s.149, s.149, s.154, s.158, s.160, s.161	74
Ballı Çörek Kafeteryası	s.15, s.17, s.24, s.39, s.44, s.47, s.59, s.60, s.67, s.72, s.77, s.87, s.97, s.97, s.98, s.99, s.104, s.105, s.108, s.108, s.110, s.116, s.118, s.120, s.132, s.132, s.134, s.146, s.147, s.154, s.156, s.156, s.165, s.166, s.175, s.178-179, s.190,	45

	s.195, s.199, s.209, s.218, s.227, s.229, s.232, s.233

İncelenen romanların karakterlerinde sorgulamaya en fazla Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar (104), Ütopyaya Yolculuk (93) ve Kumsal'ın Çizgili Dünyası (85) romanlarında yer verilmiştir. Sorgulamanın en az yer bulduğu romanlar Zaman Bisikleti (8), Yankılı Kayalar (12) ve Suna'nın Serçeleri (18) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Kiraz düşündü. Meraklı mıydı gerçekten? Ama öyle de olsa bu durum kendisine yanıt verilmesine engel değildi.* (s.43)'' ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Yengem, ayrı dünyaların insanlarıyız, demişti. Ne demek istiyordu bununla?* (s.80)'' ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Nereden bilecekler şifrede sorulan yere gidip gitmediğimizi? Hazine avını düzenleyenler her ekibin peşine birini mi takacaklar?* (s.22)'' ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Ben gibi başarısız hisseden, kendini sürekli sorgulayan başkaları da var mıydı? Onlara ulaşabilir miydim?* (s.28)'' ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Çiçeklerin adlarını hatırlamadan bunu nasıl yaparız? Neler oluyor bu ülkede?!* (s.102)'' ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Söylesene o kadar et nereye gidiyor? Bunların bir kısmının paylaştırılacağını söylememişler miydi?* (s.86)'' ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Bunu nasıl yaptın? Neredeyiz biz? diye sordu Emre.* (s.28)'' ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Bulmaca çözer gibi, bütün küçük parçaları çıkarıp baktım. Bu harfler, neyi anlatıyordu acaba: m, e, ç, ı, a, l, k…* (s.87)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan sorgulamaya örnek: *‘’İlk defa, acaba yaptığım doğru mu, diye düşünüyordu. Acaba gerçekten haklının yanında mı yer alıyordu? Yoksa haksızları mı savunuyordu?* (s.99)’’ ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Baba, ateş yakmayı öğrenmişlerdi ya… Ateşin başında niye nöbet bekliyorlar hâlâ? diye sordu.* (s.48)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘*’Mert’in kafası karışmıştı. Az önce bir kurtarıcı masalı anlatmamış mıydı prenses? Şimdi bu söyledikleri ne anlama geliyordu?* (s.104)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Kemal’in aklının ermediği şey, rüyada gördükleri nasıl oluyor da bir gerçek sona bağlanıyordu?* (s.107)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Yine kafasında cevapları olmayan birçok soru belirmişti. Neydi bu rakamlar?* (s.44)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Kiki o gün epey düşünceliydi. Bir iki gün sonra Toro gelecekti. Peki o geldiğinde ona ne diyecekti? Fareler Kiki’ye güvenmişti. Bu ağacın kesilmemesi için farelerden ya da kedilerden biri illa ağaçtan uzaklaşmak zorunda mıydı?* (s.69)’’ ifadeleridir.

Suna’nın Serçeleri adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Bugün çok dalgınsın. Dersi dinlemiyorsun, Neden?* (s.130)’’ ifadeleridir.

Kumsal’ın Çizgili Dünyası adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Niye on altısını birden alıyoruz?* (s.8)’’ ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Olay günü burada bulunmamaları sizce tesadüf mü?* (s.23)’’ ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan sorgulamaya örnek: *''Gözlerinde bu kez belirgin bir şaşkınlık vardı. Delikten içeri giren arkadaşı nasıl olmuştu da vadiden yukarı doğru tırmanıyordu?* (s.58)'' ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Duygularım da gerçekten bu kadar gençleşmiş miydi? Yoksa neyime dediğim aşk, burada mı başlıyordu hemen?* (s.56)'' ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Nasıl yani? Bu kadar basit mi? Metrelerce tırmandıktan sonra yapacağım tek şey bir kitaptan istediğim sayfayı açmak mı olacaktı?* (s.30)'' ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Gecenin bu vaktinde kim hangi sebeple bu marşı çalmak istemiş olabilirdi?* (s.26)'' ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Hayret, Tom Amca neden bu karanlık yerde resim yapsın ki? Doğru renkleri görmek için bu ışıktan çok daha fazlası gerekmez mi?* (s.28)'' ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Ama şimdi bize söyleyin, siz niçin Arzavul'a çıkmak istediniz? Sizi de çeken oradaki ışık mıydı?* (s.37)'' ifadeleridir. İstanbul'la Saklambaç adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Üzerinde böyle kabartmalar, süslemeler var mı sizinkinin de?* (s.18)'' ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Fakat anlamadığım tek nokta neden puan değil de para kazanacakmışız? Uygulamayı kim kodladı acaba?* (s.20)'' ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Halamın lokantasındaki hazır tostu yemek dururken niye kahvaltı hazırlamak zorunda olduğumu anlamıyorum.* (s.11)'' ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Beyazların Mayıs dedikleri aydaydık, yıl 1532’ydi. Avrupalıların yılları neden bu kadar azdı peki? Biz beş binli yıllarda yaşarken, bu Batılılar neden ve nasıl bu kadar gerideydiler?* (s.106)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Sınav kağıtlarını alanların amacı neydi? Eğer sınavı birkaç gün erteletmek istemişlerse bunu çoktan başarmışlardı. İyi ama neden?* (s.6)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Neyin var küçük yıldız? diye sormuş ona. Niçin bu kadar sönük ve mutsuzsun?* (s.18)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*And Dağları’nda, gözlerden uzak bir köyde yaşıyor dememiş miydin? Peri güçlerini kullanmamasını hiç inandırıcı bulmadım.* (s.17)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*En güzel yamaca tiyatro inşa ederlerdi, en havadar yere ise çarşı. Peki neden en yüksek yere mezar?* (s.5)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Şeridin biri bitmişti. Tam şerit değiştirme arasında takadan beyaz bir mendil göründü. Teslim oluyorlardı görünüşe göre. İnanmalı mıydı?* (s.161)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Ne diyecek şimdi? İlanda sözü edilen işe istekli olduğunu nasıl açıklayacak?* (s.23)’’ ifadeleridir. Akşamsefaları adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Çocuk kalmak mı iyi, büyümek mi? Çocuk kalmak iyiyse; neden büyüdüm diye bana anlayışlı davranıyorlar?* (s.43)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Bir daha asla para bulamadım. Şansım mı yaver gitmiyordu, yoksa dikkatsiz mi davranıyordum? Yoksa bu para meselesi dedemin bir numarası mıydı?* (s.20)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Bu garip ve gizemli damga, tuhaf görünümlü yeşil makineye karşı olan ilgimi ve merakımı daha da artırıyor. Bu kadar gizli olan şey ne olabilir ki?* (s.23)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Alzaymır hastası, evini unutsa da sırayla kapılara gider, aynaya bakar, aynadaki yansıma kapıya yapıştırılmış olan resimdeki kişiye benziyorsa anahtarlarını çıkarıp eve girermiş.* (s.37)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Dalları neden kestiğine bir türlü akıl sır erdiremiyordum. Hem ağaçları çok seviyordu hem de onları acımadan kesiyordu.* (s.31)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Annemle babam birbirlerine bu fotoğraftaki gibi sevgiyle bakmaktan ne zaman vazgeçmişlerdi? Biz mutlu olmayı ne zaman bırakmıştık?* (s.27)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Ya gerçekten de Yıldırım Ağabey’i dersi bırakırsa? Babasına ne diyecekti? Annesi, düşürdüğünü sandığı paralara aslında ne olduğunu anlamayacak mıydı?* (s.60)’’ ifadeleridir.

4.4. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünmekte midir?” Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 44

Yerli Çocuk Romanlarında “Yaşadıkları Veya Öğrendikleri Üzerine Düşünmeye” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.22, s.26-27, s.33, s.36-36, s.38, s.40, s.41, s.49, s.50, s.56, s.69, s.69, s.73, s.81, s.83, s.89, s.89, s.96, s.101, s.103, s.109, s.113, s.116, s.120, s.126, s.144, s.152, s.159-160, s.164-165, s.170, s.172, s.179, s.185, s.201, s.201, s.203, s.203, s.206, s.240, s.250, s.252, s252-253, s.266, s.275-276, s.282, s.288, s.299	47
Yankılı Kayalar	s.43, s.44-45, s.45, s.53, s.74, s.104	6
Kadim Şehrin Şifreleri	s.20, s.20, s.20-21, s.23, s.24, s.36, s.37, s.43,	30

	s.45, s.53, s.60, s.62, s.65, s.66, s.77, s.78, s.83, s.84, s.84, s.87, s.106, s.135, s.142, s.144-145, s.150, s.162, s.173, s.174, s.188, s.195	
Başarısızlar Kulübü	s.19, s.25, s.38, s.50, s.67, s.85, s.91, s.100, s.109, s.131	10
Büyük Tuzak	s.11, s.14, s.21-22, s.26, s.27, s.42, s.43, s.43, s.45, s.45, s.49, s.51, s.53, s.58, s.67, s.71, s.71, s.73, s.79, s.85, s.88, s.90, s.96, s.98, s.99, s.110, s.114, s.116, s.123, s.126, s.129, s.137-138, s.139, s.145, s.156, s.179, s.196	37
Yarım Yamalaklar Adası	s.65, s.74, s.91, s.95, s.96, s.97, s.99, s.101, s.104, s.106, s.107, s.126, s.151, s.152, s.169, s.170, s.184, s.185	18
İztanbul	s.16-17, s.19, s.26, s.26, s.29, s.41, s.47, s.58, s.59, s.60, s.63, s.65, s.72, s.74-75, s.82, s.84, s.94, s.101, s.102, s.110, s.114,	21
Evlere Sığmayan Macera	s.46, s.47, s.79, s.88, s.94, s.101, s.132, s.141, s.144, s.144, s.151	11
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.39, s.48, s.51, s.64, s.71, s.74, s.85, s.90, s.98, s.134, s.136, s.147, s.156	13
Zaman Bisikleti	s.39, s.48, s.51, s.64, s.71, s.74, s.85, s.90, s.98, s.134, s.136, s.147, s.156	13
Bir Acayip Kehanet	s.26, s.28, s.31, s.42, s.44, s.49, s.59, s.68, s.99, s.106	10
Gümüş Kanat	s.7, s.8, s.14, s.20-21, s.30, s.50, s.62, s.65, s.79, s.122, s.133, s.141, s.157-158, s.174-175, s.176	15
Kum Saati	s.47, s.69, s.69, s.77, s.85, s.87-88, s.89, s.96, s.100, s.106-107, s.115	11
Valizdeki Kedi	s.21, s.22-23, s.45-46, s.72, s.86, s.89, s.90, s.114, s.180, s.181, s.182-183	11
Suna'nın Serçeleri	s.10, s.12, s.36, s.51, s.68, s.72, s.101, s.111, s.123, s.173	10
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.12, s.12, s.13, s.14, s.15, s.15, s.45, s.46, s.49, s.50, s.53, s.56, s.57, s.58, s.62, s.64, s.70, s.71, s.72, s.75, s.81, s.82, s.84, s.86, s.87, s.94, s.105, s.114, s.120, s.126, s.127, s.133, s.134, s.134, s.142, s.144, s.147, s.148, s.150, s.151, s.174, s.175, s.182, s.188, s.189, s.194, s.196	47
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.12, s.20-21, s.36, s.55, s.114	5
Yeşil Adanın Çocukları	s.24, s.31, s.41, s.61, s.82, s.87, s.93, s.122, s.150	9
Mor Odanın Gizi	s.46, s.70, s.70-71, s.142, s.176, s.189, s.206, s.219	8
Eksik Dünya Baltı	s.29, s.35, s.36, s.55, s.57, s.59, s.69, s.69, s.71-72, s.73, s.81, s.84-85, s.91, s.92, s.97, s.100, s.102-103, s.105, s.106, s.109, s.130, s.141, s.145-146, s.150, s.154-155, s.161, s.162, s.177, s.181, s.183	30
Hafıza Koleksiyoncusu	s.18, s.20, s.36, s.45-46, s.74, s.76, s.82, s.95, s.96, s.105, s.133, s.140, s.166	13
Dolunay Dedektifleri	s.17, s.23, s.26, s.43, s.53, s.61, s.64, s.77, s.78, s.79, s.80	11
Arzavul Tepesi	s.38, s.64, s.72, s.82, s.100, s.117, s.144, s.160, s.170	9
İstanbul'la Saklambaç	s.15, s.46, s.79, s.92, s.95, s.96, s.106, s.106-107, s.114, s.117, s.118, s.120, s.120, s.123, s.140-141, s.146, s.148, s.153, s.166, s.167, s.172, s.173, s.181	23

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.13-14, s.28, s.31, s.33, s.34-35, s.39, s.44, s.48, s.54, s.67, s.70, s.72, s.73-74, s.77, s.79, s.88, s.91, s.103, s.105, s.108, s.115, s.118, s.121, s.123, s.125, s.130, s.141, s142, s.150	29
Bir Canavar Yarattık	s.7, s.8, s.14, s.20, s.28, s.31, s.52, s.73, s.88, s.90, s.122, s.138, s.148, s.157	14
Kara Panter	s.12, s.20, s.29, s.33, s.106-107, s.107, s.113, s.122, s.139, s.152, s.155, s.158, s.160	13
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.13, s.20, s.26, s.33, s.36, s.40, s.41, s.43, s.47, s.49, s.50, s.70, s.76, s.96-97, s.100, s.103, s.106, s.121, s.141	19
Yeryüzünün Kalbi	s.20, s.23, s.24, s.34, s.34, s.35, s.41, s.42, s.46, s.56, s.70, s.77, s.79, s.84, s.90, s.91, s.93, s.95, s.96, s.102, s.108, s.110, s.112, s.119, s.119, s.121, s.122, s.137, s.145, s.153, s.164, s.171, s.174, s.183, s.184, s.197, s.212-213, s.214	39
Kapadokya Perileri	s.13, s.17, s.17, s.35, s.38, s.56, s.77, s.80, s.93, s.96, s.98, s.100, s.101, s.112, s.125, s.141, s.151	17
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.5, s.9, s.10-11, s.15, s.21, s.23, s.25, s.28, s.30, s.32, s.33, s.33, s.37, s.37, s.38, s.43, s.46, s.47-48, s.51, s.55, s.61, s.64, s.67, s.70, s.71, s.82, s.88, s.91-92, s.94, s.96, s.104, s.110, s.114, s.117, s.117, s.118, s.118, s.127, s.136, s.144, s.147, s.153, s.154, s.158, s.159, s.164, s.167, s.174, s.182, s.182, s.183-184, s.187-188, s.195, s.198, s.205, s.210, s.222, s.230, s.230, s.243, s.243, s.248, s.252, s.253, s.254, s.263, s.265, s.268, s.271, s.275, s.276, s.277	72
Halime Kaptan	s.10, s.35, s.37, s.46, s.47, s.56, s.57, s.73, s.80, s.83, s.85, s.85, s.85, s.97, s.107, s.117, s.122, s.124	18
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.17, s.22, s.31, s.54, s.58, s.59-60, s.77, s.82-83, s.85, s.89, s.92, s.99, s.101, s.102	14
Akşamsefaları	s.7, s.9, s.12, s.14, s.16, s.21, s.26, s.28, s.37, s.37, s.42, s.44, s.44, s.48, s.55, s.65, s.69, s.83, s.84, s.90, s.92, s.120	22
Dedemin Bakkalı	s.10, s.14-15, s.20-21, s.23, s.28, s.36, s.40, s.44, s.52, s.60, s.64, s.66, s.72, s.90, s.98, s.99, s.118-119, s.129, s.136, s.183, s.184, s.185, s.187, s.190, s.191, s.196	26
Ütopyaya Yolculuk	s.11-12, s.12, s.13, s.13, s.13, s.15, s.16, s.17, s.17, s.25, s.28, s.31, s.35, s.36, s.38, s.41, s.42, s.42, s.48, s.52, s.54, s.54, s.56, s.60, s.62, s.65, s.69, s.70, s.75, s.76, s.78, s.81, s.84, s.87, s.88, s.89, s.93, s.94, s.101, s.108, s.109, s.113-114, s.116, s.117, s.127, s.128, s.130, s.133, s.135, s.136, s.136, s.143, s.149-150, s.151, s.160, s.163	56
Duvarın Ardı	s.9, s.29, s.38, s.106, s.141, s.156-157, s.158, s.175, s.196, s.201	10
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.8, s.9, s.11, s.29, s.31, s.31-33, s.36, s.37, s.41, s.43, s.46, s.50, s.53, s.60, s.63, s.64, s.66, s.70, s.81, s.86, s.88, s.95, s.107, s.108, s.110, s.110, s.116, s.116, s.118, s.129, s.131, s.131, s.136	33
Kimse Beni Görmüyor	s.6, s.7, s.8, s.17, s.20, s.22, s.24, s.27, s.28, s.35, s.48, s.58, s.60, s.69, s.70, s.73, s.76, s.78, s.81, s.84, s.86, s.87, s.88, s.89, s.92, s.94, s.95,	43

	s.96, s.105, s.107, s.109, s.113, s.115, s.115, s.117, s.117, s.120, s.120, s.127, s.131, s.136, s.157, s.158	
Ballı Çörek Kafeteryası	s.49, s.70, s.79, s.86, s.96, s.99, s.99, s.101, s.105, s.112, s.114, s.120, s.132, s.140, s.142, s.154, s.154, s.155, s.155, s.157, s.158, s.160, s.160, s.161, s.163, s.166, s.167, s.178, s.179, s.180, s.202, s.203, s.204, s.204, s.207, s.207, s. 215, s.218-219, s.219, s.223	40

İncelenen romanların karakterlerinde yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme en fazla Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar (72), Ütopyaya Yolculuk (56), Düş Hırsızının Çırağı (47) ve Kumsal'ın Çizgili Dünyası (47) romanlarında yer verilmiştir. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmenin en az yer bulduğu romanlar Bir Küçük Osmancık Vardı (5), Yankılı Kayalar (6) ve Mor Odanın Gizi (8) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ''*Kiraz, Çetinçeviz'i tanımaya başlamıştı. Kocaman bir çocuk gibi, diye düşündü. İşler istendiği gibi gitmezse hemen huysuzlanıyor anlaşılan. Biraz da kıskanç biri sanki. Örneğin, benim Pırlanta'ya uğramam hiç hoşuna gitmedi nedense.* (s.26-27)'' ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: *'Hayır! Ümidimi kaybetmeyecektim. İmam emminin: Allahtan ümit kesilmez! Sözü kulaklarımda çınlamaya başladı.* (s.104)'' ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: '''*Bir de Haseki Hürrem Hamamı var. Bana suyu çağrıştırdı.* (s.36)'' ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ''*Tatil zamanı havuzda kurtardığım uğur böceğiyle anıları hatırladım. Onları sudan çıkarmak için dikkatlice hareket etmiştim.* (s.38)'' ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ''*Gözlerini tavana dikti ve bir süre öyle kaldı. Sonra fareyi, Hortim'i, yaşlı masalcıyı, Sözcüklerin Masalı'nı ve kulübede yaptıkları konuşmaları hatırladı*. (s.49)'' ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*... her zaman onu rahatlatacak bir şeyler söylemeyi başarıyordu.* (s.65)’’ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Üstelik şimdi de fıstık ve peynir aromalı cips sevdiğini öğrenmişti. Bu daha da kötü demekti. Artık ondan nefret etmem için daha çok nedenim var diye geçirdi içinden.* (s.16-17)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Tipik ev sahibi konuşması… Bizim oturduğumuz dairenin sahibi de hiçbir şeye karışmaz. Kalorifer bozulur, ‘’Siz tamir ettirin…’’, parke kabarır, , ‘’Siz tamir ettirin…’’, boru patlar, ‘’Siz tamir ettirin…*’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Demek sorular basitleştikçe alınan puanlar azalıyor ve geçilen insan sayısı da azalıyordu. Yol alabilmek için zor sorularla karşılaşmalıydı.* (s.74)’’ ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Haa! dedi Damla, televizyondaki bir dizide ocağı sönesice diye bağırıyordu yaşlı bir kadın. Demek ki bu o…* (s.48)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*İlk defa birisi yüzüne karşı pat diye bunları söylemiş, saygı ve terbiye zayıflığı yüzünden ailesini suçlamıştı. Çok üzüldü Mert, çünkü bu durumun sorumlusu ne annesi ne babası ne de diğer aile büyükleriydi. Ortaokulda yeni edindiği arkadaşları yüzünden böyleydi.* (s.28)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’ *Kitabın okunduğu karlı geceleri, babasının sesi ile duyduğu büyük merak ve heyecanı, annesinin tatlı güzel yüzünü, nar, kestane yiyişlerini de başının içine resimlenmiş gibi bütün renkleri, sesleri, kokuları ile hatırlayacaktı.* (s.133)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Emre, tüm yaşadıklarını tekrar tekrar irdelemeye devam etti. Kum saati… Koordinatlar…* (s.96)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Kiki etrafına bakındı. Sokakların duvarlarında insanların yaptığı boyaları gördü. Bunlara grafiti denildiğini duymuştu. Pasaklı yalan söylemiyorsa onların sokaklarında da grafitiler vardı ama Kiki dışarı çıkamadığı için bunları hiç görmemişti.* (s.21)’’ ifadeleridir.

Suna’nın Serçeleri adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Şu tepedeki ağaçlıklarda yuvalanan kuşlar, yamaçtan süzülüp pınara inerken hep aynı yolu izlerlerdi. Bu alışkanlık kuşaktan kuşağa geçiyor anlaşılan.* (s.123)’’ ifadeleridir.

Kumsal’ın Çizgili Dünyası adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*İnsanın, sebzeleri koyudan açığa doğru dizen bir anneannesinin olduğunu öğrenmesi garipti. Bu bilgi, beni rahatlatmıştı.* (s.13)’’ ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Köyündeki çocukları hatırladı. Onların yüzleri belki böylesine temiz ve güzel değildi ama bakışları böyleydi.* (s.20-21)’’ ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: *‘’Öğretmenleri hayat bilgisi dersinde yapılan pek çok araştırmayı anlatırken sık sık mikroskoptan söz ederdi. Birçok hastalığın mikrobu böyle bulunmuş, aşıları ve ilaç etkileri mikroskopla izlenmişti. (s.24)’’* ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Bu seslerle bir radyo izlencesinde mi tanışmıştım acaba. Ben otuz yaşlarındayken radyomuz da yoktu ama komşuların vardı, kimi zaman ezgilerle uyanırdık sabahları.* (s.46)’’ ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Dün Mağarası’na doğru yol alırken üst üste tekrar etsem de, bu fikre bir türlü alışamıyordum. Aklımda hâlâ şu üç yüz yıl önceki ayaklanma vardı.* (s.97)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Bununla birlikte Komiser Atıf yirmi senelik iş hayatında ne masum suratların cellat çıktığına şahit olmuştu. Fotoğraflar çoğu zaman yanıltıcı olabiliyordu.* (s.45-46)’’ ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Dalgın gözlerle duvardaki resme bakarken, az önce konuştukları gizemli konuları düşünüyordu.* (s.26)’’ ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Bu yolculukta ihtiyaç duyacakları en önemli iki şeyi Mustafa Dede söylemişti: Arkadaşlık ve cesaret.* (s.82)’’ ifadeleridir.

İstanbul’la Saklambaç adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Bu zindanlarla ilgili okuduklarını hatırlayarak, karşıda demirlerden yapılan yükseltinin yaz konserlerinde sahne olarak kullanıldığını anladılar.* (s.79)’’ ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Yedisinde neyse yetmişinde de odur, atasözünün değişme zamanı gelmiş, diye düşündüm.* (s.8)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*O zamanlar buna için için öfkelensem de, onca kan, kıyım ve ezilmişlikle geçen yılların ardından artık babama hak veriyorum.* (s.20)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*On dakika önce görüntüdeki Ahmet iken on dakika sonra Mehmet olabilirdi veya kardeşlerden biri tamamen suçsuzdu.* (s.13)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Basalito’nun bu sözleri Bamba’nın aklından hiç çıkmıyordu; Woody’yle ilgili ne zaman bir ümitsizliğe düşse hemen umutla doluyordu.* (s.23)’’ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*… kızgın olduğu zamanlarda seramik atölyesine inmeyi adet edindi. Anlaşılan anne ile oğul arasında bir tatsızlık çıktı.* (s.30)’’ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Önümüzdeki mezarın gösterişli ön cephesi soylu birine ait olduğunu söylüyordu bize. Kabartmalar daha zarif, daha asildi.* (s.9)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Demek duyduğu doğruydu. Sıra sonra da başkalarına gelecekti…* (s.56)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Aklına bilgisayar oyunundaki Hugo geldi. Kendini Hugo saysa bu işin üstesinden gelebilir.* (s.22)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘*’Dayımın ders kitabını karıştırırken görmüştüm. Newton’ın kafasına elma ağacının altında otururken elma düşmüş ve yer çekimini bulmuş. Benim de armut ağacının altında otururken belki kafama bir şey düşer ve bir şey bulurdum.* (s.191)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Oraya her gittiğimizde babam, astronotların simülasyon makinelerine girmeme izin verir. Bu o kadar eğlenceli bir şey ki anlatamam… Yer çekimsiz bir ortamda havalarda uça uça oynamak gibisi yok.* (s.17)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Fito’nun annesi Pika’da kendi inatçılığını gördü. Küçükken o da böyleydi.* (s.141)’’ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Her ne kadar bahçeli bir evde oturmasak da ‘’Doğa ve Evren’’ temasında ağaçların önemiyle ilgili dersler yapmış, belgeseller izlemiştik.* (s.31-33)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’*Anlaşılan okulun en popüler kızı olmanın hiçbir anlamı yoktu. En azından, görünmez olduğunda, bir zamanlar çok önemli görünen popülerlik de anlamını yitirivermişti işte.* (s.7)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünmeye örnek: ‘’ *... sonra sarı dik saçları, açık ela gözleriyle Zıpzıp geldi gözümün önüne. Kurbanına bilerek toslayışı, elleri havada özür dileyerek gerileyişi ve toz oluşu…* (s.49)’’ ifadeleridir.

4.5. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Öğrendiklerini Paylaşmakta veya Uygulamakta mıdır?’’ Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 45

Yerli Çocuk Romanlarında “Öğrendiklerini Uygulama Veya Paylaşmaya” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.25, s.37-38, s.85, s.144, s.202, s.207, s.214, s.222, s.226	9
Yankılı Kayalar	s.24, s.27, s.28, s.33, s.37, s.89	6
Kadim Şehrin Şifreleri	s.20, s.20, s.25, s.25, s.30-31, s.34, s.36, s.43, s.44, s.45, s.47, s.48, s.58, s.59, s.63, s.71, s.72, s.75, s.105, s.111, s.117, s.117, s.137, s.162, s.178, s.179, s.180	28
Başarısızlar Kulübü	s.11, s.20, s.52	3
Büyük Tuzak	s.26, s.40, s.41, s.43, s.45-46, s.58, s.59, s.66, s.69, s.79, s.91, s.111-112, s.115, s.121, s.133, s. 142, s.144, s.155, s.165, s.166, s.168, s.168, s.169, s.171, s.179	25
Yarım Yamalaklar Adası	s.64, s.145, s.146, s.157, s.158	5
İztanbul	s.29, s.29, s.30, s.30, s.31, s.32, s.32, s.33, s.33, s.34, s.34, s.34, s.35, s.35, s.36, s.44, s.44, s.45, s.45, s.47, s.49, s.50, s.50, s.51, s.51, s.52, s.52, s.53, s.53, s.60, s.61, s.62, s.63, s.64, s.65, s.83, s.83, s.84, s.87, s.88, s.93, s.93, s.93, s.94, s.112	45

Evlere Sığmayan Macera	s.56, s.56-57, s.57, s.62, s.77, s.79, s.81, s.129, s.147-148, s.155	10
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.9, s.12, s.14, s.48, s.109, s.138, s.139	7
Zaman Bisikleti	s.37, s.37, s.38, s.38, s.44, s.48, s.88, s.88, s.93	9
Bir Acayip Kehanet	s.25, s.30, s.49, s.51, s,61, s.63, s.63	7
Gümüş Kanat	s.63, s.97, s.131, s.134, s.138, s.166	6
Kum Saati	s.77, s.81, s.82, s.99	4
Valizdeki Kedi	s.54, s.56, s.99, s.127, s.130, s.134, s.160	7
Suna'nın Serçeleri	s.17, s.25, s.33, s.33, s.39, s.45, s.46, s.49, s.59, s.63, s.68, s.74, s.80, s.88, s.89, s.95, s.101, s.107, s.114, s.123, s.146, s.153, s.156-157, s.157	24
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.9, s.87, s.99, s.102, s.103, s.115, s.116, s.117, s.126, s.143, s.190, s.191	12
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.89	1
Yeşil Adanın Çocukları	s.10, s.19, s.28, s.31, s,34, s.36, s.36, s.45, s.55, s.59, s.62, s.69, s.71, s.89, s.93, s.103, s.107, s.108, s.112, s.126, s.131, s.150, s.154	23
Mor Odanın Gizi	s.27, s.152, s.153, s.153, s.158, s.163, s.166, s.179, s.196, s.203, s.205, s.226, s.231, s.258, s.258, s.259, s.274,	17
Eksik Dünya Baltı	s.10, s.37, s.42, s.45, s.66, s.66, s.72, s.83, s.88, s.88-89, s.99, s.109, s.117, s.128, s.143, s.147, s.150, s.154	19
Hafıza Koleksiyoncusu	s.40, s.41, s.49, s.75, s.83, s.125, s.127, s.128, s.129, s.133, s.156, s.157, s.158, s.161, s.162	15
Dolunay Dedektifleri	s.33, s.44, s.55, s.61, s.89, s.106, s.116-117, s.121, s.124-125	9
Arzavul Tepesi	s.6, s.16, s.49, s.50, s.52, s.55, s.66, s.74, s.75, s.78, s.102, s.147, s.150, s.151, s.182, s.194	16
İstanbul'la Saklambaç	s.15, s.22-23, s.24, s.25, s.26, s.27, s.31-32, s.36, s.38-39, s.43, s.45, s.46, s.46, s.48, s.48, s.49, s.49, s.56, s.57, s.62, s.62, s.63, s.65, s.65, s.66, s.68, s.70, s.70, s.71, s.75, s.76, s.77, s.78, s.79, s.88, s.88-89, s.89, s.90, s.92, s.93, s.93, s.93-94, s.94, s.95, s.100, s.100, s.102, s.103, s.104, s.108, s.108-109, s.109, s.114, s.114, s.114-115, s.115, s.115-116, s.116, s.118, s.118, s.119, s.119-120, s.121, s.122, s.126, s.126-127, s.128, s.128, s.129, s.132, s.136, s.140, s.141-142, s.144, s.144-145, s.147, s.148, s.148, s.148-149, s.149, s.149, s.155, s.156, s.158, s.159, s.159-160, s.162, s.164, s.166, s.167-168, s.170, s.173, s.174, s.175-176, s.176, s.178	97
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.15, s.21, s.21-22, s.30, s.38, s.58, s.63-64, s.84, s.87, s.89, s.97, s.98-99, s.105, s.107, s.115, s.119, s.125, s.137, s.138, s.148	20
Bir Canavar Yarattık	s.7, s.11, s.23, s.30, s.116, s.123, s.128, s.128, s.137, s.142, s.148, s.150	12
Kara Panter	s.21, s.21, s.22, s.25, s.33, s.38, s.43, s.43, s.50, s.51, s.55, s.58, s.65, s.74, s.85, s.89, s.95, s.115, s.123, s.124, s.128, s.135, s.136, s.146, s.147, s.155,	26
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.47-48, s.55, s.55-56, s.57-58, s.91, s.93, s.99	7
Yeryüzünün Kalbi	s.17, s.17, s.30, s.33, s.46, s.59, s.65, s.66, s.69, s.74, s.74, s.78, s.82, s.82, s.83, s.86, s.87, s.88, s.103, s.103, s.112, s.113, s.113, s.114, s.122, s.125-126, s.139, s.139, s.140, s.141, s.144,	46

	s.145, s.150, s.152, s.160, s.160, s.164, s.174, s.176, s.199, s.206, s.206, s.206, s.207	
Kapadokya Perileri	s.19, s.29, s.57, s.61, s.67, s.73, s.83, s.94, s.95, s.95, s.101, s.106, s.111-112, s.115, s.126, s.128, s.131, s.131	18
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.8, s.57, s.70, s.72, s.90, s.101, s.102, s.122, s.130, s.144, s.151, s.153, s.164, s.189, s.189, s.205, s.207, s.207, s.208, s.209, s.212, s.214, s.217, s.221, s.226, s.229, s.229, s.229, s.230, s.232, s.234, s.237, s.239, s.241, s.242, s.246, s.247, s.248, s.268	41
Halime Kaptan	s.17, s.29-30, s.74, s.74-75, s.156, s.159	6
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.22, s.45-46, s.48, s.54, s.57, s.63, s.64, s.65, s.65, s.69, s.74, s.82	12
Akşamsefaları	s.23, s.36, s.47, s.49, s.51, s.54, s.95, s.95, s.96, s.96	10
Dedemin Bakkalı	s.59, s.63, s.90, s.107, s.139, s.144, s.160, s.168, s.170, s.179	10
Ütopyaya Yolculuk	s.20, s.20, s.21, s.33, s.33, s.36, s.37, s.38, s.42, s.47, s.54, s.55, s.57, s.59, s.64, s.69, s.85, s.86, s.95, s.125, s.125-126, s.126, s.129-130, s.131, s.132, s.134, s.148, s.153, s.160	29
Duvarın Ardı	s.13, s.24, s.30, s.43, s.55, s.56, s.60, s.65, s.92, s.124, s.168, s.184, s.185-186	13
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.11, s.29, s.31, s.35, s.39, s.49, s.49, s.55, s.55, s.57, s.62, s.85, s.86, s.86, s.88, s.108, s.112, s.112, s.124, s.126, s.136	21
Kimse Beni Görmüyor	s.9-10, s.42, s.108, s.135, s.144, s.162, s.165	7
Ballı Çörek Kafeteryası	s.12-13, s.21, s.96, s.114, s.121, s.144, s.145, s.146, s.148, s.159, s.169, s.179, s.188, s.201, s.202, s.205-206, s.215, s.217, s.225, s.232	20

İncelenen romanların karakterlerinde öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya en fazla İstanbul'la Saklambaç (97), Yeryüzünün Kalbi (46) ve İztanbul (45) romanlarında yer verilmiştir. Öğrendiklerini uygulama ve paylaşmanın en az yer bulduğu romanlar Bir Küçük Osmancık Vardı (1), Başarısızlar Kulübü (3) ve Kum Saati (4) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Kiraz, Çetinçeviz'i tanımaya başlamıştı. Kocaman bir çocuk gibi, diye düşündü. İşler istendiği gibi gitmezse hemen huysuzlanıyor anlaşılan. Biraz da kıskanç biri sanki. Örneğin, benim Pırlanta'ya uğramam hiç hoşuna gitmedi nedense.* (s.26-27)'' ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Ona, anamızın anlattığı Keloğlan masallarından birini anlatmaya başladım.* (s.33)'' ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Million Taşı, Bizans İmparatorluğu zamanında dünyanın başlangıç noktası olarak kabul ediliyormuş.* (s.25)’’ ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Böyle durumlarda babamın tavsiyesiyle rahatlamak için yirmiden geriye saymayı denesem de pek faydası olduğunu düşünmüyorum.* (s.11)’’ ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek ‘’*... ülke, sözcükleri yok etmeyi başaran kişinin hükümdarlığına girecek. Bu yüzden sarayın en iyi korunan yeri, Arşiv Odası’dır*. (s.41)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*... Bailey; Sarafin ve Lilo’ya ormanda bıldırcın ve kekliklerin nerelerde bulunduğuyla, yabani tavuk ve tavşanları yakalamanın en kolay yollarıyla ilgili tüyoları anlatmaya çalışıyordu.* (s.64)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Nuh’un gemisini biliyorum! Annem bir gün aşure çorbası pişirirken anlatmıştı… Dünyanın sular altında kalacağını öğrenen Nuh Peygamber kendi elleriyle bir gemi yapmış.* (s.30)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Madalyon dediğin böyle olmaz, içine resim konan, kapaklı, yuvarlak bir şeydir.* (s.56)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: *‘’Ressamların, düşünürken defterlerine çizgi notlar alıp eskizler yapması gibi… Babam da etrafındaki hareketleri taklit ederek pantomim konusu haline getirmeye çalışıyor.* (s.16)*’’* ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Çuka’nın babası Ara onlara ateşi anlatıyordu. Yırtıcı hayvanlardan korunmak için nasıl yararlı*

olduğunu, etleri ateşte pişirince hem daha kolay yendiğini hem de daha lezzetli olduğunu falan söylüyordu. (s.37)'' ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Her neyse, biz Siena'ya bir yaz tatilimde gitmiştik. Çok şirin ve tarihî bir yer. Siena'da her sene iki defa Palio Festivali düzenlenir. Festivalde bir de at yarışı yapılır, bu yarışta biniciler atlarına eyersiz binerler…* (s.30)'' ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Ustacığım Hisarlar restore edildi. Üç genç mimar kız, Rumeli Hisarını aslına uygun şekilde yenilediler*. (s.63)'' ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*İlker, sosyal bilgiler dersinde öğrendiklerini çok bilmiş edasıyla adeta bir rehber gibi anlatmaya başladı: Burası yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük şehridir. Bu şehirde en fazla alana sahip yeryüzü şekli, ova ve platolardır.* (s.77)'' ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: '*Monet çok ünlü bir ressam Madam Kiki. Ama bir pisi değil. Bir insan.* (s.54)'' ifadeleridir.

Suna'nın Serçeleri adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Elbette, hiç olmazsa 40 yıl öncesine kadar olanları ben gördüm, biliyorum…* (s.123)'' ifadeleridir.

Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Evet. Bir sürü eşya toplayan ve onları evine yığan kişi. Ve hiçbir şeyi atmayan… Eşyalarıyla duygusal bir bağı var. Onları insanlara tercih ediyor.* (s.99)'' ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ''*Kitaplarını, defterlerini çıkarıp masaya oturdular. Hüseyin, Tarih dersinde bugüne kadar öğrendiklerini kısa kısa özetledi*. (s.89)'' ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Bizim vadiye gittik. Öğretmen oradaki ağaçları tanıttı bize. Orada yeni bir yol öğrendim. Vadiye iniyor tepelerin ardından, hem de düzgün bir yol.* (s.55)’’ ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Sanırım bir yöntemmiş bu. Atomaltı parça da diyorlarmış, insanın hücreleri kendi kendini yeniliyormuş bu yöntemle.* (s.27)’’ ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: **‘’***Uroboros: Dört nesildir süreni ülkemiz BALTI’nın yeni yıl kutlaması… Yılan büyük mağaranın bir köşesinden çıkıp gelir, yorulana dek kendi kuyruğunu kovalardı. Sonunda da onu yakalardı.* (s.10)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Yüzyıllar önce ünlü Venedikli Ressam Gentile Bellini tarafından yapılmış bir tablodur bu. Orijinali İngilizlerde diye biliyorum.* (s.40)’’ ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Milattan önce yapılmış bu mezarlar. İnsanlar kolayca ulaşamasınlar diye dağların tepelerindeki kayalıklara oymuşlar hep, her biri tapınak peşinde.* (s.33)’’ ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘*’Dağ köylerinin tepeleri bulutludur ve çok yağmur alır. Dikkatli olmanız lazım. İşte bir varış noktası daha, bu da dağ köylerinin sonuncusu Anaç’tır.* (s.50)’’ ifadeleridir.

İstanbul’la Saklambaç adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Çeşme diye bir yerde Rus Donanması’nın saldırısı sırasında yaralanmış, ağzında kılıçla denize atlamış diyorlardı… Sonradandır kaptan-ı deryalığa yükselişi… Malda mülkte hiç gözü olmadı.* (s.49)’’ ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Uyduruk değil teyze, Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde bile var, internete girebiliyorsan…* (s.124)’’ ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Savaştan kaçmışlar evladım. Yıllardır savaşlardan gözünü açamayan dolu ülke var etrafımızda.* (s.7)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Yüksekteki yoncasından, yamacındaki çayırına kadar şifalıdır. Burada yayılan hayvanların sütleri ve etleri bire üç ila yedi misli artar. İşte civardaki tüm kabilelerin dikkatini ve kıskançlığını üzerine çeken de budur.* (s.21)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Onun söylemesine göre 13 yaşındaki bir çocuk NASA’nın bilgisayarlarına girmiş.* (s.58)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Yerinde doğrulup kibarca boğazını temizledikten sonra konuşmaya başladı: Gökyüzünde, yıldızların arasında yaşayan ihtiyar bir adam varmış…* (s.17)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Hatırlasana Melek, sosyal bilgiler dersinde öğrenmiştik. Fakat orası Türkiye’den çok uzakta.* (s.19)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Bana her zaman taşların bir sesi olduğunu ve onu dinlemem gerektiğini siz öğretmiştiniz.* (s.8)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ’*İyi tüfektir bunlar, hiç tutukluk yapmaz. Çabuk da kızmaz namluları… Yedek namluları bile vardır, kızsa bile…* (s.159)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Avrupa ülkelerinin başkentlerini içinden geçirmeye başladı. Bugün derste ezberletmişti öğretmen. Unutmak istemiyordu.* (s.63)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Akşam yemeğinden sonra anneme bir çırpıda ezberlediğim önsözü anlattığımda hayretle yüzümü bakmış:* (s.47)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Çok işe yarardı külahlar. Gazete kağıtlarını kesiyorsun, elinle sararak çeşitli boyutlarda külahlar yapıyorsun… Bir çeşit kese kağıdı işlevi görüyor.* (s.90)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Bir yandan da kolumda nabzımı bulup dinliyor.* (s.42)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*... Sonra da esansı ekleyip şu kaplara koy. Ama iyice bastırman lazım ki kalıp alsınlar.* (s.92)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Deniz kuşlarının yüzde doksanının midesinde plastik var. 2008 yılında türleri tehlike altında olan hayvan sayısı yüz otuz bir iken sadece on yılda bu sayı dört yüze çıktı.* (s.124)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Günebakan çiçeklerini bilirsin değil mi? Yüzlerini hep güneşe çevirirler çünkü güneşin onları hayatta tutacağını bilirler.* (s.9-10)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan öğrendiklerini uygulama ve paylaşmaya örnek: ‘’*Marmara, Ege… Yedi bölgenin de iklimini, kentlerini, dağlarını, ovalarını, akarsularını saydı döktü. Doğrusu, böyle sular seller gibi yanıt verebilmesine kendi de şaştı.* (s.21)’’ ifadeleridir.

4.6. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Planlı Hareket Etmekte midir?'' Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 46

Yerli Çocuk Romanlarında "Planlı Hareket Etmeye" İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.8, s.9, s.30, s.31, s.32, s.34, s.57, s.64, s.75, s.90-91, s.93, s.97, s.105, s.107, s.111, s.112, s.116, s.130, s.137, s.140, s.154, s.155, s.182, s.191, s.195, s.208, s.249, s.249, s.258, s.261, s.273, s.290	32
Yankılı Kayalar	s.8, s.14, s.21, s.34, s.34-35, s.43, s.54, s.57, s.57, s.77, s.88	11
Kadim Şehrin Şifreleri	s.15, s.24, s.25, s.26, s.28, s.31, s.32, s.35, s.41,s.43, s.49, s.51, s.51, s.56, s.63, s.69, s.70, s.72, s.72, s.82, s.87, s.95, s.96, s.99, s.109, s.111, s.112, s.112, s.113, s.123, s.128, s.128-129, s.133, s.138, s.143, s.144, s.155, s.163, s.171, s.182, s.194, s.201, s.205	43
Başarısızlar Kulübü	s.13, s.28, s.29, s.34, s.77, s.79, s.81, s.89, s.103, s.112, s.123, s.129, s.134, s.152	14
Büyük Tuzak	s.16, s.21, s.54, s.58, s.61, s.63, s.77, s.84, s.87, s.99, s.107, s.111-112, s.115, s.121, s.133, s.140, s.143, s.147, s.150, s.153, s.168, s.169, s.169, s.182, s.185, s.187	26
Yarım Yamalaklar Adası	s.12, s.13, s.21, s.33, s.35, s.36, s.41, s.42, s.48, s.59, s.61, s.65, s.66, s.69, s.71-72, s.76, s.77, s.79, s.83, s.88, s.93, s.100, s.105, s.112-113, s.114, s.136, s.138, s.144, s.145, s.151, s.156, s.156-157, s.159, s.161, s.172, s.175, s.175, s.176, s.184, s.186	41
İztanbul	s.9, s.15, s.18, s.21, s.32, s.69, s.69, s.77, s.78, s.85, s.95, s.95, s.100, s.101, s.113	15
Evlere Sığmayan Macera	s.18, s.28, s.42, s.76, s.91, s.103, s.104, s.115, s.116, s.121, s.155	11
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.14, s.42, s.50, s.59, s.60, s.67-68, s.70, s.71, s.78-79, s.83, s.105, s.120, s.124, s.133, s.144	15
Zaman Bisikleti	s.8, s.41, s.43, s.52, s.56, s.57, s.57, s.58, s.63, s,65, s.80, s.86, s.91, s.91, s.94-95, s.99, s.100, s.101-102, s.102, s.102, s.103, s.108, s.110	24
Bir Acayip Kehanet	s.20, s.20, s.35-36, s.40, s.42, s.44, s.68, s.82, s.88, s.93, s.97	11
Gümüş Kanat	s.7, s.19, s.100, s.125, s.163, s.167, s.182	7
Kum Saati	s.20, s.41, s.45, s.46, s.52, s.54, s.58, s.64, s.70, s.74, s.76, s.85, s.99 , s.102, s.104, s.111	16
Valizdeki Kedi	s.22, s.22-23, s.27, s.93, s.96, s.106, s.123, s.168, s.175, s.193, s.194, s.196, s.200, s.210, s.211	16
Suna'nın Serçeleri	s.8, s.9, s.13-14, s.19, s.40, s.40, s.43, s.51, s.55, s.59, s.70, s.71, s.74, s.76, s.84-85, s.88, s.96, s.103, s.115, s.117, s.122, s.134, s.138, s.151, s.152, s.153, s.154, s.159, s.169-170, s.171-172, s.173	31
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.12, s.12, s.15, s.22, s.23, s.23, s.26, s.27, s.34,	24

	s.40, s.47, s.58, s.63, s.77, s.86, s.89, s.107, s.120, s.133, s.137, s.163, s.165, s.177, s.179	
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.12, s.23, s.39, s.46, s.62, s.73, s.78, s.79, s.82, s.98, s.101, s.102, s.103, s.114, s.115, s.119	16
Yeşil Adanın Çocukları	s.23, s.29, s.43, s.52, s.56-57, s.58, s.60, s.69, s.70, s.74, s.88, s.102, s.113, s.121, s.130, s.130, s.141, s.145, s,146, s.148, s.151, s.152	21
Mor Odanın Gizi	s.19, s.30, s.42, s.53, s.72, s.84, s.85, s.87, s.91, s.98, s.100, s.104, s.107, s.112, s.131, s.140, s.141, s.146, s.147, s.147, s.151, s.154, s.163, s.175, s.176, s.177, s.185, s.190, s.200, s.213, s.219, s.219, s.233, s.234, s.237, s.275, s.277	37
Eksik Dünya Baltı	s.16, s.22, s.26, s.42, s.44, s.55-56, s.63, s.76, s.81, s.82, s.91, s.98, s.101, s.116, s.125, s.127, s.129, s.138, s.144, s.146, s.147, s.149, s.158, s.164	24
Hafıza Koleksiyoncusu	s.12, s.21-22, s.33, s.44, s.57, s.59, s.65, s.77, s.109, s.130, s.138, s.146	12
Dolunay Dedektifleri	s.27-28, s.41-42, s.51, s.64, s.76-77, s.78, s.83, s.83, s.99, s.120, s.121, s.122-123, s.126, s.128, s.131, s.134	16
Arzavul Tepesi	s.9, s.11, s.16, s.42, s.43, s.49, s.60, s.64, s,73, s.79, s.82, s.92, s.95, s.138, s.142, s.145, s.183	17
İstanbul'la Saklambaç	s.16, s.20, s.21, s.27, s.47, s.50, s.59, s.60, s.61, s.70, s.79, s.83, s.99-100, s.111, s.137, s.148, s.153, s.172, s.181	19
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.9, s.9, s.11, s.12, s.12, s.14, s.14-15, s.22, s.28, s.30-31, s.35, s.53, s.57, s.58, s.63-64, s.74, s.86, s.97, s.105, s.106, s.107, s.109, s.116, s.120, s.131, s.137, s.145, s.151	29
Bir Canavar Yarattık	s.9, s.11, s.19, s.19, s.21, s.22, s.37, s.42, s.42, s.44, s.53, s.54, s.56, s.58, s.59, s.59, s.65-66, s.67, s.73, s.78, s.79, s.83, s.89, s.90, s.92, s.94, s.99, s.103, s.107, s.113, s.113, s.126,-127, s.127, s.135, s.135-136, s.137, s.137, s.142, s.143, s.143, s.145, s.148, s.149, s.150, s.152, s.155, s.155	47
Kara Panter	s.13, s.30, s.31, s.38, s.74, s.75, s.84, s.84, s.87, s.89, s.89, s.104, s.134, s.149, s.150, s.155, s.157, s.159,	18
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.6, s.10, s.18, s.44, s.47, s.51, s.56-57, s.57, s.57, s.64, s.72, s.74, s.76, s.78, s.91, s.93, s.105, s.111, s.115, s.127, s.129, s.130, s.142, s.146, s.149	26
Yeryüzünün Kalbi	s.15, s.27, s.36, s.43, s.56, s.79, s.88, s.88, s.89, s.95, s.97, s.110, s.111,s.111, s.115, s.117, s.121, s.124, s.128, s.129, s.145, s.147, s.149, s.151, s.152, s.153, s.156, s.160, s.160, s.160, s.161, s.161, s.166, s.177, s.182, s.185, s.186, s.188, s.189, s.190, s.191, s.191, s.197, s.202, s.206	45
Kapadokya Perileri	s.18, s.24, s.29, s.33, s.37, s.42, s.52, s.53, s.61, s.67, s.72, s.75, s.83, s.88, s.92, s.100, s.101, s.105, s.107, s.116, s.122, s.128, s.133, s.135, s.139, s.145, s.148, s.151, s.152, s.153, s.156, s.158, s.167	34
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.10, s.11, s.13, s.15, s.16, s.23, s.24, s.25, s.26, s.27, s.31, s.34, s.35, s.36, s.37, s.44, s.52, s.55,	60

	s.62, s.65, s.66, s.79, s.85, s.87, s.91, s.95, s.96, s.96, s.99, s.103, s.103, s.109, s.109, s.113, s.113, s.115, s.117, s.118, s.121, s.121, s.123, s.132, s.161, s.174, s.185, s.193, s.206, s.207, s.212, s.215, s.216, s.221, s.228, s.231, s.232, s.242, s.258, s.259, s.274	
Halime Kaptan	s.10, s.17, s.21, s.23, s.27, s.28, s.28, s.30, s.38, s.41, s.49, s.50, s.59, s.73, s.84, s.87, s.87, s.90, s.92, s.97, s.111, s.118, s.121, s.124, s.128, s.140, s.140, s.141, s.142, s.144, s.147, s.147, s.153, s.155, s.155, s.155	36
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.20, s.22, s.24, s.30, s.41, s.42, s.46, s.62, s.73, s.75, s.76, s.78, s.79, s.81, s.82, s.84, s.86-87, s.87, s.92, s.92-93, s.93, s.93, s.97, s.100, s.102, s.105, s.107, s.108, s.112, s.115, s.116	31
Akşamsefaları	s.10, s.36, s.47, s.50, s.55, s.65-66, s.70, s.73, s.96, s.110, s.112, s.122, s.124, s.134	14
Dedemin Bakkalı	s.13, s.16, s.18-19, s.19, s.26, s.28, s.30, s.34, s.37, s.41, s.49, s.51-52, s.55, s.57, s.62, s.67, s.74, s.84, s.91, s.102, s.103, s.104, s.113, s.114, s.114, s.130, s.153, s.158, s.170-171, s.171, s.172, s.176, s.177, s.179, s.180-181, s.188, s.189	37
Ütopyaya Yolculuk	s.10, s.12, s.18, s.41, s.42, s.54, s.65, s.67, s.84, s.91, s.93, s.94, s.99, s.103, s.111, s.119, s.121, s.128, s.135, s.148, s.150, s.153, s.157, s.159	24
Duvarın Ardı	s.11, s.12, s.14-16, s.17-18, s.21, s.27, s.31, s.34, s.37, s.48, s.51, s.57-58, s.58, s.62, s.66, s.75-76, s.92, s.95, s.99-100, s.105, s.107, s.107, s.109, s.111, s.116, s.121, s.123, s.128, s.129, s.129, s.131, s.132, s.136, s.138, s.139, s.141, s.144, s.145, s.150, s.156, s.161, s.166, s.168, s.169-170, s.176, s.182, s.184, s.185, s.197	49
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.11, s.17, s.25, s.27, s.31, s.44, s.48, s.51, s.52, s.55, s.55, s.58, s.59, s.60, s.62, s.68, s.72, s.78, s.80, s.81, s.83, s.88, s.92, s.93, s.100, s.107, s.112, s.121, s.127, s.128, s.132, s.132, s.135	33
Kimse Beni Görmüyor	s.14-15, s.30, s.30, s.38, s.42, s.43, s.54, s.58, s.61, s.73, s.74, s.76, s.77, s.83, s.84, s.89, s.99, s.101-102, s.107, s.111, s.119, s.127, s.128, s.130, s.138, s.143, s.148, s.149, s.157, s.161, s.163	31
Ballı Çörek Kafeteryası	s.36, s.51, s.54, s.61, s.77-78, s.82, s.86, s.102, s.104, s.115, s.123, s.125, s.125, s.125, s.128, s.149, s.152, s.157, s.175, s.183, s.184, s.192, s.201, s.205, s.210, s.221, s.229, s.233	28

İncelenen romanların karakterlerinde planlı harekete en fazla Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar (60), Duvarın Ardı (49) ve Bir Canavar Yarattık (47) romanlarında yer verilmiştir. Planlı hareketin en az yer bulduğu romanlar Gümüş Kanat (7), Yankılı Kayalar, Evlere Sığmayan Macera ve Bir Acayip Kehanet (11) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Sonunda düşlerini kötü niyetli birine kaptırdıkları konusunda anlaştılar ve harekete geçmeye karar verdiler. Şikâyetlerin bildirildiği ilk adres elbette Doktor Kuzukulak'ın muayenehanesi oldu.* (s.32)’’ ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: , ‘’*Onları geriletmek için, baltamı onlara doğru sallarken yine bir çığlık attım. Birkaç adım geri çekildiler. Ben de bundan faydalanarak, geriye birkaç adım daha attım.* (s.57)’’ ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Kaan şifreyi yine kağıda yazmayı önerdi. Bunun üzerine Ceren defterinden bir sayfa yırtıp şifreyi büyük harflerle cep telefonundan kâğıda geçirdi. Yan masadakilerin duymamasına özen göstererek yeniden okudu.* (s.31)’’ ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Poo, tüm kulüpleri dolaştı. Üyelerine dağıtmaları için broşürler bıraktı. Yağmur, okul ve çevresine afişleri yapıştırdı.* (s.123)’’ ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*... bir yandan da Arşiv Odası'nın duvarlarını kaplayan büyük kitaplıkta dizili kalın dosyalara, defterlere, kitaplara göz gezdiriyordu. Odanın neredeyse yarısını kontrol etmiş, hiçbir aksilikle karşılaşmamıştı.* (s.16)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Önlerindeki kocaman duvara bütün hayvanların listesi asılmıştı. Her hayvanın karşısına da yiyebildiği otlar ya da eğer yiyorsa ey veya böcekler not düşülmüştü…* (s.66)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Hatta babası üşenmeyip kitaplıkta İstanbul'la ilgili ne kadar kitap varsa hepsini ortaya dökmüş… birkaçını da özellikle önermişti.* (s.18)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Grubumuza yakışır ilginç bir isim bulmak için günlerce düşünüp listeler yapmış, beğendiklerimizi bilgisayardan araştırmıştık.* (s.18)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: *‘’Sevda Hanım, Sude’yle yakından ilgilenmeliydi. Kendince bir plan yaptı. Evde daha çok vakit geçirmeye çalıştı ve Sude’yi ev dışına çıkarmayı ilke edindi… Birlikte sergilere, müzelere gidiyorlardı.’’* ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘*’Zaman bisikletiyle, Karainlilerin bizi göremeyecekleri bir tepenin ardına gidip kamp kurduk. Gerçekten de kızlar her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüşlerdi. Sivrisineklere karşı sprey bile getirmişlerdi.* (s.52)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Yakut kupanın gücünü en son atalarım iyilik için kilitlemişti. O yüzden sadece soyun devamı olan babamın eliyle açılabilirdi. Bu yüzden babamı korumaya aldık ve kupayı aramaya devam ettik.* (s.20)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Babası, yeni gelen çıraklara öğretirken; Kemal, dikkatle bakardı. Böylece makineye kağıt vermesini öğrenmişti.* (s.7)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Emre, az önce yaşadıklarını ayrıntılı bir şekilde yazarak Yumi ve Ahmar’a gönderdi. Onlara Mikael’in mesajından da bahsetmeyi ihmal etmedi.* (s.45)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Asil, sanat kedilerinin onu görmemesi için bir hayli uğraştı. Asil ve Kiki’yi bir arada görürlerse işler yine karışabilirdi. Bu yüzden oldukça sessiz ve dikkatli davrandılar.* (s.123)’’ ifadeleridir.

Suna’nıın Serçeleri adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Annesi bacaklarına bağlanan renkli iplerin kuşların uçmasını engelleyebileceğini söylüyordu. Suna hemen*

ansiklopediyi açtı. Göçmen kuşlar bölümünü buldu. Orada göç yollarının saptanması için kuşların bacaklarına demir halkalar takıldığından söz ediliyordu. (s.19)'' ifadeleridir.

Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Sadece okumakla kalmıyor; okuduğum kitapların ve yazarlarının isimlerini, kitabın konusunu, arka kapak yazısını, yayınevini, sayfa sayısını ve ona verdiğim puanı kitap günlüğüme not ediyordum.* (s.23)'' ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Zarife hemen ilan metnini yazdı. Osman'ı güzelce tarif edip getirene büyük ödül verileceğini de ilave etti.* (s.39)'' ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: *''Biraz sonra top oynayanların arasına karıştı. Sonra da topu dikkatsiz denebilecek bir vuruşla diğer okulun bahçesine attı. Ben hemen alırım diyerek iki bahçeyi ayıran çitlere doğru koştu Cengiz. (s.29)''* ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Her gün bizim kendilerine söylediğimiz saatte buraya geldiler, bilgilendirdik onları, gelişmeleri anlattık.* (s.42)'' ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: '*Onlar sayesinde zamanı takip edebiliyorduk. Kutupyıldızı, büyük mağaranın tavanında, gökte asılı durduğu yerin tam altına yerleştirilmiş güçlü bir ampulle bize kuzeyi gösteriyordu.* (s.16)'' ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*İş yorgunluğundan sonra bir de yol kahrı çekmek istemediği için büronun yakınlarında bir ev tutmuştu genç dedektif. Şimdi ise ne kadar doğru bir hamle yaptığının farkındaydı.* (s.12)'' ifadeleridir.
Dolunay Dedektifleri adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: : ''*Tom Amca'nın randevu defterinde bir telefon numarası görmüştük ya. Onu avucuma yazmıştım, kime ait olduğunu araştırdım.* (s.76-77)'' ifadeleridir.

İstanbul'la Saklambaç adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Emre'nin sesine doğru adım attı. Karanlıkta ellerini, kollarını kaldırarak birbirlerine ulaşmaya çalıştılar.* (s.21)'' ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Uygulama öğretmenler için de geçerli, onların numarası da sisteme tanımlanmış. Böylece hiçbiri biz sınavdayken bile telefonuyla ilgilenemiyor.* (s.12)'' ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Bizim kasabamızda en çok yetişen bitki asma olduğundan önceliği ona verdim. Gelmiş geçmiş en dayanıklı ve en çok ürün veren asmaları yetiştirmek amacıyla hemen çalışmalara başladım.* (s.9)'' ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Üstelik bizlere moral vermiş; beni tüm olabilecekler için hızlı bir eğitime tabii tutmuş, ruhen hazırlamış, ancak tükenmiş bedeni bir anda iflas edivermişti.* (s.13)'' ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Sinan öğretmen her iki öğrenciye de ayrı ayrı öyle bir soru sordu ki bu soru sayesinden anahtarları kimin aldığını anladı.* (s.18)'' ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Vakit kaybetmeden Mukadder Öğretmen'le de paylaştılar dünkü konuşmalarını.* (s.129)'' ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: '*Güvercin olup uçtum, Kumru Peri'yi hesaplar hakkında bilgilendirmek istedim.* (s.92)'' ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*İskeleye kadar kürekle de giderlerdi ya… Temel Reis çocukları denemek istemişti. Eh, kürekte kötü değillerdi. Gemici dediğin, yelken kullanmasını bilmeliydi ilkin.* (s.28)'' ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ''*Bu yüzden Kıymık, hafta sonları anneannesi onu dışarı göndersin diye yapmadığını bırakmaz. Evde eksik gedik ne varsa hemencecik almaya kalkar.* (s.20)'' ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Bahçe kapısından belki de ilk defa sessizce giriyorum… Parmaklarımın ucuna basa basa tavan arasına çıkıyorum.* (s.10)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Etrafımdaki yetişkinleri izlemeye başladım. Yaptıkları iş, sıkıcılık durumları, işlerini sevip sevmedikleri, kazandıkları para, bana fikir verecekti. Bir liste hazırladım.* (s.13)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Yol uzun… Sokakların kulak tırmalayıcı gürültüleriyle kafamı şişirmektense kulaklığımı takarak en gürültülü müziği seçip gözlerimi dinlendirmeyi tercih ediyorum.* (s.12)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Alzaymır hastası, evini unutsa da sırayla kapılara gider, aynaya bakar, aynadaki yansıma kapıya yapıştırılmış olan resimdeki kişiye benziyorsa anahtarlarını çıkarıp eve girermiş.* (s.37)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Tatil boyunca her fırsatta dedeme tabletten bahsettim. O tablete sahip olursam yaşayacağım mutluluğu anlattım durdum.* (s.88)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan planlı hareket etmeye örnek: ‘’*Onu duyan eşi dostu, bu iş o kadar kolay değil. Başvuru çok, oğlan elenir. Ders aldırman gerekir, dediler. Hiç düşünmedi yaşlı baba, sordu soruşturdu, aradığı öğretmeni buldu.* (s.51)’’ ifadeleridir.

4.7. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Açık fikirlilik Göstermekte midir?’’ Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 47

Yerli Çocuk Romanlarında “Açık Fikirli Olmaya” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.34, s.89, s.95, s.110, s.133, s.155, s.156, s.207, s.219, s.239, s.251, s.265, s.275	13

Yankılı Kayalar	s.36, s.63	2
Kadim Şehrin Şifreleri	s.21, s.22, s.24, s.29, s.32, s.32, s.33, s.42, s.50, s.53, s.58, s.60, s.61, s.72, s.84, s.87, s.94, s.173, s.187	19
Başarısızlar Kulübü	s.14, s.33, s.37, s.67, s.73, s.80, s.99, s.110, s.111, s.111,	10
Büyük Tuzak	s.10, s.28, s.44, s.71, s.76, s.90, s.104, s.145, s.159, s.177, s.183	11
Yarım Yamalaklar Adası	s.18, s.19, s.45, s.70, s.96, s.135, s.139	7
İztanbul	s.27, s.47, s.66	3
Evlere Sığmayan Macera	s.66, s.81, s.87, s.103, s.109, s.119, s.119, s.120, s.136	9
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.33, s.39, s.47, s.51, s.93, s.123, s.149	7
Zaman Bisikleti	s.68, s.74	2
Bir Acayip Kehanet	s.104	1
Gümüş Kanat	s.67	1
Kum Saati	s.55, s.95, s.103	3
Valizdeki Kedi	s.42, s.66	2
Suna'nın Serçeleri	s.75, s.126, s.141	3
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.14, s.32, s.71, s.81, s.82, s.94, s.141, s.157, s.163, s.165, s.193	11
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.29, s.37, s.73	3
Yeşil Adanın Çocukları	s.80, s.81, s.108	3
Mor Odanın Gizi	s.172, s.284	2
Eksik Dünya Baltı	s.50, s.141, s.144, s.146, s.150, s.181, s.181,	7
Hafıza Koleksiyoncusu	s.19	1
Dolunay Dedektifleri	s.45, s.75, s.133	3
Arzavul Tepesi	s.20, s.67, s.71, s.74, s.78, s.84	6
İstanbul'la Saklambaç	s.15, s.29, s.52, s.73, s.91-92, s.93, s.129, s.154, s.161, s.163	10
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.10, s.21-22, s.33, s.38, s.46, s.64, s.66-67, s.68, s.71, s.72, s.101, s.117, s.128	13
Bir Canavar Yarattık	s.62, s.82, s.98, s.123, s.144	5
Kara Panter		0
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.30, s.37, s.59, s.59, s.61, s.65, s.84-85, s.93, s.121	9
Yeryüzünün Kalbi	s.12, s.16, s.28, s.38, s.75, s.78, s.112, s.127, s.133, s.141, s.150, s.155, s.158, s.164, s.172, s.197-198	16
Kapadokya Perileri	s.20, s.26, s.29, s.110, s.123, s.151, s.152, s.156, s.165	9
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.5, s.151, s.181, s.182, s.215, s.239, s.260, s.269	8
Halime Kaptan	s.13, s.162	2
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.47, s.76, s.81, s.94	4
Akşamsefaları	s.46, s.68, s.103, s.129	4
Dedemin Bakkalı	s.34-35, s.36-37, s.38, s.47, s.57, s.79, s.92, s.161, s.162, s.199	10
Ütopyaya Yolculuk	s.161-162	1
Duvarın Ardı	s.32, s.167	2
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.80, s.81, s.120, s.126, s.132	5
Kimse Beni Görmüyor	s.71, s.95, s.118, s.146	4
Ballı Çörek Kafeteryası	s.53, s.93, s.93, s.96, s.107, s.133, s.154, s.191, s.194	9

İncelenen romanların karakterlerinde açık fikirliliğe en fazla Kadim Şehrin Şifreleri (19), Yeryüzünün Kalbi (16) ve Düş Hırsızının Çırağı ve Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu (13) romanlarında yer verilmiştir. Karakterlerin açık fikirliliğin en az yer bulduğu romanlar Kara Panter (0), Ütopyaya Yolculuk, Hafıza Koleksiyoncusu, Bir Acayip Kehanet ve Gümüş Kanat (1) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan açık fikirliliğe etmeye örnek: ‘’*Doğal tepkilerin dışında bir şey aramak gerekiyor değil mi Patron?* (s.155)’’ifadeleridir. Yankılı Kayalar adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ’*Yalnız kalmamı istemiyorsanız, arkadaşlarım ikişer üçer gece bize yatıya gelsinler, daha iyi olmaz mı?* (s.36)’’ ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Kaan, belki de şifrenin kastettiği kişi değil, bir yer ismidir, diye mırıldandı.* (s.24)’’ ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Yanlış düşünüyorsun, dedi Puara ciddi bir ifadeyle... Çünkü, tek bir sözcük bazen anlatılan masalı bütünüyle değiştiriverir.* (s.145)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ya doğruysa? diye düşündüler. O zaman denemeye değerdi, zaten ne kaybedeceklerdi ki…* (s.18)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Sandıkların gözü ve kolu olmaz. Ayrıca gelip geçen de itmez. Ama… Ama kapıların olur.* (s.27)’’ ifadeleridir. E

vlere Sığmayan Macera adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Kızı eli kolu sandalyeye bağlanmış olarak hayal ettim. Eğer elleri önde bağlıysa ve gazeteye ulaşabiliyorsa, harf birleşimlerini belli bir nedenle küçük küçük koparmış olabilirdi. Bodrumda gördüğüm gazete parçalarının nedeni buydu belki de…* (s.87)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Sadece iletişim değil, aynı zamanda oyun kurulabilecek bir yaratık olmalı, diye mırıldandı.* (s.47)’’ ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Anin haklı, diye söze girdi Çuka, yapacağımız tek şey çeşitli vuruş biçimlerine birer anlam vermek ve bunu ezberlemek.* (s.68)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hayır Mert. Sizin dünyanızda belki bu düşünce yaygındır. Yani kötülüğü yenmesi için bir kurtarıcının beklenmesi. O kadar yanlış ki!* (s.104)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Belki de duvarlarda, taşların örgüleri arasında hazineler gömülüdür.* (s.67)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hayır, size katılmıyorum. Bence çok mantıklı…* (s.55)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hemen bu kadar emin olma Toro TozBurun! diye inledi YaşlıBuruşuk. Kehanetin şu mısralarını söylemeyi unuttuğunu hiç sanmıyorum. Bana söylememeyi seçtin gibi geliyor.* (s.42)’’ ifadeleridir.

Suna’nın Serçeleri adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ben sana hiç durmadan kitap oku demiyorum, oğlum. Oyun da gerekli senin için…* (s.126)’’ ifadeleridir.

Kumsal’ın Çizgili Dünyası adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Kumsal’ı da alıp Şırılırmak’a, evime gideyim. Orada bir sene, siz dönenene kadar, dede torun güzel güzel yaşarız, değil mi torunum?* (s.14)’’ ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Sakın bu adam, sırf para koparmak için gelmesin!* (s.73)’’ ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan açık fikirliliğe örnek: *‘’Aslında başkalarının sırlarını veya özel durumlarını başkalarına anlatmak hoş bir şey değil ama bu biraz farklı. Yorgo sanki senden yardım istemiş gibi geldi bana. (s.80)’’* ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Öyleyse sen de düşün. Bu romanın sonunu sen getir.* (s.284)’’ ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hepsinin önünde onlarca nöbetçi dikilmiştir çoktan, diye itiraz etti bir diğeri.* (s.141)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Daha cinayet olup olmadığını dahi bilmiyoruz! Belki adam eceliyle öldü. Bu konuda Milas'ın da fikrini alalım.* (s.19)’’ ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ama farklı bir bakışın bize yeni bir kapı açabileceğini düşündüm. Babam polis muhabirliği yaptı yıllarca, yardım edebilir bize.* (s.75)’’ ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Bilinmez ki. Belki de uygun zamanı kolluyordur ya da tek niyeti bizi takip etmektedir.* (s.84)’’ ifadeleridir.

İstanbul'la Saklambaç adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Arkadaşlar koltuk dediği şey bir taht olabilir. Bence sarayda mı bulunuyor diye soralım, dedi.* (s.91-92)’’ ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ben büyüdüğümde veya okul yaptıracak kadar zengin olduğumda ne adımı ne soyadımı veririm; daha güzel, daha cazip bir kelime seçerim. İdeal Lisesi, Gelecek Lisesi, Aydınlık Lisesi falan.* (s.10)’’ ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Dürbünle bakmak isteyen herkes dakika başına bize para ödeyecek. Nasıl buldunuz fikrimi?* (s.144)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hem belli mi olur belki burada başka bir yol aklına gelir. Biliyorsunuz, benim için sonucun doğruluğundan çok çözüm yolu önemlidir.* (s.84-85)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*... verdiği mücadelenin bir başka aşaması olarak görüyordu bu yolculuğu. Hem burada öğrendiği eşsiz bilgileri ve edindiği deneyimleri oradaki insanlarla paylaşması için de harika bir fırsat olacaktı bu.* (s.12)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Her ihtimali göz önünde bulunduruyorum.* (s.29)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romanda açık fikirliliğe örnek: ‘’*Belki de bunun sebebi ölüleriyle beraber gömdükleri kıymetli eşyalardı. Yaşarken onlara ait olanları hırsız ellerden korumak…* (s.5)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Harun Reis’in bir planı olabilirdi. Adamlarını yaralı da olsalar öylesine yerleştiririrdi ki …* (s.162)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hayal kurmadan hiçbir mesleğibaşarıyla yürütemezsiniz. Bir terzi hayal edemediği bir giyisiyi dikemez, öyle değil mi?* (s.47)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ben de Berke gibi davransam… Belki de hata bendedir… Doğruyu söylesem. Neden çekiniyorum? Ne olursa olsun bunu denemeliyim.* (s.68)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan açık fikirliliğe etmeye örnek: ‘’*Ben bu harika icadımı dedelerime kahvehanede tattırabilir ve bir sürü insanı bu muhteşem içecekle tanıştırabilirdim.* (s.36-37)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Doğa ona karşı atılan hiçbir adımı karşılıksız bırakmaz. Ona karşı saldırıyı bırakırsanız o da kendisini kısa sürede toparlayabilir.* (s.161-162)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Ya da eşyalarımızı çalmak için uyumamızı bekleyecekler demektir. Bu kadar iyimser olma Fito.* (s.167)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Düşündüm… Dedem haklıydı. Gerçekten de bu saydığım özelliklerin hiçbirine şu anda ihtiyacım yoktu.* (s.126)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan açık fikirliliğe örnek: ‘’*Hem birini daha yakından tanımak için onun en sevdiği kitabı okumaktan daha iyi bir yöntem olabilir mi dersin?* (s.118)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan açık fikirliliğe örnek: *’’Bırak derse yalnız gitsin. Yarın öbür gün Galatasaray Lisesi’ne gidecek. Okul taa Ortaköy’de. Alışsın biraz.* (s.52)’’ ifadeleridir.

4.8. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Hatasını Fark Etmekte midir?” Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 48

Yerli Çocuk Romanlarında “Hatasını Fark Etmeye” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.54, s.56, s.70, s.137, s.140, s.141, s.192, s.228	8
Yankılı Kayalar	0	0
Kadim Şehrin Şifreleri	s.37, s.61, s.82, s.87	4
Başarısızlar Kulübü	s.15, s.105, s.153	3
Büyük Tuzak	s.13, s.38, s.110, s.118, s.125, s.126	6
Yarım Yamalaklar Adası	s.106	1
İztanbul	s.103	1
Evlere Sığmayan Macera	s.37, s.49, s.151	3
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.28, s.40	2
Zaman Bisikleti	s.36, s.80	2
Bir Acayip Kehanet	s.25, s.29, s.60, s.61, s.88, s.94, s.109	7
Gümüş Kanat	-	0
Kum Saati	s.26, s.51, s.90, s.106-107, s.117	5
Valizdeki Kedi	s.37, s.62, s.158, s.188, s.198, s.199, s.201	7
Suna’nın Serçeleri	s.43, s.47, s.48, s.61, s.62, s.93, s.105, s.128, s.151, s.158, s.167, s.169, s.170, s.174	14
Kumsal’ın Çizgili Dünyası	s.19, s.46, s.51, s.66, s.83, s.84, s.89, s.112, s.115, s.150, s.151-152, s.157, s.175, s.183	14
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.65, s.100, s.102	3
Yeşil Adanın Çocukları	s.41, s.96, s.105	3
Mor Odanın Gizi	s.9, s.173, s.191, s.222-223	4
Eksik Dünya Baltı	s.54, s.136	2
Hafıza Koleksiyoncusu	s.38	1
Dolunay Dedektifleri	s.23, s.57, s.93-94, s.129, s.132	5
Arzavul Tepesi	s.13, s.63, s.95, s.106, s.121, s.148, s.157, s.174, s.182	9
İstanbul’la Saklambaç	s.21, s.95	2

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	-	0
Bir Canavar Yarattık	s.11, s.40, s.62, s.95, s.109	5
Kara Panter	s.55, s.65, s.75, s.104	4
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.20-21, s.137	2
Yeryüzünün Kalbi	s.20, s.110, s.127, s.212	4
Kapadokya Perileri	s.75, s.114, s.123, s.156	4
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.139, s.190, s.236	3
Halime Kaptan	s.56	1
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.82-83, s.89, s.96, s.98-99	4
Akşamsefaları	s.7, s.8-9, s.25, s.37, s.43, s.50, s.52, s.76, s.80, s.84, s.88, s.117, s.137, s.139	14
Dedemin Bakkalı	s.28, s.39, s.45, s.68	4
Ütopyaya Yolculuk	s.25, s.27, s.36, s.43, s.53, s.73, s.76, s.77, s.90, s.93, s.139	11
Duvarın Ardı	s.131, s.139, s.172, s.202	4
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.25, s.64, s.105-106, s.126	4
Kimse Beni Görmüyor	s.6, s.7-8, s.29, s.30, s.32, s.72, s.87, s.96, s.96, s.98, s.111, s.114, s.132, s.158, s.161	15
Ballı Çörek Kafeteryası	s.66, s.88, s.127, s.181, s.236	5

İncelenen romanların karakterlerinde hatasını fark etmeye en fazla Kimse Beni Görmüyor (15), Akşamsefaları (14), Suna'nın Serçeleri (14) ve Kumsal'ın Çizgili Dünyası (14) romanlarında yer verilmiştir. Hatasını fark etmenin karakterlerde en az yer bulduğu romanlar Yankılı Kayalar (0), Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu (0), ve Gümüş Kanat (0) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Özür dilerim, dedi Bay Telaş. Aslında söze girmem büyük kabalık.* (s.54)'' ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Nasıl olmuş da bunu kendisi düşünememişti. Bundan böyle çevresine daha dikkatli bakmaya karar verdi.* (s.61)'' ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*İşte yine başarısız olmuştum. Babam gözden kaçırdığım noktaları dile getirmişti.* (s.15)'' ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Zavallıcık, az önce yaptıklarını hiç yapmamış olmayı diliyordu.* (s.13)'' ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*... ama bundan sonra daha dikkatli olması gerektiğini anlamıştı.* (s.106)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Bu arada kendisine kızıyor, küçük kalbi onları yalnız bıraktığı için pişmanlıkla çarpıyordu.* (s.103)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Oyununu ortaya çıkarıp ablamdan daha akıllı olduğumu ispat edebilirim sanmıştım, ama kanıt bulamayınca, gereksiz yere kuşkucu davranıp onu boş yere suçladığımı kabul ettim.* (s.49)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: *‘’Kızının bu duruma düşmesine kendileri sebep olmuştu. Sude’yi evde saatlerce yalnız başına bıraktıkları için suçluydular. (s.40)’’* ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*O çağların insanları kendileri için özel konut yapmayı öğrenmemişlerdi ki. İnlerde, mağaralarda yaşıyorlardı. Bu yanılgımızı fark ettikten sonra dikkatimizi mağaraların, inlerin bulunabileceği kayalık bölgelere yönelttik.* (s.36)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Tamam, özür dilerim seni bu kadar kızdırdığım için. Şu şövaltop nasıl bir spor bana anlatır mısın prenses?* (s.25)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Hepimiz sayılara yönelip kabın şekline bakmayı akıl edemedik…* (s.26)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Az şey bilmek, Kiki’yi hayatı boyunca hiçbir şey yapmamış ve başarmamış gibi hissettirmişti...* (s.62)’’ ifadeleridir.

Suna’nın Serçeleri adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Orhan güneş batıncaya kadar tek başına ağacın dibinde oturdu. Hava kararırken, utanç ve pişmanlık içinde eve döndü.* (s.47)’’ ifadeleridir.

Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Şu prenses olayına kafayı niçin taktığımı gerçekten anlamıyorum. Şimdi o kadar saçma geliyor ki…* (s.152)'' ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Karısının haklılığına inanıyordu. Bulaştığı çirkefin kötülüğünü daha ilk günden anlamıştı.* (s.65)'' ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Çocuk iki gündür geç kaldığı için zaten suçluluk duyuyordu. Bu sözlerden sonra başını eğip özür diledi. Şermin Hanım, oğlanın özür dilemesini, tavrını süzdü.* (s.41)'' ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: : ''*İçime bir ok saplandı. O an yaptığım yanlışı kavradım ama sözcüklerim, üzülmesini hiç istemeyeceğim insanı yaralamıştı.* (s.9)''ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Ancak sonra Genç İD'in başımı salladığımı fark edemeyeceğini hatırlayıp alnıma vurdum; …* (s.54)'' ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Aslında her işin kendine göre bir zor tarafı vardı. O anda bencillik ettiğini anladı dedektif.* (s.38)'' ifadeleridir.

Dolunay Dedektifleri adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Tom Amca, bizi affedebilecek misin? Hep senden şüphelendik, hakkında kötü şeyler düşündük.* (s.132)'' ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*Hiç insanların konuşmaları ile dalga geçilir mi? Ayıp, ayıp! Ercan pişmanlıkla başını eğdi.* (s.13)'' ifadeleridir.

İstanbul'la Saklambaç adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ''*… hem de kibrit yerine çakmak almayı akıl etmediği için kendine kızdı.* (s.21)'' ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Nasıl böyle bir tuzağa düştüm anlamıyorum. Bir daha asla bilmediğim markalardan alışveriş yapmayacağım.* (s.40)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Cümlenin maksatsız vurguladığı geçmiş zaman, beni de huzursuz etmişti, ‘’Yani, ‘der’ demek istedim!*’’ *diyerek sözünü düzeltti.* (s.75)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Neticede tüm öğretmenlerle, müdürle alay ettik. Yaptığımız çok yanlış bir davranıştı.* (s.137)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Bamba farkında olmadan Aslı ve İlker’e karşı daha kaba davranmaya başladı. Bunun farkına vardığı zamanlardaysa çok üzülüyordu.* (s.110)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Beni affet, dedi.* (s.75)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Ben özür dilerim. Odamdan çıkmamam söylendi ama ben nezaketsizlik ettim.* (s.139)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Haklı olmadığını biliyordu… Karısı yüzüne bile bakmamıştı. Kızamıyordu ona da.* (s.56)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Ben ne kemana ne de öteki işlerime yeterince sarılabildim. O yüzden başarılı olamadım.* (s.99)’’ ifadeleridir.
Akşamsefaları adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Zamanında derslerime gereken önemi vermediğim için bu duruma düştüğümü anlıyorum.* (s.88)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Şimdi düşünüyorum da başkasına ait bir şampuandan azıcık almak çok iyi bir davranış değilmiş.* (s.45)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Nasıl da çıktı ağzımdan birden? Ne büyük kabalık ettim.* (s.27)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Keşke not tutması için daha az zeki birisiyle anlaşsaydım diye günlerce söylenmiş.* (s.131)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Dedemi çok iyi anlamıştım. O asla cimri veya huysuz biri değildi. Aksine o, cesur bir savaşçıydı.* (s.126)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ’*Öyle söylediğim için özür dilerim. Bebek gibi davrandım. Oysa…* (s.30)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan hatasını fark etmeye örnek: ‘’*Kurulama beziyle tuttum… Tek elimle alırım sanmıştım.* (s.66)’’ ifadeleridir.

4.9. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etmekte midir?” Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 49

Yerli Çocuk Romanlarında “Güçlü Veya Zayıf Yönlerini Analiz Etmeye” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.21, s.39, s.45-46, s.51, s.54, s.167, s.171, s.173	8
Yankılı Kayalar	s.12, s.44, s.54, s.84, s.88, s.99, s.102	7
Kadim Şehrin Şifreleri	s.10, s.88, s.133	3
Başarısızlar Kulübü	s.10-11, s.11, s.38, s.42-43, s.69, s.78, s.84, s.86-87, s.127, s.141-142, s.143	11
Büyük Tuzak	s.12, s.45, s.76, s.89, s.112	5
Yarım Yamalaklar Adası	s.10, s.13, s.14, s.19, s.25, s.43, s.77, s.86, s.89, s.93, s.166-167, s.183	12
İztanbul	s.14	1
Evlere Sığmayan Macera	-	0
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	s.18, s.27, s.39, s.70, s.114, s.134, s.136	7
Zaman Bisikleti	s.44	1
Bir Acayip Kehanet	s.36, s.39	2
Gümüş Kanat	s.55, s.142	2
Kum Saati	s.62	1
Valizdeki Kedi	s.62, s.151	2
Suna’nın Serçeleri	s.26, s.41, s.71, s.101, s.108	5
Kumsal’ın Çizgili Dünyası	s.15, s.17, s.50, s.59, s.127, s.156, s.168, s.192	8
Bir Küçük Osmancık Vardı	-	0

Yeşil Adanın Çocukları	s.61, s.66	2
Mor Odanın Gizi	s.18, s.86, s.89, s.97, s.106, s.151, s.205, s.222, s.247, s.256, s.260	11
Eksik Dünya Baltı	s.53, s.66, s.92-93, s.109, s.141, s.145, s.171	7
Hafıza Koleksiyoncusu	s.49, s.84, s.88, s.160	4
Dolunay Dedektifleri	-	0
Arzavul Tepesi	s.49, s.108, s.162	3
İstanbul'la Saklambaç	s.41, s.61, s.64	3
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.111, s.141, s.144	3
Bir Canavar Yarattık	s.75, s.94, s.96, s.114, s.130, s.151	6
Kara Panter	s.18-19, s.31, s.55, s.65, s.105	5
Eyvah! Sorular Kayboldu	-	0
Yeryüzünün Kalbi	s.54, s.190, s.204	3
Kapadokya Perileri	s.37, s.79, s.94-95, s.127	4
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.16, s.29, s.29, s.49, s.55, s.91-92, s.92, s.118, s.128, s.196, s.213, s.226, s.238, s.242	14
Halime Kaptan	s.72, s.105, s.159	3
Vanilya Kokulu Mektuplar	s.18, s.22, s.33, s.52, s.56-57, s.81, s.106	7
Akşamsefaları	s.36, s.61, s.87, s.87, s.87, s.104, s.130	7
Dedemin Bakkalı	s.27, s.167, s.200	3
Ütopyaya Yolculuk	s.10, s.74, s.136, s.163	4
Duvarın Ardı	s.41, s.60, s.108, s.119, s.135, s.141, s.147, s.205-206	8
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	s.38, s.60, s.114	3
Kimse Beni Görmüyor	s.8, s.26, s.125, s.151	4
Ballı Çörek Kafeteryası	s.12, s.73, s.96, s.137, s.162	5

İncelenen romanların karakterlerinde güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye en fazla Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar (14), Yarım Yamalaklar Adası (12), Mor Odanın Gizi (11) ve Yarım Yamalaklar Adası (11) romanlarında yer verilmiştir. Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmenin karakterlerde en az yer bulduğu romanlar Evlere Sığmayan Macera (0), Eyvah! Sorular Kayboldu (0) ve Dolunay Dedektifleri (0) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ''*Saatler boyu balığın oltaya gelmesini bekleyecek kadar sabırlı olmadığını da ekledi.* (s.45-46)'' ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan sorgulamaya örnek: ''*Onu artık çalıştırmayacaktım da ben çalışacaktım. Kuvvetliydim… Babam çalışırken onun işini öğrenmiştim nasıl olsa…* (s.12)'' ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Oysa ev ödevlerini okulda yetiştirmek gibi bir huyu vardı. Ateş de en az kendisini sürekli uyaran öğretmenleri gibi, bu huyundan hoşlanmıyordu.* (s.10)’’ ifadeleridir.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Yüzlerce kişinin karşısında bırakın konuşma yapmayı sınıfta arkadaşlarımın önünde bile kendimi tedirgin hissederim. Konuşurken takılır, nefesimi kontrol edemem.* (s.11)’’ ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Başarabilirim, diye mırıldandı. Uzun zamandır ilk kez kendinden emindi; büyüdüğünü hissediyordu.* (s.45)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Zaten sonunda kendisinin kaybedeceğini çok iyi bildiği için böyle kavgalara da katılmaktan kaçınırdı.* (s.10)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Matematik dışındaki derslerle arasının iyi olduğu pek söylenemezdi. Dolayısıyla, o andan itibaren yapacağı ödevi düşünmeye başlamıştı.* (s.14)’’ ifadeleridir.

Postayla Gelen Deniz Kabuğu adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*İtiraf etmek gerekirse, benim de durumum pek farklı değil. Çok az ağacı birbirindem ayırt edebiliyorum.* (s.134)’’ ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Sen hep büyük şeyleri düşünüyorsun. Bu yüzden, küçük ayrıntıları gözden kaçırıyorsun. Ayrıntıları düşünmek de bana kalıyor.* (s.44)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Başaracağına inanmaya başlamıştı Mert. Aslında okul takımında, şut atmakta ve hedefi tutturmakta ondan iyisi yoktu.* (s.39)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Birbirimizin gönlünü kıracak münakaşalardan kaçar, gönlü hoş edecek vesileler ararız.* (s.142)’’ ifadeleridir.

Kum Saati adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*O beni övdü, ben anlattım. Sanırım kendimi durduramadım ve her şeyi anlatmışım. Bu benim zaafım olmalı.* (s.62)’’ ifadeleridir.

Valizdeki Kedi adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ’*Kiki onların yanındayken ne kadar az şey bildiğinin farkına vardı ve bilginin gücüne şahit oldu.* (s.62)’’ ifadeleridir.

Suna’nıın Serçeleri adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*O zaman çabucak göze çarpar, düşmanlarımız tarafından kolayca avlanırdık. Oysa şimdi gizlenebiliyoruz…* (s.41)’’ ifadeleridir.

Kumsal’ın Çizgili Dünyası adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*İçine kapanık karakterim ve anlaşılmasından korktuğum takıntılarım yüzünden sınıftakilere yaklaşmaya korkuyordum.* (s.17)’’ ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Para kazanmak için. Mağara kazmak bizim için çok zor. Biz büyük değiliz ki!* (s.61)’’ ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: *‘’Senin öykülerinle hızlandım. Eskiden böyle yazamıyordum. (s.86)’’* ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Birinin böyle yanımda dikilmesi beni geriyordu. Tabii ki sonunda hata yaptım!* (s.54)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Kardeşim, Cem Sultan’la ilgili ayrıntılı bilgiyi işinde uzman bir tarihçiden almanı öneririm. Sonuçta ben sanat tarihçisiyim, bu konudaki bilgilerim sınırlı.* (s.84)’’ ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Benim en sevdiğim derstir coğrafya. Notlarım da hep yüksektir.* (s.49)’’ ifadeleridir.

İstanbul’da Saklambaç adlı romandan sorgulamaya örnek: ‘’*Daha önce de söylemiştim; her şeyden haberim olamaz, herkesi her an izleyemem çünkü. Üstelik geçmiş hikâyelerin hepsini aklımda tutamam.* (s.64)’’ ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Naneyi ve pul biberi iyi tanıyorum, gerisi yabancı. Ihlamur içmişliğim var tabii, ama kuru yaprak halini incelemedim doğrusu.* (s.111-112)’’ ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Ortak dil olabilecek İngilizceyi ise ancak çat pat konuşabiliyordum. Sadece adını, yaşını ve nereden geldiğini öğrenmek bir marifet olmazdı.* (s.96)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Yaşıtlarım arasında terbiyem, sadakatim, görev duygum ve sebâtkar halimle her daim takdir toplamıştım. Beni, aynı zamanda iki ağabeyimden de ayırdığına inanılan erdemlerdi bunlar.* (s.31)’’ ifadeleridir.

Yeryüzünün Kalbi adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Bamba yön duygusunun iyi olması sayesinde geldikleri koridorları hatırlıyor ve arkadaşlarına öncülük ediyordu.* (s.190)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*... güvercine dönüşmekten hoşlanmıyordu. Herkesten gizlese de yükseklik korkusu vardı.* (s.37)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Aramızdaki en iyi binici bendim ve rahmetli babam sayesinde en hızlı atlara binebilmiştim.* (s.16)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Yapamam ben bu işi. Oralara gidecek kadar iyi kaptan değilim. Gemicilerim de öyle!* (s.105)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Öğretmen yeri geldiğinde, sınıfta en düzgün ve hızlı okuyan Kıymık demiyor mu? Bu iş benim yapabileceğim en iyi iş!* (s.18)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Eyvah! Remzi amca benim kitap okuma alışkanlığım olmadığını çok iyi bilir. Şimdi araya bir de kitap konusu girerse işin içinden çıkamam.* (s.36)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*... sabah erken kalkamıyorum, gece geç saate kadar bakkalı açık tutamıyorum. Yoruldum, çok yoruldum.* (s.200)’’ ifadeleridir.

Ütopyaya Yolculuk adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*İyi ama ben araştırma yapmayı hiç bilmem ki? İstediğim şeyler ben yorulmamayım diye önüme hep hazır sunulurdu.* (s.123)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Şimdiye kadar bildiği ne varsa babasından öğrenmişti. O yüzden okuldaki derslerde bu kadar başarılıydı. En azından kendisi öyle düşünüyordu.* (s.41)’’ ifadeleridir.

Zerdali – Dedemle Bir Yıl adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Şu içine kapanıklığı biraz daha artırmam ve daha az konuşmam gerektiğine karar verdim. Hatta hiç konuşmamalıyım diye düşünüyordum.* (s.114)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: ‘’*Oysa artık görünmezdim ve görünmezliğin en iyi tarafı, seni o sabah saçını nasıl yapacağın ya da pembe kazağınla hangi eteğini giyeceğin gibi önemsiz ama vakit alan bir sürü detaydan kurtarmasıydı.* (s.8)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan güçlü veya zayıf yönlerini analiz etmeye örnek: *''İnanın, zamanında çok uğraştım… Komşularımız yanık kokuları soludu, tonlarca taşlaşmış beze, kömürleşmiş hamur toprağı çöpe gitti. Çırpı gibi kollarımda pazular oluştu. Ama sonuç ortada!!!* (s.12)'' ifadeleridir.

4.10. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler "Öngörülü müdür?" Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 50

Yerli Çocuk Romanlarında "Öngörülü Olmaya" İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	s.95, s.96, s.107, s.117, s.154, s.174, s.219, s.222	8
Yankılı Kayalar	s.56	1
Kadim Şehrin Şifreleri	s.14, s.22, s.27, s.52, s.55, s.70, s.147	7
Başarısızlar Kulübü	-	0
Büyük Tuzak	s.75, s.130	2
Yarım Yamalaklar Adası	s.104, s.142, s.184	3
İztanbul	s.69, s.77	2
Evlere Sığmayan Macera	s.57	1
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	-	0
Zaman Bisikleti	s.26, s.55, s.85, s.97	4
Bir Acayip Kehanet	s.21, s.69, s.92	3
Gümüş Kanat	s.22	1
Kum Saati	s.78	1
Valizdeki Kedi	-	0
Suna'nın Serçeleri	s.10, s.106, s.117	3
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	s.99, s.197	2
Bir Küçük Osmancık Vardı	s.48, s.51	2
Yeşil Adanın Çocukları	s.45, s.50, s.86, s.118	4
Mor Odanın Gizi	s.274	1
Eksik Dünya Baltı	s.115, s.123, s.183	3
Hafıza Koleksiyoncusu	s.138, s.162	2
Dolunay Dedektifleri	-	0
Arzavul Tepesi	s.26, s.44, s.170	3
İstanbul'la Saklambaç	s.61	1
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	s.20-21, s.23, s.28, s.51, s.92, s.121	6
Bir Canavar Yarattık	s.23	1
Kara Panter	s.12, s.27, s.36, s.37, s.43, s.51, s.66, s.80, s.99, s.123, s.130, s.145	12
Eyvah! Sorular Kayboldu	s.21, s.66	2
Yeryüzünün Kalbi	s.43, s.52, s.140	3
Kapadokya Perileri	s.11, s.47, s.49, s.69, s.80, s.90, s.97, s.135, s.157, s.169	10
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	s.10-11, s.125, s.127	3
Halime Kaptan	s.12, s.32, s.143	3

Vanilya Kokulu Mektuplar	s.98	1
Akşamsefaları	s.94, s.102, s.144	3
Dedemin Bakkalı	s.199	
Ütopyaya Yolculuk	-	0
Duvarın Ardı	s.50, s.120, s.184	3
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	-	0
Kimse Beni Görmüyor	s.24, s.30, s.40, s.58-59, s.125, s.142, s.149	7
Ballı Çörek Kafeteryası	s.68, s.188, s.219	3

İncelenen romanların karakterlerinde öngörülü olmaya en fazla Kara Panter (12), Kapadokya Perileri (10) ve Düş Hırsızının Çırağı (8) romanlarında yer verilmiştir. Öngörülü olmanın karakterlerde en az yer bulduğu romanlar Başarısızlar Kulübü (0), Ütopyaya Yolculuk (0), Zerdali – Dedemle Bir Yıl (0), Dolunay Dedektifleri (0), Valizdeki Kedi (0) ve Postayla Gelen Deniz Kulübü (0) olmuştur.

Düş Hırsızının Çırağı adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ’*Göreceksiniz, şu hırsızı kıskıvrak yakalayacak ve sonunda sizi o mutlu ve düş dolu gecelerle yeniden buluşturacak.* (s.107)’’ ifadeleridir.

Yankılı Kayalar adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Bu böyle olmayacaktı. Kollarım yorulur ve baltayı sallayamaz hale gelirsem saldırıya geçebilirlerdi.* (s.56)’’ifadeleridir.

Kadim Şehrin Şifreleri adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ’*Ama değerli olduğuna ve okulumuza yarar sağlayacağına eminim.* (s.14)’’ ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Eminim, sözcüklerin Şeroks’a çok yarayacak.* (s.75)’’ ifadeleridir.

Yarım Yamalaklar Adası adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Eğer sezgilerim doğruysa, Horatio’nun bizi düşündüğü için bu adaya çağırmadığını herkese kanıtlayacağım.* (s.104)’’ ifadeleridir.

İztanbul adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Süleyman Dede kaçmış olsa bana bir not, bir işaret bırakmış olmalıydı.* (s.69)’’ ifadeleridir.

Evlere Sığmayan Macera adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Kimse madalyonuna kendi resmini koymaz. Murat Öğretmen’in kız arkadaşının olabilir bu kolye*. (s.57)’’ ifadeleridir.

Zaman Bisikleti adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ’*Akıllım… Görürsün bak, Çuka elindeki kamışı görünce, kızmayı falan unutacak. Şaşkınlıktan dilini yutacak.* (s.26)’’ ifadeleridir.

Bir Acayip Kehanet adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Aramalarımızı sürdürürken yakut kupanın Kara Diyar’da olduğuna dair söylentiler yayılmaya başladı. Eğer bu doğruysa hırsız Kara Şövalye’ydi ve bir sonraki adımı babamı bulmaktı. Yani babamı korumaya almakla çok akıllıca davranmıştık.* (s.21)’’ ifadeleridir.

Gümüş Kanat adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Kemal, annesinin biraz evvel yarım bıraktığı sözünün sonunda, … sofrayı kur diyeceğini düşündü.* (s.22)’’ ifadeleridir.
Kum Saati adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Bunu atlatmış olsak da bizi takip eden her kim veya kimlerse peşimizi bırakmayacaktır.* (s.78)’’ ifadeleridir.

Suna’nın Serçeleri adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Sonra evlerine yöneldi. Olanları anlattığı zaman annesi kim bilir nasıl kızacak…* (s.10)’’ ifadeleridir.

Kumsal’ın Çizgili Dünyası adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Müzeyyen Pirüpak da seni biraz tanıdıktan sonra ya evini toplamak isteyecek ya da…* (s.99)’’ ifadeleridir.

Bir Küçük Osmancık Vardı adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ’*Henüz ümitler tükenmedi, dedi… Demek ki yavrun henüz yaşıyor.* (s.48)’’ ifadeleridir.

Yeşil Adanın Çocukları adlı romandan öngörülü olmaya örnek: *‘’Yok, geçen baharda kuzulayan bir koyunumuz vardı. Onun yavrularından biri uzun süre annesinden süt emmemişti de onun için almıştık. Atmayıp saklamıştım, işe yaradı. (s.50)’’* ifadeleridir.

Mor Odanın Gizi adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ’*Sanki başıma bir şey gelecek de romanı bitiremeyecekmişiz gibi geliyor bana*. (s.274)’’ ifadeleridir.

Eksik Dünya Baltı adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Sanırım Lider de, güç hayvanı yüreğini yumuşattığında sahte savaşını bitirmeye cesaret edecek.* (s.183)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Sadece şunu söyleyebilirim delikanlı. Şayet bu ismi kendisine uygun gören biri varsa ve gerçekten bu ismi hak ediyorsa eminim çok zeki bir insandır.* (s.138)’’ ifadeleridir.

Arzavul Tepesi adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Sanırım, sonunda Arzavul’a çıkarken yaşadıklarını bizle paylaşacak.* (s.44)’’ ifadeleridir.

İstanbul’la Saklambaç adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Burada buluşmamızı istediğine göre buradan görülen bir yere gideceğiz.* (s.61)’’ ifadeleridir.

Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Ayrıca bu işi yapmazsam bütün sınıf benimle dalga geçer. Daha şimdiden duyar gibiyim.* (s.51)’’ ifadeleridir.

Bir Canavar Yarattık adlı romandan öngörülü olmaya örnek: : ‘’*Fakat dayım annenle karşılaştığında büyük ihtimalle ısmarladığı bitkileriniyi gelip gelmediğini soracaktır.* (s.23)’’ ifadeleridir.

Kara Panter adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Beyazların daha büyük planları olmalı Kondo. Belli ki birkaç fildişi, kürk ya da elmasla tatmin edilebilecek bir hırs değil bu. Çok daha büyüğü…* (s.66)’’ ifadeleridir.

Eyvah! Sorular Kayboldu adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Öyle bir şey daha ilk günden birileriyle arasının bozulmasına sebep olurdu.* (s.21)’’ ifadeleridir. Yeryüzünün Kalbi adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*İlk günler geçtikten sonra mutlaka her şey daha kolay olacaktı.* (s.52)’’ ifadeleridir.

Kapadokya Perileri adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Bu bir tuzak! dedi. Bulut, Hilal’in torunu…* (s.11)’’ ifadeleridir.

Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Ne olduğunu görmek için feneri tutarken aklıma gelen ilk ihtimal hayvan kemikleriydi. Kazı esnasında çok sık rastladığımızdan görmeye alışkındım.* (s.10-11)’’ ifadeleridir.

Halime Kaptan adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Kaptanım, dedi. Hava tüm kapalı, bir yağmur da patlayabilir.* (s.143)’’ ifadeleridir.

Vanilya Kokulu Mektuplar adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Üzülmüş, çünkü kemanının elinden gideceğini hissetmiş.* (s.98)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Büyük babası ile konuşmalarının sonunda; onun yarım bıraktığı yazıları Selman tamamlayacak.* (s.94)’’ ifadeleridir.

Dedemin Bakkalı adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Akıllı birileri çıkıp vişneli sodayı keşfetti, ben demiştim… Çekirdekler ambalajlı satılıyor, demiştim… Organik ürün çılgınlığı yaşanıyor marketlerde, bunu da demiştim…* (s.199)’’ ifadeleridir.

Duvarın Ardı adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Buradan kovulmanız yakındır demek.* (s.50)’’ ifadeleridir. Kimse Beni Görmüyor adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Olacakları tahmin edebiliyordum. Sabaha karşı uykuya dalacak…* (s.30)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan öngörülü olmaya örnek: ‘’*Öyleyse hazırlıklı ol! dedim. Yerkazık’ta evlenirse hiç şaşırmam*. (s.68)’’ ifadeleridir.

4.11. Yerli Çocuk Romanlarında Karakterler “Günlük Tutmakta mıdır?” Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 51

Yerli Çocuk Romanlarında “Günlük Tutmaya” İlişkin Veriler

Roman	Sayfa	*f*
Düş Hırsızının Çırağı	-	0
Yankılı Kayalar	-	0
Kadim Şehrin Şifreleri	-	0
Başarısızlar Kulübü	s.31, s.130	2
Büyük Tuzak	s.43	1

Yarım Yamalaklar Adası	-	0
İztanbul	-	0
Evlere Sığmayan Macera	-	0
Postayla Gelen Deniz Kabuğu	-	0
Zaman Bisikleti	-	0
Bir Acayip Kehanet	-	0
Gümüş Kanat	-	0
Kum Saati	-	0
Valizdeki Kedi	-	0
Suna'nın Serçeleri	-	0
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	-	0
Bir Küçük Osmancık Vardı	-	0
Yeşil Adanın Çocukları	-	0
Mor Odanın Gizi	-	0
Eksik Dünya Baltı	-	0
Hafıza Koleksiyoncusu	s.154	1
Dolunay Dedektifleri	-	0
Arzavul Tepesi	-	0
İstanbul'la Saklambaç	-	0
Ünsüz Youtuberın Günlüğü – Cesaret Oyunu	-	0
Bir Canavar Yarattık	-	0
Kara Panter		0
Eyvah! Sorular Kayboldu	-	0
Yeryüzünün Kalbi	-	0
Kapadokya Perileri	-	0
Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar	-	0
Halime Kaptan	-	0
Vanilya Kokulu Mektuplar	-	0
Akşamsefaları	s.70	1
Dedemin Bakkalı	-	0
Ütopyaya Yolculuk	-	0
Duvarın Ardı	-	0
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	-	0
Kimse Beni Görmüyor	s.62	1
Ballı Çörek Kafeteryası	s.36	1

İncelenen romanların karakterlerinin günlük tuttuğuna dair en fazla veriye Başarısızlar Kulübü (2) adlı romanda yer verilmiştir. Kimse Beni Görmüyor, Ballı Çörek Kafeteryası, Akşamsefaları, Hafıza Koleksiyoncusu ve Büyük Tuzak romanlarında karakterlerin günlük tuttuğuna dair 1'er bulguya yer verilmiştir. Karakterlerin günlük tuttuğuna dair 40 romanın 34'ünde hiçbir veriye ulaşılamamıştır.

Başarısızlar Kulübü adlı romandan günlük tutmaya örnek: ''*O gün eve gittim ve başından hiç kalkmadan her şeyi günlüğüme anlattım. Düşünmüyor, sadece yazıyordum.* (s.31)'' ifadeleridir.

Büyük Tuzak adlı romandan günlük tutmaya örnek: ‘’*Olan biteni kayıt altına almak için sarayda onlarca tarih yazıcı çalıştırır, hatta bununla da yetinmez kendi de günlük tutarmış.* (s.43)’’ ifadeleridir.

Hafıza Koleksiyoncusu adlı romandan günlük tutmaya örnek: ‘’*Her şeyi bir günlüğe not etmişti. Mutluluklarını, hüsranlarını, yıkımını… Bütün gerçekleri oradan öğrendim.* (s.154)’’ ifadeleridir.

Akşamsefaları adlı romandan günlük tutmaya örnek: ‘’*O bir öğretmendi ve hep bir şeyler yazardı. Günlük tutar, şiirler yazar, öğrencileri için küçük oyunlar hazırlardı.* (s.70)’’ ifadeleridir.

Kimse Beni Görmüyor adlı romandan günlük tutmaya örnek: ‘’*… onun bir süre, yazı masasının başında, gürültülü pop müzik eşliğinde günlüğüne yazı yazmasını seyrettim. Akasya günlüğüne yazmayı bir gün bile aksatmazdı ve bunun için onu çok takdir ederdim.* (s.62)’’ ifadeleridir.

Ballı Çörek Kafeteryası adlı romandan günlük tutmaya örnek: ‘’*Her akşam yatmadan önce mutlaka bilgisayarın başına geçer, o gün neler yaptığımızı babama yazardık.* (s.36)’’ ifadeleridir.

4.12. Yerli çocuk romanlarında Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Toplam Bulgular

Çalışmada incelenen yerli çocuk romanlarında yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerine ilişkin toplam veriler aşağıdaki tabloda paylaşılmaktadır:

Tablo 52

Çocuk Romanlarında Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Veriler

Romanlar	PÇYD	Sor.	YD	Ö.U/P	PH	AF	HF	GZY	Öng.	Günlük
Gümüş Kanat	11	22	15	6	7	1	0	2	1	0
Dolunay Dedektifleri İz Peşinde	7	26	11	9	16	3	5	0	0	0

Postayla Gelen Deniz Kabuğu	10	29	13	7	15	7	2	7	0	0
Suna'nın Serçeleri	26	18	10	24	31	3	14	5	3	0
Başarısızlar Kulübü	16	22	10	3	14	10	3	11	0	2
Yankılı Kayalar	8	12	6	6	11	2	0	7	1	0
Halime Kaptan	32	46	18	6	36	2	1	3	3	0
Duvarın Ardı	30	34	10	13	49	2	4	8	3	0
Hafıza Koleksiyoncusu	9	29	13	15	12	1	1	4	2	1
Dedemin Bakkalı	17	22	26	10	37	10	4	3	1	0
Vanilya Kokulu Mektuplar	14	25	14	12	31	4	4	7	1	1
Ballı Çörek Kafeteryası	16	45	40	20	28	9	5	5	3	1
Bir Canavar Yarattık	32	42	14	12	47	5	5	6	1	0
Yarım Yamalaklar Adası	29	27	19	5	41	7	1	12	3	0
Kimse Beni Görmüyor	11	74	43	7	31	4	15	4	7	1
Kadim Şehrin Şifreleri	39	54	30	28	43	19	4	3	7	0
Düş Hırsızının Çırağı	30	67	47	9	32	18	8	8	8	0
Arzavul Tepesi	13	41	9	16	17	6	9	3	3	0
Evlere Sığmayan Macera	30	27	11	10	11	9	3	0	1	0
Ünsüz Youtuber'ın Günlüğü	23	53	29	20	29	13	0	3	6	0
Büyük Tuzak	30	44	37	25	26	11	6	5	2	1
Yeryüzünün Kalbi	25	61	39	46	45	16	4	3	3	0
Ütopyaya Yolculuk	16	93	56	29	24	1	11	4	0	0
Eyvah! Sorular Kayboldu	21	48	19	7	26	9	2	0	2	0
Yeşil Ada'nın Çocukları	35	26	9	23	21	3	3	2	4	0
İstanbulla Saklambaç	19	29	23	97	19	10	2	3	1	0
Kumsal'ın Çizgili Dünyası	34	85	47	12	24	11	14	8	2	0
Valizdeki Kedi	15	37	11	7	16	2	7	2	0	0
Zaman Bisikleti	15	8	3	9	24	2	2	1	4	0
Bir Acayip Kehanet	12	21	10	7	11	1	7	2	3	0
Kapadokya Perileri	40	27	17	18	34	9	4	4	10	0
Rüzgara Fısıldayan Kadınlar	38	104	72	41	60	8	3	14	3	0
Zerdali – Dedemle Bir Yıl	12	31	33	21	33	5	4	3	0	0
Akşamsefaları	14	34	22	10	14	4	14	7	3	1
İztanbul 1 – Madalyanun Laneti	12	31	21	45	15	3	1	1	2	0
Eksik Dünya Baltı	16	67	30	19	24	7	2	7	3	0
Kum Saati	10	29	11	4	16	3	5	1	1	0
Bir Küçük Osmancık Vardı	14	27	5	1	16	3	3	0	2	0
Mor Odanın Gizi	41	75	8	17	37	2	4	11	1	0
Kara Panter	18	34	13	26	18	0	4	5	12	0

Yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerine ilişkin tüm romanlardan elde edilen toplam veriler tablo 53'te sunulmuştur.

Tablo 53

Yansıtıcı Düşünmenin Alt Kategorilerine İlişkin Toplam Veriler

Kategori	***f***
Problem Çözmeye Yönelik Düşünme	840
Sorgulama	1626
Yaşadıkları veya Öğrendikleri Üzerine Düşünme	873
Öğrendiklerini Uygulama veya Paylaşma	702
Planlı Hareket	1041
Açık Fikirlilik	240
Hatasını Fark Etme	186
Güçlü veya Zayıf Yönlerini Analiz Etme	188
Öngörülü Olma	112
Günlük	7
Toplam	5816

İncelenen 40 çocuk romanında, sorgulama kategorisine ait 1626 bulgu tespit edilmiştir. Sorgulama, çalışmada en çok tespit edilen kategori olmuştur. Sorgulamayı, 1041 bulgu ile planlı hareket kategorisi takip etmektedir. Çalışmada, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme içeren 873, problem çözmeye yönelik düşünme içeren 840 bulgu tespit edilmiştir. Çalışmada en sık rastlanan 5. kategori öğrendiklerini uygulama veya paylaşma olmuştur. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma içeren 702 bulguya rastlanmıştır. Sırası ile açık fikirlilik kategorisi 240, Güçlü veya zayıf yönlerini analiz etme kategorisi 188, hatasını fark etme kategorisi 186, öngörülü olma kategorisi 112 bulguya sahiptir. Günlük tutma kategorisine ilişkin sadece 7 bulgu tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulguları doğrultusunda ulaşılan tartışma, sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Ülkemizde yansıtıcı düşünme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi kavramlarla karşılaştırıldığında ihmal edilmiş durumdadır. Sosyal ve akademik hayatta, bireyin sürekli kullandığı bir düşünme becerisi olmasına rağmen kavram hakkında gerçekleştirilen çalışmaların azlığı, tam olarak anlaşılabilmesi ve öneminin fark edilmesi sürecini yavaşlatmaktadır. Sorgulayan, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olan, deneyimlerini değerlendirip bilgilerini yapılandırabilen, problem çözmeye yönelik düşünüp uygulayabilen başka bir deyişle yansıtıcı düşünen bireylere ihtiyacımız vardır.

2022 yılında çok satan ve ortaokul Türkçe öğretmenlerinin okuma listelerinde yer alan yerli çocuk romanlarının, yansıtıcı düşünme becerisi bağlamındaki niteliğini değerlendirmek amacıyla yapılan bu çalışmada, toplamda kırk roman tümdengelimsel içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çocuk romanları, yansıtıcı düşünme ana kategorisi ve on alt kategoriye göre analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Çalışmanın sonuçlarına göre yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerini en çok sayıda barındıran roman, Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar olmuştur. Bahsi geçen roman, 343 bulgu ile çok yüksek bir sayıya ulaşmıştır. Yansıtıcı düşünme alt kategorilerini en çok barındıran ikinci roman ise Yeryüzünün Kalbi'dir. Yeryüzün Kalbi isimli romanda ise yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerine ilişkin toplamda 242 bulgu tespit edilmiştir. Kumsal'ın Çizgili Dünyası adlı roman, 237 bulgu ile üçüncü sırada yer almaktadır. Ütopya'ya Yolculuk adlı roman toplamda 234, Kadim Şehrin Şifreleri adlı roman da 227 bulgu ile dördüncü ve beşinci sırada yer almaktadır.

Çalışmanın sonuçlarına göre yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerini en az sayıda barındıran roman, Yankılı Kayalar olmuştur. Yankılı Kayalar'da sadece 53 bulgu tespit edilmiştir. Yansıtıcı düşünme alt kategorilerini en az barındıran ikinci roman ise Gümüş Kanat adlı romandır. Gümüş Kanat'ta 65 bulgu tespit edilmiştir. Zaman Bisikleti isimli roman, 68 bulgu ile üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü ve beşinci sırada ise toplamda 71 bulgu ile Bir Küçük Osmancık ve 74 bulgu ile Bir Acayip Kehanet isimli kitaplar sıralanmıştır.

Yansıtıcı düşünmenin alt kategorileri bağlamında çalışmanın sonuçlarına bakıldığında ise sorgulama kategorisine toplamda 1626 defa rastlanıldığı görülmektedir. Sorgulama, net bir şekilde diğer tüm kategorilerin önünde yer almaktadır. Landt (2006) ortaokullarda, edebiyatın amaçlarından birinin hayatı sorgulatmak olduğunu vurgular. Orhan (2021), incelediği çocuk kitaplarının %91'inde kritik analitik düşünmede sorgulamanın esas olduğu saptamasına yer verildiğini tespit etmiştir. Bu çalışmada sorgulamanın en sık rastlanan yansıtıcı düşünme kategorisi olduğu düşünüldüğünde de örtüşen sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir.

Araştırmada incelenen 40 romanda, planlı hareket kategorisi ile 1041 defa karşılaşılmıştır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi ile ilişkili 873 bulgu tespit edilmiştir. Problem çözmeye yönelik düşünme kategorisi ile ilişkili ise 840 bulgu tespit edilmiştir. Özcan'ın (2023) araştırmasında başlı başına bir üst düzey düşünme becerisi olarak ele alınan problem çözme, Savaş ve Barış adlı çocuk kitabında en sık rastlanan

ikinci üst düzey düşünme becerisi konumundadır. Çotuksöken (2024), edebiyatın özünde düşünmeye bir tür çağrı olduğu vurgulayıp edebiyatın amaçlarından birinin bütün sorunları birlikte tartışarak, olası çözümler üretmek olduğunu aktarır. Problem çözmeye yönelik düşünmenin önemli bir boyutu böylece anlaşılmaktadır. Bu tez çalışmasında yansıtıcı düşünmenin 10 kategorisi içerisinde en sık rastlanan 4. kategori problem çözmeye yönelik düşünme olmuştur.

Bahsi geçen kategorileri, 702 bulgu ile öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisi takip etmektedir. Açık fikirlilik kategorisi 240, güçlü ve zayıf yönlerini fark etmesi kategorisi 188 bulguya sahiptir. Hatasını fark etme kategorisi toplamda 186 bulguya sahiptir. Güneş (2021), yansıtıcı düşünmede geçmiş yaşantılardan ders çıkarma ve bunları yeni durumlarda uygulamanın söz konusu olduğunu belirtmektedir. Bu noktada yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma ve hatasını fark etme kategorilerinin önemi daha net anlaşılmaktadır.

Öngörülü olma kategorisi toplamda 112 bulguya sahiptir. Çalışmada en az rastlanan kategori ise günlük tutma olmuştur. Günlük tutmaya dair 7 romanda toplamda 8 bulgu tespit edilmiştir. Yansıtıcı düşünmeyi kazandırma ve geliştirme yollarından biri olarak kabul edilen günlük, Türkçe öğretimi açısından "*yazma becerisinin gelişmesinde ve yazma alışkanlığının kazanılmasında çok önemli bir türdür*." (Baş, 2015: 139). 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (TDÖP, 2024) günlük türü, 5 ve 6. Sınıf seviyelerinde kullanılabilir olarak görülmektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan hareketle, yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisine ait bulguların, öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisine ait bulgulardan net bir şekilde fazla olması dikkat çekici bir husustur. Bu sonuçtan, Türk çocuk romanlarında yazarların, tiplerin ve karakterlerin zihinsel dünyalarını okuyucuya sık sık aktardığı anlaşılmaktadır. 40 roman içerisinden sadece 7'sinde günlük tutma kategorisine rastlanması ise düşündürücü bir husus olarak görülmelidir. Nitekim, yansıtıcı düşünmeye dayalı günlüklerinin öğrencilerin akademik başarılarını artırmada etkili olduğu

sonucuna birçok çalışmada (Tok, 2008; Aksar, 2018; Alım ve Ünal, 2024) ulaşılmıştır. Romanların dörtte birinde dahi günlük tutmaya dair bir bulguya rastlanmamıştır. Bu veri, incelenen çocuk romanlarının bir eksikliği olarak değerlendirilebilir. Kişinin kendine dönüp bakmasını sağlayan, gelişimini ve değişimini artıran metin türü olarak olarak günlükler son derece önemlidir.

Romanlarda hareketin ve betimlemenin arttığı bölümlerde, yansıtıcı düşünmeye dair ögelerin azaldığı ortaya çıkmaktadır. Karakterler arası diyaloglarda veya bir karakterin zihnine ışık tutulan bölümlerde ise yansıtıcı düşünmeye dair bulguların frekansının sıklaştığı görülmektedir. Karakterlerin araştırmaya, sorgulamaya eğilim gösterdiği romanlarda yansıtıcı düşünme ögeleri ön plana çıkmıştır. Çocuk romanlarında genellikle çocuk karakterlerin ana rolde olduğu düşünüldüğünde de okuyucuların, araştırmacı ve sorgulayan karakterle empati kurabilmesi veya benimsemesi daha olasıdır. Bu açıdan, Türk çocuk romanlarından elde edilen bulgular olumlu görülmektedir. Sonuçlar, Türk çocuk romanlarının yansıtıcı düşünme becerisini kazandırma bağlamında kullanıldığında yararlı olacağına ilişkin veriler sunmaktadır.

Tez çalışmasında incelenen 40 yerli çocuk romanının 27'sinde en yüksek frekans ile tespit edilen kategori sorgulama olmuştur. Sorgulama kategorisini, 8 romanda en yüksek frekansa ulaşan planlı hareket kategorisi takip etmektedir. Problem çözmeye yönelik düşünme kategorisinin 3, öğrendiklerini uygulama veya paylama kategorisinin ise 2 romanda en yüksek frekansa sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrendiklerini uygulama veya paylaşma kategorisinin en yüksek frekansa sahip olduğu iki roman (İztanbul ve İstanbul'la Saklambaç), tiplerin ve karakterlerin sıklıkla bilgilerini bir diğerine aktardığı, İstanbul'un tarihîni ve tarihî yapılarını ön plana almış olan romanlardır. Yaşadıkları veya öğrendikleri üzerine düşünme kategorisi ise sadece 1 romanda, planlı hareket kategorisi ile eşitliği paylaşarak en yüksek frekansa sahiptir.

Gürbüztürk ve Ünal'ın (2022) çalışmasında, yansıtıcı düşünme etkinliklerinin akademik başarı ve kalıcılık üzerinde ciddi etkisi olduğu ortaya konulmuştur. Dolayısıyla yansıtıcı

düşünme kategorilerinin sıklıkla yer aldığı Rüzgâra Fısıldayan Kadınlar, Kumsal'ın Çizgili Dünyası, Ütopyaya Yolculuk, Kadim Şehrin Şifreleri romanların okutulmasının, üzerinde konuşulmasının öğrencilerin Türkçe yeterliliklerini arttırmasının yanında akademik başarısı üzerinde de faydalı olacağı düşünülmektedir. İlaveten, Türkçe ders kitaplarında yansıtıcı düşünme becerisini geliştiren oldukça sınırlı sayıda hikâye edici metin bulunduğu (Başbayrak ve Sağlam, 2024) tespitinden yola çıkarak çalışmada incelenen ve yansıtıcı düşünmenin alt kategorilerini yüksek sayıda içeren romanlardan bölümler ders kitaplarında yer alabilir.

Arıcı'nın (2022) araştırmasında, yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretimin konuşma becerisini olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle incelenen romanların ders içi ve dışında yapılacak okuma etkinliklerinde yer verilmesi ve üzerinde yapılacak tartışmaların veya yazma etkinliklerinin, öğrencilerin hem dil becerilerine hem de yansıtıcı düşünebilmelerine katkı sağlayacağını söyleyebiliriz. Böylece Türkçe dersinde öğrencilerin dil becerileri ile yansıtıcı düşünme becerisinin gelişimi eş zamanlı olarak sağlanabilir.

Elçi (2018) yansıtıcı düşünme etkinliklerine dayalı yazma etkinliklerinin geleneksel yazma yöntemleriyle karşılaştırdığında öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede verimli ve etkili olduğunu tespit etmiştir. Erdoğan ve Çelikpazu (2020) da çalışmalarında, Türkçe dersinde yansıtıcı düşünme destekli yaratıcı yazma çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu bilgilerden hareketle romanlarda tespit edilen yansıtıcı düşünme unsurlarından yola çıkarak yapılacak yaratıcı yazma çalışmalarının öğrencilere yararlı olabileceği söylenebilir.

Aybek ve Destegüloğlu'nun (2021) çalışmasında, çocuk kitaplarında karakterlerin meraklı, sürekli soru soran, geri bildirim veren, karşılaştıkları sorunlara göre düşüncelerine yön veren ve bir yargıya varmak için belirli ölçütleri kullanan bireyler şeklinde betimlendikleri saptanmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda eleştirel düşünen karakterlerin genellikle çocuk rolünde sunulduğu görülmüştür. Araştırmamızda, üst düzey düşünme becerileri içerisinden

eleştirel düşünmenin ele alındığı bahsi geçen çalışma ile örtüşen sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir.

5.2. Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan hareketle Türkçe eğitiminde yansıtıcı düşünmeyi geliştirmeye yönelik aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

Türkçe öğretiminde; öğrencilerin, okuma isteği uyandıracak, düzeye uygun, nitelikli yazınsal (masal, şiir, öykü, roman vb.) ve öğretici metinlerle (makale, deneme, söyleşi vb.) karşılaştırılması yani Türk ve dünya edebiyatının nitelikli yapıtlarını okuma, karşılaştırma ve değerlendirme alışkanlığı ile güzel sanatların (müzik, resim, tiyatro vb.) olanaklarıyla iletişim kurma deneyimi sayesinde öğrenciler, kendi duygu ve düşünce birikimleriyle yaşamlarını yönetme alışkanlığı da kazandırmayı hedeflemelidir.

Tez çalışmasında oluşturulmuş kategoriler ile ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin yansıtıcı düşünme bağlamında incelendiği araştırmalar yapılabilir.

Bu tez çalışması, yerli çocuk romanları üzerinde gerçekleştirildiğinden dolayı örneklemin yabancı yazarlara ait çocuk romanlarından oluştuğu bir araştırma gerçekleştirilebilir.

Örnek olması ve faydalanılması açısından öğrencilerin yansıtıcı düşünme düzeylerini geliştirmeyi amaçlayan eylem araştırmaları yapılabilir.

Türkçe ders kitaplarında yansıtıcı düşünmeyle doğrudan ilişkili etkinliklerin yer almasına yönelik düzenlemelerde bulunulabilir.

Yansıtıcı düşünme, öğretim ve değerlendirme ile müfredat geliştirme için dikkate değerdir. Eğitim politikası yapıcılarına, müfredat tasarımcılarına ve dil dersleri için materyal geliştiricilere yansıtıcı düşünmeyi öğrencilerinin akademik hem de gelecekteki kariyer başarısında iki önemli unsur olarak görmeleri yönünde olacaktır. Mevcut çalışmanın bulgularına dayanarak, Türkçe öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme becerilerinin tespitine yönelik araştırmalar yapılabilir.

Yansıtıcı düşünmenin alt kategorileri ile yabancı dil öğrencileri üzerine çalışılabilir.

Düşünme ve öğrenme stilleri, motivasyon, yaş ve kültürel konular gibi yansıtıcı düşünmeyi etkileyebilecek bireysel farklılık değişkenleri ile öğrencilerin yansıtıcı düşünme eğilimleri arasındaki ilişki araştırılabilir.

Çocuk romanları üzerinden dil becerilerini (dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma) ve yansıtıcı düşünmeyi birlikte geliştirmeyi amaçlayan etkinlikler tasarlanabilir.

İncelenen romanların Türkçe öğretim programında yer alan günlük yazma çıktısını desteklememesi nedeniyle farklı romanlar incelenebilir.

KAYNAKLAR

Abdar, S., & Shafaei, A. (2022) The relationship between EFL teachers' reflective thinking and their teaching style in the Iranian EFL context. *Reflective Practice, 23*(5), 1-13. DOI: 10.1080/14623943.2022.2086534

Ada, S. (2020). *Üst düzey düşünme becerilerinin izlenmesinde panel veri analizi, hiyerarşik lineer modelleme ve örtük gelişim modelleme yöntemlerinin karşılaştırılması*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Aksar, M. (2018). *İlköğretim fen bilimleri dersinde kullanılan yansıtıcı düşünmeyi geliştirici öğrenme günlükleriyle sürecin değerlendirilmesi ve günlükler hakkında öğrenci görüşleri*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Aktaş, Ş. (1991). *Roman sanatı ve roman incelemesine giriş*. Ankara: Akçağ.

Alım, M., & Ünal, K. (2024). Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici öğrenme günlüklerinin 10. sınıf coğrafya dersi çevre ve toplum ünitesindeki akademik başarıya etkisi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi, 10*(1), 121-167. https://dx.doi.org/10.30855/gjes.2024.10.01.005

Arıcı, M. A. (2022). *Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretimin Türkçe öğrenen yabancı öğrenicilerin konuşma becerilerine ve konuşma özyeterlik algılarına etkisi*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Aslan, C. (2013). Çocuk ve gençlik edebiyatı yapıtları yoluyla düşünme. *Kum Edebiyat Dergisi, 72*(73), 11-18.

Atay, D. Y. (2003). *Öğretmen eğitiminin değişen yüzü*. Ankara: Nobel.

Aybek, B. ve Destegüloğlu, B. (2021). Kurgusal nitelikli çocuk kitaplarında bulunan karakterlerin eleştirel düşünme özellikleri üzerine bir inceleme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 10*(4), 1551-1565.

Aydın, G. (2018). Türk dili ve edebiyatı öğretmen adaylarının yansıtıcı öğretim uygulamalarıyla akademik yazma öğretimi üzerine görüşleri. *Tarih Okulu Dergisi, 11*(34), 1227-1259. DOI : 10.14225/Joh1298

Aydoğmuş, M., & C. Şentürk. (2023). An investigation into the predictive power of reflective thinking on learning strategies. *Reflective Practice, 24*(1), 1–14. Doi:10.1080/14623943.2022.2158796.

Balcı, A. (2008). *Çocuklara rehber dergisi (1897-1900).* Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.

Bakioğlu, A., & Dalgıç, G. (2014). *Eğitimcilerde yansıtıcı düşünme*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi.

Balcı, A., Uyar, Y., & Büyükikiz, K. (2012). İlköğretim 6 sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları kütüphane kullanma sıklıkları ve okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Studies, 7*(4), 965-985.

Bandura, A. (1999). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Asian journal of social psychology, 2*(1), 21-41. https://doi.org/10.1146/annurev.psych.52.1.1

Banarlı, N. S. (1983). *Resimli Türk edebiyatı tarihi II*. İstanbul: Milli Eğitim.

Barber, J. D. (2021). Using course journals to encourage reflective practice in second language teacher education. *Reflective Practice, 22*(1), 128–141. https://doi.org/10.1080/14623943.2020.1851670

Baron, J. (1981). Reflective thinking as a goal of education. *Intelligence, 5*(4), 291-309. https://doi.org/10.1016/0160-2896(81)90021-0

Baş, B. (2015). *Türkçe öğretimi açısından çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem.

Başbayrak, M., & Sağlam, M. H. (2024). İlk gençlik hikâye edici metinlerinde kahramanların düşünme becerileri. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, *7*(2), 230-254. DOI: 10.47935/ceded.1530506

Berkant, H. G., & Mansuroğlu, C. (2023). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlıkları ile yansıtıcı düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(1), 97-116. https://doi.org/10.31592/aeusbed.1104843

Campoy, R. W. (2005). *Case study analysis in the classroom: Becoming a reflective teacher*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Canlı, Z. (2023). *Yansıtıcı düşünme becerisi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Cremin, T., & Arthur, J. (2006). *Learning to teach in the primary school*. New York: Routledge.

Creswell, J. W. (2019). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri* (H. Özcan, Çev.). Ankara: Anı.

Coggin, L. S., Daley, S., Sydnor, J., & Davis, T. R. (2019). Imagining my ideal: a critical case study of digital storytelling as reflective practice. *Reflective Practice, 20*(2), 143-159. https://doi.org/10.1080/14623943.2018.1538949

Çarkıt, C., & İplik, Y. (2021). Ortaokul Türkçe derslerinde yansıtıcı düşünme becerisinin geliştirilmesine yönelik öğretmenlerin görüş ve uygulamaları. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF), 41*(1). 497-524. https://dergipark.org.tr/tr/pub/gefad/issue/62024/831314 sayfasından erişilmiştir.

Çavuşoğlu, A. (2006). *Ana dili çocuk edebiyatı*. Kayseri: Ufuk.

Çılgın, A. S. (2007). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Morpa Kültür.

Çotuksüken, Y. (2024). Gençlerin yazından beslenmeleri üzerine düşünceler. *Sözelti Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Dergisi, (11),* 30-44. https://www.sozelti.com/genclerin-yazindan-beslenmeleri-uzerine-dusunceler/ sayfasından erişilmiştir.

Dalgıç, G. (2011). *Okul yöneticilerinin yansıtıcı düşünme beceri ve uygulamalarının incelenmesi: İstanbul ve Kopenhag örneği*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Demir, M., ve Uluçınar, U. (2012). Eleştirel düşünmenin önemi ve öğretimi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, (146)*, 62-66.

Demiray, K. (1973*). Türkçe çocuk edebiyatı* (14. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim.

Demirel, Ş., Çeçen, M. A., Seven, S., Tozlu, N., & Uludağ, M. E. (2010). *Edebi metinlerle çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem.

Descartes, R. (1983). *Felsefenin ilkeleri* (M. Akın, Çev.). İstanbul: Say.

Dewey, J. (1933). *How we think: A restatement of the relation of reflective thinking to the educative process*. Boston: Houghton Mifflin.

Dolapçıoğlu, S. D. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeylerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Dökme, İ. (2019). *Bilimsel muhakeme becerileri ile düşünme sanatı*. Ankara: Anı.

Duban, N., & Yelken, T. Y. (2010). Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimleri ve yansıtıcı öğretmen özellikleriyle ilgili görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19*(2), 343-360.

Durdukoca, Ş. F., & Demir, M. (2012). İlköğretim öğretmenlerin bazı değişkenlere göre yansıtıcı düşünme düzeyleri ve düşüncelerindeki öğretmen niteliklerinin yansıtıcı

öğretmen niteliklerine uygunluğu. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(20), 357-374. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/50607 sayfasından erişilmiştir.

Elçi, Z. A. (2018). *Yansıtıcı düşünmeye dayalı yazma etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri, yazma tutumları ve yazma kaygıları üzerindeki etkisi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Ekiz, D. (2006). Self-observation and peer-observation: Reflective diaries of primary student- teachers. *Elementary Education Online, 5*(1), 45–57. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/91061 sayfasından erişilmiştir.

Erdi, A. (2008). *Türkiye'de 1980-1985 ve 2000-2005 yılları arasındaki çocuk kitaplarında eğitsel iletiler*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Erdoğan, R., & Çelikpazu, E. E. (2020). İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünme destekli yaratıcı yazma çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine etkisinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 8*(4), 1436-1467. https://doi.org/10.16916/aded.756404

Ersözlü, Z. N. (2008). *Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Farabî (2012). *Mutluluğun kazanılması* (A. Arslan, Çev.). Ankara: Divan.

Ferraro, J. M. (2000). *Reflective practice and professional development*. ERIC Clearinghouse on Teaching and Teacher Education. Retrieved from https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED449120.pdf

Fırat, Z. S. (2022). *Okul öncesi öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerinin belirlenmesi ve geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Gelter, H. (2003). Why is reflective thinking uncommon. *Reflective Practice, 4*(3), 337–344. Doi: 10.1080/1462394032000112237

Goel, A., Ganesh, L. S., & Kaur, A. (2019). Deductive content analysis of research on sustainable construction in India: current progress and future directions. *Journal of Cleaner Production*, *226*, 142-158. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.03.314

Gökçe, B. (2008). *Gülten Dayıoğlu'nün çocuk öykülerinde değer eğitimi ve öykülerin Türkçeye katkısı*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Gökşen, E. N. (1960). *Çocuklar için edebiyat*. İstanbul: Bakış.

Gültekin, G., & Şahin, A. (2022). Z kuşağının okuma tercihleri. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi, 6*(1), 29-45. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1942449 sayfasından erişilmiştir.

Güneş, F. (2012). Öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirme. *Türklük Bilimi Araştırmaları, 32*(32), 127-146. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/157123 sayfasından erişilmiştir.

Güneş, F. (2021, Haziran). *İlkokulda düşünme becerilerini geliştirme*. 5. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği, Ankara.

Güney, K. (2008). *Mikro-yansıtıcı öğretim yönteminin öğretmen adaylarının sunu performansı ve yansıtıcı düşünmelerine etkisi*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Gürbüztürk, O., & Ünal, H. (2022). Yansıtıcı düşünme etkinliklerinin akademik başarı, tutum ve kalıcılık üzerindeki etkisi: Metaanaliz çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23*(1), 671-702. DOI: 10.17679/inuefd.1081203

Gürel, Z., Temizyürek, F., & Şahbaz, N. K. (2007). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Öncü.

Haigh, N. (2000). Teaching teachers about reflection and ways of reflecting. *Waikato Journal of Education*, (6), 87–98. DOI:10.15663/wje.v6i1.457

Hasırcı, Ö. K., & Sadık, F. (2011). Sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20*(2), 195-210. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/50687 sayfasından erişilmiştir.

Hébert, C. (2015). Knowing and/or experiencing: A critical examination of the reflective models of John Dewey and Donald Schön. *Reflective Practice, 16*(3), 361-371. https://doi.org/10.1080/14623943.2015.1023281

Hepşen, O. (2010). Yansıtıcı düşünme etkinliklerinin piyano öğrenme sürecinde öğrencilerin akademik başarısına etkisi. *Fine Arts*, *5*(3), 128-138. https://doi.org/10.12739/

Ivcevic, Z., & Nusbaum, E. C. (2017). From having an idea to doing something with it: Self-regulation for creativity. In M. Karwowski & J. C. Kaufman (Eds.), *The creative self: Effect of beliefs, self-efficacy, mindset, and identity* (pp. 343–365). Elsevier Academic Press. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-809790-8.00020-0

İpşiroğlu, Z. (2002). *Düşünme korkusu. Düşünmeyi öğrenme ve öğretmenin temelleri*. İstanbul: Papirüs.

Jones, M. L. (2007). Using software to analyse qualitative data. *Malaysian Journal of Qualitative Research, 1*(1), 64-67. https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.452.4054&rep=rep1&type=pdf sayfasından erişilmiştir.

Kanmaz, F. E. (2019*). Eleştirel düşünme becerisi edindirme bağlamında çocuk ve gençlik kitaplarının incelenmesi*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Kaya, M. (2019). *Çocuk edebiyatı eserlerinin 7. sınıf öğrencilerinin empati becerisinin gelişimine etkisi*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Kayadibi, N. & Açık, F. (2021). Educational messages on identity and personality development in children's literature products. *International Journal of Eurasian Education and Culture, 6*(13), 882-937. Doi: 10.35826/ijoecc.411.

Kapanadze, D. Ü. (2018). 2018 Türkçe öğretim programındaki kazanımların üst düzey düşünme becerileri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, 48*(223), 83-112. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/790166 sayfasından erişilmiştir.

Kavcar, C., & Samur Ö. İ. (2014). Çocuk edebiyatı öğretiminin önemi [Özel Sayı]. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, 1511*(756), 289-291.

Kember, D., Leung, D. Y., Jones, A., Loke, A. Y., McKay, J., Sinclair, K., ... & Yeung, E. (2000). *Development of a questionnaire to measure the level of reflective thinking. Assessment & evaluation in higher education, 25*(4), 381-395. https://www.sun.ac.za/afrikaans/learning-teaching/ctl/Documents/Kember%20et%20al%202000_Development%20of%20a%20Questionnaire%20to%20Measure%20the%20Level%20of%20Reflective%20Thinking.pdf sayfasından erişilmiştir.

Kırnık, D. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Kızılkaya, G., & Aşkar, P. (2009). Problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi ölçeğinin geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim, 34* (154), 82-92. http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/550/44 sayfasından erişilmiştir.

Kite, A. (2001). *Developing children's thinking* (Doctoral dissertation). https://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.653481 sayfasından erişilmiştir.

Kolaç, E., Demir, T., & Karadağ, R. (2012). Öğretmen adaylarının dil eğitiminde çocuk edebiyatı metinlerinin kullanımına yönelik görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 161*(161), 195. https://doi.org/10.20296/tsad.60359

Köksal, N., & Demirel, Ö. (2008). Yansıtıcı düşünmenin öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarına katkıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (34), 189-203. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/87550 sayfasından erişilmiştir.

Kumbasar, E. (2011). *Muzaffer İzgü'nün romanlarının değerler eğitimi açısından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Landt, S. M. (2006). Multicultural literature and young adolescents: A Kaleidoscope of opportunity. *Journal of Adolescent & Adult Literacy, 49*(8), 690- 697. DOI: 10.1598/jaal.49.8.5

Lee H. J. (2005). Understanding and assessing preservice teachers reflective thinking, *Teaching and Teacher Education, 21*(1), 699-715. https://doi.org/10.1016/j.tate.2005.05.007

Lewis, A., & Smith, D. (1993). Defining higher-order thinking. *Theory into Practice, 32*(3), 131–137. https://doi.org/10.1080/00405849309543588

Lipman, M. (2003). *Thinking in education*. Cambridge: Cambridge University.

Lukens, R. J. (2003). *A critical handbook of children's literature*. Boston, USA: Allyn & Bacon.

Macun, B. K. (2020). *Değerler ve iletiler bağlamında 7-15 yaş grubu çocuklar için yazılan kurmaca çocuk kitaplarının incelenmesi*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.

Mahnaz, M. (1997). Content and nature of reflective teaching: A case of an experiment middle school science teacher. *Clearing House. 70*(3), 143-151. DOI: 10.1080/00098655.1997.10543914

Mann, K., Gordon, J., & MacLeod, A. (2009). Reflection and reflective practice in health professions education: A systematic review. *Advances in Health Sciences Education*, *14*(4), 595–621.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. New York: Sage.

Mathis, J., & Panaou, P. (2020). School in Children's literature and children's literature in school. *Bookbird: world of children's books*, *58*(1), 1-4. https://www.researchgate.net/publication/339309573_School_in_Children's_Literature_and_Children's_Literature_in_School sayfasından erişilmiştir.

Mayring, P. (2000). *Nitel sosyal araştırmaya giriş*. (Çev. A. Gümüş ve M. S. Durgun). Adana: Baki.

McCollum, S. (2002). Reflection: A key for effective teaching. *Teaching Elementary Physical Education*, *13*(6), 6-7. Retrieved from https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Agcd%3A6%3A27880966/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Agcd%3A8557305&crl=c&link_origin=scholar.google.com

MEB (2019). *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Türkçe Dersi Öğretim Programı*. Ankara.

MEB (2024). *Ortaokul Türkçe dersi öğretim programı Türkiye yüzyılı maarif modeli*. Ankara.

Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri* (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel.

Miles, M, B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Ortaokul Türkçe dersi öğretim programı Türkiye yüzyılı maarif modeli*. Ankara.

Nas, R. (2014). *Örneklerle çocuk edebiyatı*. Bursa: Ezgi.

Norton, J. L. (1994). *Creative thinking and locus of control as predictors of reflective thinking in pre-service teachers*. Paper presented at the Annual Meeting of the Association of Teacher Educators (74th, Atlanta, GA, February 12-16, 1994). Retrieved from http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED366579.pdf.

Oğuzkan, A. F. (1997). *Yerli ve yabancı yazarlardan örneklerle çocuk edebiyatı* (5. baskı). Ankara: Emel.

Olukçu, E., & Yıldız, D. (2022). Üst düzey düşünme becerileri kavramları bağlamında Türkçe ders kitaplarının incelenmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, *10*(2), 224-246.

Orakçı, A., & Arhan, S. (2018). 2018 yılı Türkçe dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı ile Türkçe ders kitaplarında roman türünün yeri. *Millî Eğitim Dergisi*, *48*(1), 149-176. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/926302 sayfasından erişilmiştir.

Orhan, A., & Ataman, O. (2024). Investigating the predictive role of reflective thinking and decision making on creative thinking dispositions, *Reflective Practice, 25*(2), 178-193, DOI: 10.1080/14623943.2024.2305921

Orhan, M. (2021). İnternet üzerinden çok satılan çocuk kitaplarının kritik analitik düşünce yönünden incelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, *(6)*, 324-348. https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.987320

Özcan, S. (2023). Çocuk edebiyatında Çıtır Çıtır Felsefe serisinin üst düzey düşünme becerilerini kazandırmadaki rolü. *Edebi Eleştiri Dergisi*, *7*(1), 118-129. https://doi.org/10.31465/eeder.1221598

Özçelik, E. (2007). *Türkiye'de çocuk yazını ürünlerinde eğitbilimsel göstergeler*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Özden, E. (2021). *Çeviri çocuk kitaplarında yer alan eğitsel iletiler*. (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

PISA. (2003). *Problem solving for tomorrow's world first measures of cross-curricular competencies* from PISA 2003. http://www.pisa.oecd.org/ dataoecd/25/12/34009000.pdf sayfasından erişilmiştir.

Polat, M. U., & Babaoğlu, M. (2021). Türkiye'de online kitap satışlarının veri madenciliği yöntemiyle analizi. *OPUS International Journal of Society Researches, 17*(36), 2794-2815. https://doi.org/10.26466/opus.793764

Reid, F. P., & Paradis, J. H. (1989). *La formation fondamentale evaluation de sa pertinence comme instrument de mesure*. Sillery: Cégep François-Xavier Garneau.

Rodgers, C. (2002). *Defining reflection: Another look at John Dewey and reflective thinking. Teachers College Record, 104*(4), 842-866. https://www.researchgate.net/publication/240645823_Defining_Reflection_Another_Look_at_John_Dewey_and_Reflective_Thinking sayfasından erişilmiştir.

Sarıkaya, B., Yayan, E., & Yamaç, A. E. (2023). Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin üst düzey düşünme becerileri bağlamında incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi, 8*(1), 133-158. https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1307757

Saylan, N. (1991). Yansıtıcı düşünmenin geliştirilmesinde öğretmenin rolü. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6*(2), 133-137. https://acikerisim.uludag.edu.tr/server/api/core/bitstreams/cf593dd4-8e19-4ce1-9430-a57276d4fd91/content sayfasından erişilmiştir.

Sazyek, H. (2013). *Roman terimleri sözlüğü*. Ankara: Hece.

Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. London: Maurice Temple Smith.

Scott, J., & Marshall, G. (2015). *A dictionary of sociology* (3th ed.). London: Oxford University.

Semerci, Ç. (2007). Öğretmen ve öğretmen adayları için yansıtıcı düşünme eğilimi (YANDE) ölçeğinin geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 7*(3), 1351-1377. https://toad.halileksi.net/wp-content/uploads/2022/07/ogretmen-ve-ogretmen-adaylari-icin-yansitici-dusunme-egilimi-yande-olcegi-toad.pdf sayfasından erişilmiştir.

Sever, S. (2007). *Çocuk ve edebiyat*. Ankara: Kök.

Shermis, S. S. (1992). *Critical thinking: helping students learn reflectively*. Bloomington: EDINFO.

Sınar, A. (2006). Türkiye'de çocuk edebiyatı çalışmaları. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 4*(7), 175-225. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/654838 sayfasından erişilmiştir.

Stevens, D. D., & Cooper, J. E. (2009). *Journal keeping: How to use reflective writing for effective learning, teaching, professional insight, and positive change*. Sterling, VA: Stylus.

Şahin, A. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerinin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 10*(37), 108-119. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/70293 sayfasından erişilmiştir.

Şenşekerci, E., & Bilgin, A. (2008). Eleştirel düşünme ve öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9*(14), 15-43. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/214537 sayfasından erişilmiştir.

Şimşek, T. (2016). *Okul öncesinde çocuk edebiyatı ve medya el kitabı*. Ankara: Grafiker.

Şirin, M. R. (2000). *99 soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı.

Şirin, M. R. (2016). Edebiyat ve çocuk edebiyatı edebiyatın amacı ve işlevi. *Türk Dili Dergisi. 110(780),* 12-31. https://tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2016/11/3_Mustafa%20Ruhi%20%C5%9E%C4%B0R%C4%B0N%20_%20Edebiyat%20ve%20%C3%87ocuk%20Edebiyat%C4%B1%20Edebiyat%C4%B1n%20Amac%C4%B1%20ve%20%C4%B0%C5%9Flevi.pdf sayfasından erişilmiştir.

Taşdelen, V. (2012). Düşünme eğitimi ve iyi hayat kavramı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, (146),* 20- 28. https://www.researchgate.net/publication/280710507_DUSUNME_EGITIMI sayfasından erişilmiştir.

Tavuş, Z. G. (2015). *Gülten Dayıoğlu'nun hikâyelerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Tekin, M. (2001). *Roman sanatı: Romanın unsurları*. İstanbul: Ötüken.

Thomas, A., & Thorne, G. (2009). *How to increase higher order thinking*. Metarie, LA: Center for Development and Learning. Retrieved from https://www.readingrockets.org/topics/comprehension/articles/how-increase-higher-order-thinking

Tican, C. (2013). *Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine, eleştirel düşünme becerilerine, demokratik tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi*. (Doktora tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Tok, Ş. (2008). Fen bilgisi dersinde yansıtıcı düşünme etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarılarına ve fen bilgisi dersine yönelik tutumlarına etkisi. *İlköğretim*

Online, *7*(3), 557-568. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/90919 sayfasından erişilmiştir.

Tok, Ş. (2010). Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına, performanslarına ve yansıtmalarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, *33*(149), 104-117. https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/644/116 sayfasından erişilmiştir.

Torres-Goens, L., & Farley, L. (2017). The impact of reflective practice in a university language class. *Reflective Practice, 18*(4), 448-462. https://doi.org/10.1080/14623943.2017.1307724

Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.

Yalçın, A. & Aytaş, G. (2005*). Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ.

Yılar, Ö., & Turan, L. (Ed.). (2007). *Eğitim fakülteleri için çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem.

Yıldırım, B. (Ed.). (2015*). İletişim araştırmalarında yöntemler uygulama ve örneklerle*. Konya: Literatürk Academia.

Yüce, S. (2016). Edebiyatta gerçekçilik ve alımlama estetiği. *Söylem Filoloji Dergisi, 1*(2), 105-117. https://doi.org/10.29110/soylemdergi.255282

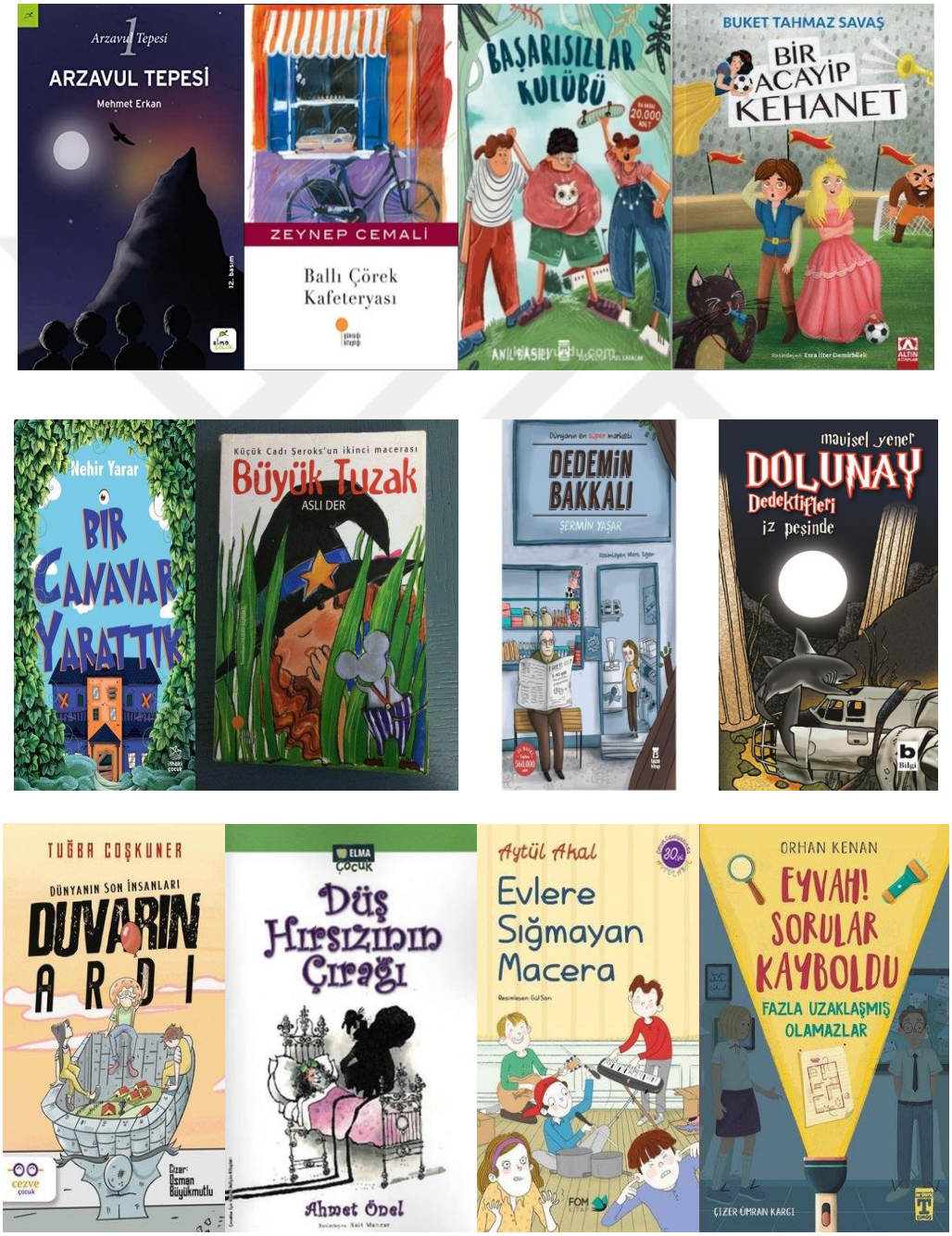
Zengin, A. Y., & Zengin, N. (2003). *Eğitim fakülteleri için çocuk edebiyatı*. İstanbul: Efa.

Walker, S. E. (2003). Active learning strategies to promote critical thinking. *Journal of Athletic Training, 38*(3), 263-267.

Weber R. P. (1990) *Basic content analysis*. California: Sage.

EKLER

Ek 1- Çalışmada incelenen çocuk romanlarının kapak resimleri

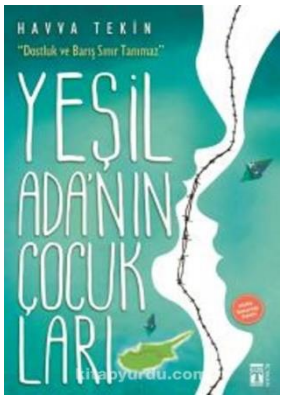

CAHİT UÇUK
GÜMÜŞ KANAT
KAYAHAN DEMİR
HAFIZA KOLEKSİYONCUSU
RIFAT ILGAZ
Halime Kaptan
İstanbul'la Saklambaç
MİNA TANSEL

GÜLTEN DAYIOĞLU
Suna'nın Serçeleri
ÜNSÜZ YOUTUBER'IN GÜNLÜĞÜ
CESARET OYUNU
YAZAN
MİYASE SERTBARUT
ÜTOPYAYA YOLCULUK
ŞÖHRET DOĞRUYOL SAĞBAŞ
Kadim Şehrin Şifreleri
Almıla Aydın

KİMSE BENİ GÖRMÜYOR
Zeynep Alpaslan
ÖZGÜR BALPINAR
YERYÜZÜNÜN KALBİ
Yarım Yamalaklar Adası
Aslı Yertutan
KUMSAL'IN ÇİZGİLİ DÜNYASI
Hanzade Servi

GÖKTUĞ CANBABA
VALİZDEKİ KEDİ
YANKILI KAYALAR
Ahmet Yılmaz Boyunağa
Rana Demiriz
RÜZGARA FISILDAYAN KADINLAR
kitapyurdu.com
Sevim Ak
VANİLYA KOKULU MEKTUPLAR

HAVVA TEKİN
"Dostluk ve Barış Sınır Tanımaz"
YEŞİL ADA'NIN ÇOCUKLARI

BEHİÇ AK
Postayla Gelen Deniz Kabuğu

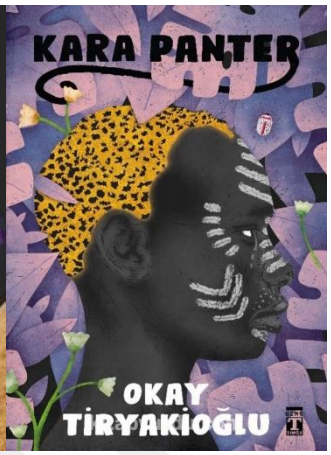

BİLGİN ADALI
ZAMAN BİSİKLETİ
ZAMAN BİSİKLETİ 1

PINAR GÖÇER
KAPADOKYA PERİLERİ

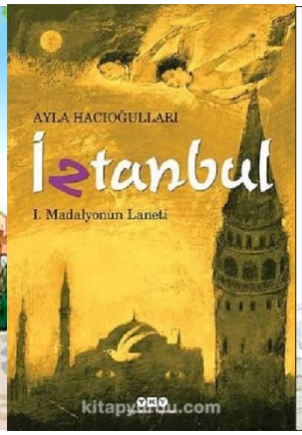

ZERDALİ
DEDEMLE BİR YIL
YAŞAR BAYRAKTAR

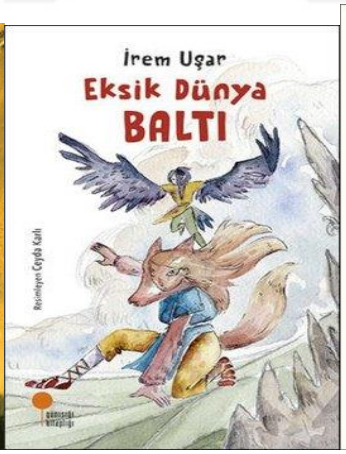

BİR KÜÇÜK OSMANCIK VARDI
Hasan Nail Canat

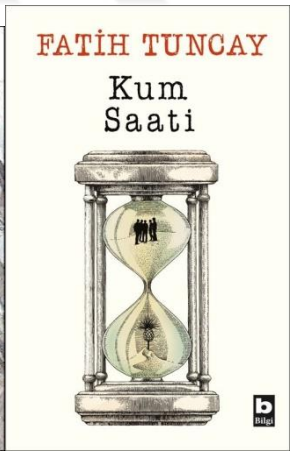

Hidayet Karakuş
Mor Odanın Gizi
gençlik romanı
ÇOK GİZLİ

KARA PANTER
OKAY TİRYAKİOĞLU

AKŞAMSEFALARI
SİBEL ÖZMAN

AYLA HACIOĞULLARI
İstanbul
I. Madalyonun Laneti

İrem Uşar
Eksik Dünya
BALTI

FATİH TUNCAY
Kum
Saati

Ek 2- Çalışmada İncelenen Çocuk Romanlarının Kaynakçası

Uçuk, C. (2022). *Gümüş kanat* (100. Baskı). İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

Yener, M. (2021). *Dolunay dedektifleri iz peşinde* (46. Baskı). Ankara: Bilgi.

Ak, B. (2021). *Postayla gelen deniz kabuğu* (35. Baskı). İstanbul: Günışığı Kitaplığı.

Dayıoğlu, G. (2021). *Suna'nın serçeleri* (67. Baskı). İstanbul: Altın Kitaplar.

Basılı, A. (2022). *Başarısızlar kulübü*. İstanbul: Genç Timaş.

Boyunağa, A. Y. (2021). *Yankılı kayalar* (71. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Ilgaz, R. (2022). *Halime kaptan* (37. Baskı). İstanbul: Çınar.

Coşkuner, T. (2021). *Duvarın ardı*. İstanbul: Cezve Çocuk.

Demir, K. (2022). *Hafıza koleksiyoncusu* (7. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Yaşar, Ş. (2021). *Dedemin bakkalı* (22. Baskı). İstanbul: Taze Kitap.

Ak, S. (2022). *Vanilya kokulu mektuplar* (66. Baskı). İstanbul: Can Çocuk.

Cemali, Z. (2021). *Ballı çörek kafeteryası* (57. Baskı). İstanbul: Günışığı Kitaplığı.

Yertutan, A. (2022). *Yarım yamalaklar adası*. İstanbul: İthaki Çocuk.

Yarar, N. (2020). *Bir canavar yarattık*. İstanbul: İthaki Çocuk.

Alpaslan, Z. (2021). *Kimse beni görmüyor*. İstanbul: İthaki Çocuk.

Aydın, A. (2021). *Kadim şehrin şifreleri* (33. Baskı). İstanbul: Altın Kitaplar.

Önel, A. (2020). *Düş hırsızının çırağı* (8. Baskı). Ankara: Elma Çocuk.

Erkan M. (2021). *Arzavul Tepesi* (16. Baskı). Ankara: Elma Çocuk.

Akal, A. (2021). *Evlere sığmayan macera*. İstanbul: Fom.

Sertbarut, M. (2022). *Ünsüz Youtuberın günlüğü – Cesaret oyunu* (4. Baskı). İstanbul: Altın Kitaplar.

Der, A. (2022). *Büyük tuzak* (44. Baskı). İstanbul: Günışığı Kitaplığı.

Balpınar, Ö. (2021). *Yeryüzünün kalbi* (16. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Sağbaş, Z. D. (2022). *Ütopyaya yolculuk* (17. Baskı). İstanbul: Epsilon.

Kenan, O. (2021). *Eyvah! Sorular kayboldu* (3. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Tekin, H. (2022). *Yeşil Ada'nın çocukları* (17. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Tansel, M. (2022). *İstanbul'la saklambaç* (35. Baskı). İstanbul: Can Çocuk.

Servi, H. (2022). *Kumsal'ın çizgili dünyası* (2. Baskı). İzmir: Tudem.

Canbaba, G. (2022). *Valizdeki kedi* (48. Baskı). İstanbul: Doğan Çocuk.

Adalı, B. (2022). *Zaman bisikleti* (65. Baskı). İstanbul: Can Çocuk.

Savaş, B. T. (2021). *Bir acayip kehanet* (2. Baskı). İstanbul: Altın Kitaplar.

Göçer, P. (2021). *Kapadokya perileri* (2. Baskı). İstanbul: İthaki Çocuk.

Demiriz, R. (2022). *Rüzgâra fısıldayan kadınlar*. İstanbul: Genç Timaş.

Bayraktar, Y. (2022). *Zerdali – Dedemle bir yıl* (6. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

Özman, S. (2017). *Akşamsefaları* (5. Baskı). İstanbul: Bu.

Hacıoğulları, A. (2022). *İztanbul 1 – Madalyonun laneti* (10. Baskı). İstanbul: Yapı Kredi.

Uşar, İ. (2021). *Eksik dünya baltı* (4. Baskı). İstanbul: Günışığı.

Tuncay, F. (2022). *Kum saati* (17. Baskı). Ankara: Bilgi.

Canat, H. N. (2022). *Bir küçük Osmancık vardı* (80. Baskı). İstanbul: İlk Genç Timaş.

Karakuş, H. (2019). *Mor odanın gizi* (3. Baskı). Ankara: Bilgi.

Tiryakioğlu, O. (2021). *Kara panter* (2. Baskı). İstanbul: Genç Timaş.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...